

Η ΝΕΟΤΑΝ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 46 (97)
17 ΑΥΓ. 1940 - Ε.

...ΕΝ Τῇ ΚΟΙΜΗΣΕΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΟΥ ΚΑΤΕΛΙΠΕΣ ΘΕΟΤΟΚΕ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικὸς Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΕΑ, ὅστις
καὶ ἐκπρὸςκαί ταύτην, ἀνταπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Δ/ΣΕΩΣ. ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωφόρου 19 (Β' δροφός)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωφόρου 19

Ἀριθ. Τεύχ. 46 - 17 Ἀυγούστου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

	Μελῶν καὶ μὴ
	μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ)	Δρ 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	» 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	» 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Ἀπρ. Ἀγγλίας 1
	Ἀμερικῆς Δολ. 6
	Αἰγύπτου Ἀπρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμου, Κοινότητος) καὶ
Σχολικὰς Ἑφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δραχ 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Α ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματεία Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συναγματοῦχου Ε.δ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Πῶς ἔμπορὺν τὰ παιδιὰ νὰ κάνουν οικονομία
καὶ γιὰ τὴν κάνουν.

Ἀπὸ μικρὸ παιδί θὰ προσπαθῶ με κάθε τρόπο γιὰ
νὰ μαζεύω τὰ χρήματα ποὺ μοῦ δίδει ὁ πατέρας μου
νὰ τὰ κάνω ὅ,τι θελω.

Τὰ θεωρῶ ἄσκοπα τὰ χρήματα ποὺ ἔχω δώσει μέχρι
τώρα στὶς καρσιμέλλες καὶ στὰ γλυκά. Σὰς λέω τὴν ἀλή-
θεια ὅτι τὰ ἔχω ρίξει στὴ θάλασσα.

Μὰ καὶ στὸ σχολεῖό μου ἔχω μάθει καὶ ἔξω τοὺς χω-
ριανούς μου ἔχω παρατηρήσει ὅτι οἱ σπάταλοι ἄνθρω-
ποι, ἐκεῖνοι ποὺ σκορποὺν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὰ λεπτὰ τους,
ποτέ δὲν βλέπουν προκοπή. Πάντα χρωστᾶνε, πάντα ντρέ-
πονται τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Πόσο ὁμως διαφέρει
ἕνας οἰκονόμος! Ξέρω ὅτι ὁ θεῖός μου ποτέ δὲν στενο-
χωριέται, πάντα τὸ κεφάλι τὸ ἔχει ψηλά. Γιατί; Νά, εἶναι
πολὺ οἰκονόμος καὶ προνοητικός. Τὰ περισσεύματά του
ξέρει καὶ τὰ φυλάσσει, τὰ φυλάσσει στὸ Ταμιευτήριο. Τὶς
προάλλες εἶχε ἀρρωστήσει, δὲν στενοχωρήθηκε ὁμως κα-
θόλου, ἡ θεία μου μπήκε στὴν ἔγνοια γιὰτὶ κατὰ τύχη
τὰ χρήματά τους εἶχαν σωθῇ. Μὴ στενοχωριέσαι, τὴς
λέει ὁ θεῖός μου. Ξεκλείδωσε τὸ ντουλάπι καὶ φέρε τὸ
βιβλιάριό ποὺ εἶναι μέσα. Αὐτὸ εἶναι χρήματα.

Τὰ ἔχω στὸ Ταμιευτήριο γιὰ ἔκτακτες ἀνάγκες μας.
δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ στενοχωρῶσαι.

Ἡ θεία μου χάρηκε πάρα πολὺ καὶ τὸν εὐχαρίστησε

γι' αὐτὴν τὴν προνοητικότητά. Διάθεσε τὰ λεπτὰ καὶ
γίνηκε ἐντελὼς καλὰ.

Τὴ χαρὰ ἐκείνη ποὺ αἰσθάνθηκε ἡ θεία μου, θὰ τὴ
λημονήσω ποτέ;

Οχι βέβαια.

Κουμπάρῳ δὲν ἔχω γιὰ νὰ φυλάσσω τὶς οικονομίες
μου, ἔχει ὁμως τὸ σχολεῖό μας.

Ὁ δάσκαλός μας μᾶς ἔχει συνηθίσει νὰ εἰμεθα οἰκο-
νόμοι καὶ ὄχι σπάταλοι.

Ἔχομεν ἕνα βιβλίο, κάθε παιδί καταθέτει τὶς οἰκονο-
μίες του καὶ τὶς γράφωμε. Στὸ τέλος τοῦ χρόνου θὰ πάρῃ
ὁ καθένας μας ὅ,τι εἶχε καταθέσει. Δὲν ξέρετε πέρυσι
τὴ χαρὰ μου ὅταν πῆρα ἕνα ἑκατοστάρικο στὰ χέρια μου.

Αὐτὴ τὴ δουλειὰ ὄχι μόνο τώρα ποὺ εἰμαστε σχολεῖο
μὰ καὶ ὅταν τελειώσω θὰ τὴν ἐξακολουθήσω. Ἔχω ὁμως
πιο καλὸ μέρος νὰ βάζω τὰ χρήματά μου, ἔχω τὰ Ταμιευ-
τήρια. Γιατί ἐκεῖ τὰ χρήματα τοκίζονται, καὶ τάχω καὶ
στὴν ἀσφάλεια. Τὸ Ταμιευτήριο εἶναι τὸ καλύτερο μέρος
γιὰ καταθέσεις, γιὰτὶ ἔχει περισσότερες εὐκολίες ὅπως
μᾶς ἔλεγε ὁ δάσκαλος. Σύνάμα δὲ κάνομε καὶ πολλὰ
καλὰ χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνουμε. Οἱ δρόμοι, τὰ γεφύ-
ρια, καὶ τόσα καλὰ, γίνονται με τὶς καταθέσεις ὅλων μας
ποὺ τὶς δίδει τὸ Κράτος ἀπὸ κεῖ. Θὰ βάλω καὶ πάλι τὰ
δυνατά μου νὰ κάνω οικονομίες ἀπὸ τώρα ποὺ εἰμαι μι-
κρός γιὰ νὰ μπορέσω ἀργότερα νὰ βάλω μιὰ δουλειὰ
μπροστὰ μου καὶ νὰ ζήσω στὸν κόσμο αὐτὸν σὰν ἄν-
θρωπος.

ΠΑΥΛΟΣ Ε. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

Μαθητὴς ΣΤ' Τάξεως Δημ. Σχολ. Καστελλίου

ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ Α.Ε. ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝ ΟΥΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Λειτουργεῖ συνεχῶς ἀπὸ τῆς 9ης π. μ. μέχρι τῆς 7ης μ. μ.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΕΣ ΟΡΟΙ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: Κολοκοτρώνη 13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: Στὸς Σπυρομήλιου (Μέγαρον Μ.Τ.Σ.)
Λεωφόρος Ἀλεξάνδρου καὶ Σπυρίδωνος Τρικοῦπη

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΔΕΧΕΤΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ:
ΣΩΗΣ, ΠΥΡΟΣ, ΘΑΛΑΣΣΗΣ, ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ἀπὸ τὰ Γραφεῖά μας ἢ ἀπὸ τὸν εἰς τὴν πόλιν σας
Πρόξενό μας νὰ σας ἀναπτύξουν πάντα συνδυασμὸν ἀσφαλείας.
ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ, διὰρ διακανονίζει ταχέως
καὶ ἀν' εὐθείας πᾶσαν ζημίαν σας.
ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ ἐνυπηρετεῖτε τὴν
Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν καὶ τὰ ἴδια σας συμφέροντα.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀθήναι, Κολοκοτρώνη 13.
Τηλ. 21-144, 29-331.

Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Αξίζει να επαινεθῇ καὶ νὰ τιμηθῇ ὡς ἰδέα καὶ ὡς ἐκτέλεσις τὸ ναυτικὸν μέρος τῶν ἑορτῶν, μετὰ τὸ ὁποῖον ἐκλείσῃ τὴν νύκτα τῆς βῆς Αὐγούστου ὁ πανηγυρικὸς κύκλος τῆς ἐθνικῆς ἐπέτειου. Ἰδιαίτερος ἀξίζει νὰ ἐπαινεθῇ ἡ ἰδέα τῆς ἀποστολῆς εἰς ἐκπαιδευτικὸν πλοῦν ἐφήβων τῆς Ὀργάνωσης. Ἡ σύλληψις τῆς μορφῆς τῆς ἐλληνικῆς πατρίδος δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἶναι πλήρης χωρὶς τὴν θάλασσαν τῆς. Διὰ τὴν ἀκριβολογίαν χωρὶς τὴς θάλασσας ποῦ τὴν περιλοῦν ἀπὸ δυσμῶν καὶ νότου καὶ ἀνατολῆς, εἰσχωροῦν καὶ ἀγκαλιάζουσι τὰ νησιωτικὰ τῆς τμήματ᾽ αὐτῆς, διανοίγουν βαθύτατους κόλπους εἰς τὸ στεριανὸν σῶμά της, τὴν πλημμυρίζουσι ἀπὸ παντοῦ καὶ λαξεύουσιν μετὰ πάθος ἀκοίμητον ἐπάνω καὶ γύρω ἀπὸ τὰς ἀκτὰς της, εἰς ἀτελείωτον ποικιλίαν γραφικότητων, κολπίσκους, λιμένας, ὄρους καὶ καταφύγια. Χωρὶς τὴν θάλασσαν αὐτὴν, ποῦ ἀπὸ βαθύς ὄρθρου τῆς ἱστορίας μας ἐστάθη στοιχεῖον συνδέσεως καὶ ἐνώσεως τῶν ἐλληνικῶν χωρῶν, ὁ ἕτερος τῶν δύο κλασικῶν ἐθνικολαϊκῶν τύπων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ τολμηρὸς ἀποδημητὴς, ποῦ ἐξεκινῶσε νὰ γνωρίσῃ ἀνθρώπων ἄστεα καὶ νόον, ὁ πολυμήχανος καὶ πολύτροπος τρυγητὴς τῆς σοφίας, τῆς πείρας καὶ τοῦ πλούτου τῶν μακρινῶν τόπων, ποῦ ἤξερε ὡς τόσο νὰ μὴ χάνῃ εἰς τὰς περιπλανήσεις τὸν ἑαυτὸ τοῦ ποτὲ καὶ νὰ μὴ παύῃ νὰ φλέγεται ἀπὸ τὸν πόθον τοῦ νόστου καὶ νὰ ζητῇ τὴν τελικὴν λύτρωσιν εἰς τὴν θῆαν τοῦ ἀναθρώσκοντος καπνοῦ τῆς πατρώας ἐστίας, θὰ ἦτο ἀκατανόητος καὶ ἀκατόρθωτος. Ἀκατανόητον καὶ ἀκατόρθωτον ἐπίσης, χωρὶς τὸ ναυτικὸν στοιχεῖον, θὰ ἦτο δλόκληρον τὸ τρισχιλιετὲς ἔπος τῆς ἐλληνικῆς μας ἱστορίας, ἡ δύναμις, ἡ παγκόσμιος ἐπιβολὴ καὶ ἡ ἀκατάλυτος ἀξία τῶν μορφῶν τοῦ πολιτισμοῦ μας. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖον, τὸ πολύμορφον καὶ ἀτίθασον, μετὰ τὴν ἀκατανίκητον ἔλξιν τῆς ἀκαταπαύστου ἀνησυχίας καὶ τῆς ἀενάου κινήσεως, μετὰ τὴν ὀνειροπόλησιν τῶν ἀγνώστων κόσμων ποῦ ὑποβάλλει εἰς τὴν φαντασίαν, ἐξύπνισεν ἐνωρίτητα εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων ποῦ ἐκατοίκησαν αὐτὴν τὴν γῆν τὸ ἀνήσυχον πάθος νὰ γνωρίσουν, νὰ κατακτήσουν καὶ νὰ ξαναἰχθῶν εἰς νέους, δλοένα πλατύτερους, ὀρίζοντας. Ἐπὶ τριάκοντα αἰῶνας συνεχῶς, μετὰ βραχεία μόνον καὶ ἀσημάσιτα διαλείμματα, οἱ ἄνθρωποι αὐτῆς τῆς χώρας ἐξακολουθοῦν νὰ διασχίζουν πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις, μ' ὅλα τὰ εἶδη τῶν πλοίων, τὰς ὑγρὰς ὁδοὺς καὶ νὰ παλαίουν καὶ νὰ ὑποτάσσουσιν τὸ φοβερόν εἰς ὠραιότητα καὶ εἰς ἔλξιν ἀλλὰ καὶ εἰς δυστροπίαν καὶ εἰς ὑποουλιότητα στοιχείων, συνεχίζοντες τοὺς ἀθλούς της Ἀργεῶς, τοῦ Πυθέα, τοῦ Νεάρχου, τοῦ Ἰνδικοπλεύστου. Ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς χιλιετηρίδας ὁ βαθμὸς τῆς κυριαρχίας καὶ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἐπὶ τοῦ στοιχείου αὐτοῦ δίδει κυριαρχικῶς τὸ μέτρον τῆς ἐθνικῆς ἀκμῆς καὶ δυνάμεως. Τὴν θάλασσαν ποῦ τὸν περιβάλλει ἀπὸ παντοῦ καὶ ποῦ εἰς τὸν γαλάζιον κάμπον της ἀσπρίζουσι κατασπαρτά νησιά, ὡσὰν ἐπίτηδες τοποθετημένα στερεὰ πατήματα εἰς τὴν κοίτην ἐνὸς ἀγεφύρωτου ποταμοῦ, ὁ λαὸς τῶν ναυτῶν τῆς Ἑλλάδος δὲν τὴν βλέπει καὶ δὲν τὴν αἰσθάνεται καθόλου ὡς ὄριον, ἀλλ' ὡς προέκτασιν καὶ ὡς συνέχειαν τοῦ χερσαίου ἐδάφους τῆς Πατρίδος. Ξέρει καλά πόσον εἶναι καὶ αὐτὴ γόνιμος καὶ πρόσφορος διὰ καλλιέργειαν ὕλικῶν ἀγαθῶν. Γνωρίζει νὰ τὴν καλλιεργῇ μετὰ τὴν ἰδίαν στοργὴν, μετὰ τὴν ὁποίαν καλλιεργοῦν οἱ γεωργοὶ τὸ χωράφι τῶν. Ἐχει σπουδάσει τὰ μυστικά της, ἐνθυμεῖται καλὰ τὴς ὁρῆς της τὴς καλῆς καὶ τὴς κακῆς. Ἐχει μάθει τὰς ἰδιότητάς της καὶ ξέρει νὰ φυλάγεται ἀπὸ τὰς ἐκρήξεις τῶν, ὅταν δὲν τὰς τιθασσεύῃ καὶ δὲν τὰς ὑπερ-

νικῇ. Ἡ Ε.Ο.Ν., ἀφοῦ ἤρχισε νὰ παιδαγωγῇ τὰς φάλαγγας της μετὰ σύνθημα τὴν στροφὴν πρὸς τὴν ἐλληνικὴν γῆν, πρὸς τὸ ἱερὸν χῶμα τῆς Πατρίδος, πρωταρχικὴν καὶ κυρίαν πηγὴν ἐργασίας καὶ πλούτου καὶ δυνάμεως, θὰ ἀφινε μισὴν τὴν προσπάθειάν της, ἐὰν ἐλησμονεῖ ἡ παρημέλει τὴν θάλασσαν. Τὴν νύκτα τῆς βῆς Αὐγούστου εἰς τὰ παιδιὰ τῶν φαλάγγων τῆς Ἑλλάδος ἐδόθη ἕνα νέον σύνθημα, ποῦ δὲν ἀναιρεῖ καθόλου, ἀλλὰ συμπληρῶνει καὶ στερεώνει τὸ πρῶτον. Τὸ σύνθημα τῆς στροφῆς πρὸς τὴν ἐλληνικὴν θάλασσαν. Οἱ 100 ἐφηβοί, ποῦ πλεοῦν τώρα ἐπὶ τοῦ «Ἰκάρου» εἰς τὰς ἐλληνικὰς θαλάσσας, ἐπιχειροῦν μίαν συμβολικὴν ἐξόρμησιν πρὸς κατάρτησιν τῶν ἐλληνικῶν θαλάσσων. Καὶ ὅταν λέγωμεν ἐδῶ κατάρτησιν ἐννοοῦμεν, βέβαια, κάτι βαθὺ καὶ μεγάλο. Ἐννοοῦμεν κατάρτησιν πνεύματος. Τοῦ πνεύματος τῶν κατὰ θάλασσαν ἀγώνων καὶ τῶν εἰς τὸ πεδῖον τῆς θαλάσσης κατακτήσεων καὶ κατορθωμάτων τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ τῶν αἰώνων, ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ. Ἐννοοῦμεν μετάληψιν τοῦ ἀγωνιστικοῦ ἐκείνου πνεύματος, ποῦ ὠδήγησε μετὰ τὰς ἐλληνικὰς τριήρεις τοὺς ἀρχαίους προγόνους μας εἰς τὸ νὰ γνωρίσουν τὴν ἑγγὺς Ἀσίαν καὶ ὅλην τὴν εὐρεῖαν λεκάνην τῆς Μεσογείου, διὰ νὰ τὴν πλημμυρίσουν κατόπιν καὶ νὰ κυριαρχήσουν ἐπ' αὐτῆς καὶ, συνθέτοντες ὅσα συνέλεξαν ἐξ αὐτῆς πανάρχαια στοιχεῖα καὶ σπέρματα ἰδεῶν καὶ μορφῶν, νὰ τὰ κατεργασθοῦν μετὰ τὸ μυστικὸν τῆς ἀρμονίας καὶ τοῦ μέτρου, ποῦ ἦτο φυλετικὸν τῶν προνομίων, διὰ ν' ἀναδείξουν αὐτὸ τὸ ἀριστούργημα τῆς διαυγείας, εὐγενείας καὶ χάριτος, ποῦ δονομάσθη μεσογειακὸς πολιτισμὸς καὶ ποῦ, ὅμα ἀφαιρέσει κανεὶς δ.τι ἐκ τῶν ὑπέρων προσετέθη εἰς αὐτόν, σκληρὸν καὶ τραχὺ καὶ βάρβαρον, δὲν εἶναι παρὰ μόνον ἐλληνικὸς. Κάθε γωνία, κάθε κόλπος, κάθε στενὸν τῆς θαλάσσης αὐτῆς, ποῦ ἦτο καὶ ἔμεινεν ἀπὸ αἰώνων πεδῖον μοναχικῶν καὶ ὁμαδικῶν ἐλληνικῶν ἀγώνων, ἔχει νὰ διηγηθῇ καὶ νὰ ζωντανεύσῃ εἰς τὴν μνήμην τῶν νεαρῶν ναυτῶν ἱστορίας καὶ θρύλους θαυμαστοῦς κατορθωμάτων καὶ νικῶν καὶ δόξης, ποῦ ἂν μετὰ τοὺς καιροὺς ἀλλάζουσιν καὶ μεταβάλλωνται κατὰ τὰ μέσα, εἰς τοὺς σκοποὺς καὶ εἰς τὸ πνεῦμά τῶν παραμένοντων ἀναλλοίωτοι. Ἀς ἀνοίξουν τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν τῶν εἰς ἀκρόασιν αὐτῶν τῶν ἀναμνηστικῶν καὶ τῶν θρύλων. Ὅλοι αἱ ἐποχαὶ τῆς μακρᾶς ζωῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μετὰ τὰς μοιραίας πλημμυρίδας τῶν καὶ τὰς ἀμπώτιδας, ἔγραψαν ἐξ ἰσοῦ λαμπρὰ καὶ ὑπέροχα ἔπη ἐπάνω εἰς τὸν σασφεῖρινον καθρέπτην της. Ἡ κλασσικὴ, νεανικὰ παρὰτολμος καὶ ὁρμητικὴ, ἡ βυζαντινὴ, στιβαρὰ καὶ κυριαρχικὰ ὀργανωμένη, καὶ ἡ νεωτέρα, συνδυάζουσα τοὺς χαρακτήρας καὶ τὰς μεθόδους καὶ τῶν δύο προηγουμένων. Ἐκεῖνο ποῦ ἔχουν νὰ διδαχθοῦν ἀπὸ τῆς ἱστορίας αὐτᾶς εἶναι μέγα καὶ πολῦτιμον, ἰδίᾳ διὰ τὰς ἡμέρας μας. Ὅτι τὸ πνεῦμα, τὸ φρόνημα, ἡ ψυχὴ εἶναι ποῦ νικᾷ πάντοτε, δόκιμος συγκρούεται καὶ μάχεται μετὰ τὸν ὄγκον τῆς ὕλης ἰσχύος. Καὶ κάτι ἀκόμη θὰ διδαχθοῦν περιπλέοντες αὐτὴν τὴν πῖδ γαλάζιαν, τὴν πῖδ φωτεινὴν ἀπ' ὅλας τὰς θαλάσσας τοῦ Κόσμου, αὐτὴν ποῦ ὅταν τὴν ταρασσούν οἱ θυμοὶ ἔχεις τὴν ἐντόπωσιν πῶς εἰς τὸ γαλαζοπράσινον πρόσωπόν της ἐφύτρωσαν ἑκατομμύρια ἐξωτικά λουλούδια. Ἡ θάλασσα αὐτὴ, ἡ πλατεῖα καὶ ἡ μεγάλη, αὐτὴ ποῦ ἀνεπλήρωνε καὶ ἀναπληρῶνει δ.τι δὲν μᾶς εἶδε ἡ μικρὴ καὶ στενὴ στεριανὴ μας Πατρίς, τὸ πλάτος καὶ τὴν ἔκτασιν, ποῦ εἶναι τόσο ἀπαραίτητη καὶ διὰ τὸ πνεῦμα καὶ διὰ τὴν ὕλην ὅταν ἐπιχειροῦν νὰ μεγαλοουργοῦν, δὲν ἐπρόδωκε ποτὲ τὸν Ἑλληνισμόν καὶ δὲν τὸν εἶδε ποτὲ νικημένον.

Η ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ Κ. Φ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ Τήνος ὑπῆρξεν ἓνα ἀπὸ τὰ πρὸ κατοικημένα, τὰ πρὸ πλοῦσια καὶ πολιτισμένα νησιά τοῦ Αἰγαίου Πελάγους κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας, μ' ἓνα μόνον μειονεκτικὸ σημεῖο: Εἶχε πολλοὺς καὶ φανατικοὺς Καθολικοὺς ποὺ ἐπηρέαζαν καὶ τὴ διοίκησι καὶ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα τῶν κατοίκων. Ἡ ἀντίδρασις τῶν ὀρθοδόξων ἦταν μεγάλη καὶ πολλὰς φορὰς ὠδήγησε σὲ σφοδρὰς διαμάχας μὲ τοὺς καθολικοὺς, ποὺ βάσταξαν πολλὰ χρόνια.

Ἄλλ' ἓνα εὐτυχεστάτο γεγονός, πούγινε στὰ 1823 σὺν τοῖς ὀκτὶ μόνον ἐνίσχυσε τὴν θέσιν τῶν ὀρθοδόξων, μὰ συγχρόνως ἀνύψωσε τὴν Τήνον σὲ μεγάλο θρησκευτικὸ κέντρο τῆς ἀνατολικῆς Χριστιανowości, ὅπως ἦταν στὴν ἀρχαιότητα ἡ Δῆλος καὶ οἱ Δελφοί — καὶ τὸ γεγονός αὐτὸ ἦταν ἡ εὑρεσίς τῆς εἰκόνης τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Ἡ εὑρεσίς τοῦ ἱεροῦ τοῦτου κειμηλίου συνδέεται μὲ τὴ μεγάλη ἐπανάστασι τοῦ 21 καὶ χρονικῶς ταυτίζεται μ' αὐτὴ τὴν ἑναρξί τοῦ ἀγῶνα. Θεωρητικῶς δὲ ὡς εὐόωνο σημεῖο γιὰ τὴν καλὴ ἔκδοσι τῆς Ἐπανάστασεως. Ἄν πιστέψουμε στὸν Πύρρο Θεσσαλὸ, ποὺ σύνταξε τὴν ἱστορίαν τῆς Μεγαλόχαρης, εὐθὺς μὲ τοὺς χαρμώμενους ἤχους τῆς ἐλευθερίας εἰδικά σημεῖα εἰδοποιήσαν γιὰ τὴν ὑπαρξί τῆς θαυματουργικῆς εἰκόνης στὴν Τήνον. Σὲ σπανιώτατο βιβλίον τοῦ Πύρρου, ποὺ φέρει τὸν τίτλον: «Περὶ τῆς ἱστορικῆς καὶ βιογραφίας Διονυσίου Πύρρου τοῦ Θεσσαλοῦ, ἐν αἷς προσετέθη καὶ ἡ καταγραφή τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς εὐρεθείσης ἁγίας εἰκόνης τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ τῶν θαυμάτων αὐτῆς — ἐν Ἀθήναις 1848» — ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς σχετικὰ μὲ τὴν εὑρεσιν τῆς εἰκόνας: «Κατὰ τὸ 1821 ἔτος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ἐπανάστασεως ἡ Θεοτόκος Μαριάμ ἐφάνη κατ' ὄναρ εἰς τινα γέροντα κηπουρὸν ὀνόματι Μπαρμπαν Μιχάλην, Ἀνδρείον ἐτῶν 80 καὶ τοῦ λέγει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ χωράφιον τοῦ Ἀντωνίου Δοξαρά ἕξω τῆς πόλεως νὰ σκάψῃ καὶ νὰ εὕρῃ μίαν εἰκόνα αὐτῆς. Οὗτος δὲ καταπέσας χριστιανούς τινας ἔσκαψεν ὀλίγον καὶ εὗρεν μόνον μερικὰ ἀρχαῖα τοῦθλα καὶ μὴ εὐρόντες εἰκόνα ἀνεχώρησαν. Ὁ γέρον αὐτὸς ἦτο μὲν ἄπλοος τὸν τρόπον, πλην ἐλασθῆς εἰς τὰ θεῖα, μ' ὅλον τοῦτο αὐτὸς ἐκήρυττε τὸ δράμα του, πλην οὐδὲς τὸν ἐπίστευε» (σελ. 160 — 161).

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1822 νέα σημεῖα φάνηκαν στὴ Μοναχὴ Πελαγία, ποὺ μόνον στὸ μοναστήρι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴν Τήνον. Κάποια Κυριακὴ, στὰ χαράγματα, εἶδε στὸν ὕπνῳ τῆς μίαν γυναῖκα «περιβεβλημένην ἄρρητον δόξαν» καὶ λαμπρότητα. Καλέσασα δὲν αὐτὴν ἐπρόσταξε νὰ ἀπέλθῃ εἰς ἓνα τῶν προκρίτων τῆς πόλεως, ἐπίτροπον τοῦ ἰδίου μοναστηρίου, Στα-

ματέλλον Καγκάδην ὀνομαζόμενον, κελεύουσα τοῦτον νὰ ξεσκεπάσῃ τὸν οἶκον τῆς, χωσμένον εἰς τὸν ἀγρόν τοῦ Ἀντωνίου Δοξαρά πλησίον τῆς ἀγορᾶς καὶ νὰ ἐπιστατήσῃ ὁ ἴδιος διὰ νὰ ἐγερθῇ λαμπρῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς. Ἡ Πελαγία ἀπὸ φόβου δὲν λέει τίποτα στὶς ἄλλες καλόγριες ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ἀλλ' ὕστερα ἀπὸ ἑπτὰ μέρες βλέπει στὸν ὕπνῳ τῆς τὸ ἴδιον δράμα μὰ καὶ πάλι κρατᾷ μυστικὸ τὸ γεγονός. Τὴν τρίτην τέλος Κυριακὴ «φαίνεται εἰς αὐτὴν ἡ αὐτὴ γυνή, ἐλέγχουσα μετ' ὀργῆς τὴν ἀπειθειαν αὐτῆς καὶ φοβερίζουσα, ἂν καὶ τρίτην παρακούσῃ. Ὅλη ἑντρομος ἡ Πελαγία ἦλθε τρέχοντας εἰς τὴν Ἰγουμενὴν διηγούμενη μετὰ φόβου καὶ τρόμου εἰς αὐτὴν τὸ δράμα. Ἡ δὲ ἐπρόσταξεν αὐ-

τὴν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν ἐπίτροπον, τοῦ ὁποῦ τοῦ ὀνόμα ἐφανερώσεν εἰς αὐτὴν ἡ Θεοτόκος καὶ νὰ διηγηθῇ πρὸς αὐτὸν τὰ πάντα μὲ ὅλην τὴν ἀκρίβειαν».

Ἡ Πελαγία πῆγε στὸν Καγκάδη κ' ἀφοῦ τοῦ διηγήθηκε τὸ δράμα τῆς, πορεύτηκε μαζί του εἰς τὸν μητροπολίτη Γαβριήλ, ποὺ υἱοθέτησεν ἀμέσως τὴν ἰδέαν τῆς ἐσκαφῆς στὸ χωράφι τοῦ Δοξαρά. Καὶ πραγματικῶς τὸ Σεπτέμβριον τοῦ 1822 ἀρχίσεν ἡ ἐσκαφὴ κ' ἐφθάσε σ' ἀρκετὸ βάθος. Μὰ δὲν βρέθηκεν ἡ εἰκόνα. Μονάχα τὰ ἐρείπια κάποιας παλαιᾶς ἐκκλησίας ἀνεκαλύφθησαν, ποὺ φαίνεται πὺς εἶχε πυρποληθῇ πρὶν ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες. Τότε ἀποφασίστηκε νὰ χτισθῇ ἐκεῖ ναὸς στὸν ὀνομα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, γιὰτὶ τὸ πηγάδι τοῦ νάρθηκα τῆς παλαιᾶς ἐκκλησίας εἶχεν ἄφθονο νερὸ καὶ συγχρόνως μὲ τὸ σκάψιμο ἀνέβλυσε σπουδαία πηγὴ στὰ θεμέλια. Σὲ λίγο ὁ ναὸς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τελείωσε. Ἀλλὰ στὶς 30 Ἰανουαρίου 1823 κατὰ τὴν γιορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἐνῷ ἔσκαβαν μερικοὶ ἐργάτες βρῆκαν τὴν εἰκόνα. Νὰ πὺς περιγράψῃ τὸ γεγονός ὁ Πύρρος Θεσσαλός: «Ἐνῷ ἦτον ἡ εὐρὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἐργαζόμενοι πολλοὶ ἐργάται ἐδιόρθωναν τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, σκάπτοντες δὲ βαθύτερον εὗρον τὴν ζητουμένην εἰκόνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, μακρὰν μίαν ὀργυιὰν πρὸς δυσμὰς τοῦ φρέατος, σκάπτοντες ὅμως οἱ ἐργάται ἐκτύπησαν μὲ τὴν σκαπάνην τὴν εἰκόνα καὶ τὴν ἔσχισαν εἰς τὸ μέσον, πλην ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ δὲν ἐθλάθησαν. Μόλον τοῦτο ἡ εἰκὼν ὀπισθεν ἦτον κατακεκαυμένη ὑπὸ τοῦ πυρὸς καὶ κεκαλυμμένη ὑπὸ τῆς γῆς. Τὸ μῆκος τῆς ἁγίας εἰκόνης εἶναι σχεδὸν δύο πιάμα καὶ πλάτος μία καὶ ἡμισυ. Ὅταν εὐρέθῃ ἡ ἁγία αὐτὴ εἰκὼν ἦτον περὶ τὴν μεσημβρίαν καὶ οἱ κάτοικοι ἀκούσαντες τότε ἔτρεξαν ἅπαντες εἰς προσκύνῃσιν αὐτῆς» (σελ. 163 — 164).

Ἀμέσως ἀποφασίστηκε νὰ χτισθῇ νέα μεγαλύτερη ἐκκλησίαν στὸν ὀνομα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, στὴν ὁποίαν θὰ ἀφίερωναν τὴν εἰκόνα. Καὶ πραγματικῶς κάλεσαν τὸν διάσημο πρακτικὸ ἀρχιτέκτονα τῆς ἐποχῆς τὸ Στρατὶ Σμυρναῖο καὶ τοῦ ἀνέβησαν νὰ κἀν τὸ σχέδιο. Ὁ Στρατὶς ἐργάστηκε μ' ἐμπνευσι καὶ ἐνθουσιασμό καὶ σὲ λίγες μέρες περάτωσε τὸ σχέδιο. Τὸ χτίσιμον ἀρχίσεν ἀμέσως. Πολλοὶ κάτοικοι προσέφεραν χρήματα, ἄλλοι δούλευαν χωρὶς νὰ παίρνουν μεροκάματα κ' ἄλλοι ἔδιναν διάφορα ἀντικείμενα. Ὅταν ὅμως μαθεύτηκαν οἱ θαυματουργικὲς δυνάμεις τῆς εἰκόνας τότε πολλοὶ ἀπὸ τὸν ἔξω ἑλληνισμό κ' ἰδίως τῶν νησιῶν ἔκαναν μεγάλες δωρεὰς κ' ἔτσι ἡ οἰκοδομὴ τελείωσε σ' ἐλάχιστο σχετικῶς διάστημα, μέσα σ'

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΥΕΩΣ

Ὁ ἐκπαιδευτικὸς ὀφείλει:

1) Νὰ προπαρασκευάσῃ ἐπιμελῶς τὰς διδασκαλίας καὶ πρακτικὰς ἐφαρμογὰς ἢ ἀσκήσεις.

2) Νὰ ὀργανώσῃ τὰς συγκεντρώσεις κατὰ τρόπον, ὥστε ἡ ἐργασία νὰ εἶναι ποικίλη καὶ ἐπαγωγὸς καὶ νὰ μὴ καθίσταται μονότονος καὶ ἀνιάρ.

3) Νὰ ἐκπαιδεύῃ προοδευτικῶς, χωρὶς νὰ ἀναμένῃ νὰ ἐξαντληθῇ τελείως ἐν θέμα, διὰ ν' ἀρχίσῃ ἕτερον.

4) Νὰ ἀποφεύγῃ τὴν καταπόνησιν τῶν ἐκπαιδευμένων, φροντίζων νὰ καθιστᾷ τὴν ἐκπαίδευσιν εὐχάριστον καὶ ἐλκυστικὴν.

5) Προκειμένου περὶ τῶν πρακτικῶν ἰδίων ἀσκήσεων νὰ ἐπιζητῇ τάξιν, ἀκρίβειαν καὶ ταχύτητα.

6) Ὅμοιως κατὰ τὰς ἀσκήσεις ταύτας νὰ ἀποφεύγῃ τὰς μακρὰς ἐξηγήσεις καὶ θεωρητικὰς ἀναπτύξεις, προτιμών πάντοτε τὴν ἐμπρακτον καὶ ὑποδειγματικὴν ἀσκήσιν.

7) Νὰ μὴ λησμονῇ ποτὲ ὅτι ἡ στάσις του, ἡ ἐνερνητικότης του καὶ τὸ ἦθος ἀκούουν μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ἐκπαιδευμένων.

8) Νὰ προσπαθῇ νὰ διεγείρῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐκπαιδευμένων καὶ νὰ προκαλῇ τὴν εὐγενὴ μεταξὺ αὐτῶν αἰμίλλαν.

Ένα μόλις χρόνο, όπως αναφέρει η εντοιχισμένη στην είσοδο επιγραφή, πράγμα αξιοθαύμαστο για την εποχή εκείνη. Η εκκλησία χτισμένη στη σχεδόν άπο μάρμαρα της Δήλου και της Πάρου είναι το πρώτον ΑΞΙΟΛΟΓΟ ΜΝΗΜΕΙΟ του απελευθερωμένου Έθνους και κατασκευάστηκε κατά την διάρκεια των πρώτων χρόνων της Επαναστάσεως, μέσα στην αγωνία, στις στερήσεις και τις τραγικότητες του αγώνα. Ένας από τους αυστηρότερους μά και τους καλλίτερους αρχιτέκτονες της πατρίδος μας, ο πολὺς Κωνσταντῆς Γαλου, θεωρούσε τὸ ναὸ τῆς Εὐαγγελιστρίας σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικότερα ἔργα ποὺ γίναν στὴν Ἑλλάδα, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση, ἀνώτερο κί' ἀπὸ τὴ Μητρόπολι τῶν Ἀθηνῶν κί' ἀπὸ τὸν ναὸ τῶν καθολικῶν κί' ἀπὸ τὴ Χρυσοσπηλιώτισσα, ὡς ἐκφράζων τὴν ἐποχὴν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν αγῶνος, ὡς ὢν τὸ μόνον καὶ κύριον μνημεῖον, τὸ ἀνεγερθὲν ὑπὸ τὴν κλαγγὴν τῶν ὀπλων. Ὁ ναὸς συνδυάζει τὸ μεταγενέστερο βυζαντινὸ ρυθμὸ, τροποποιημένο καὶ προσαρμοσμένο στὴν παράδοσι τῆς τουρκοκρατίας μὲ πολλὴ δόσι προσωπικότητας καὶ ἐλευθερίας. Ἰδίως τὸ καμπαναριὸ τοῦ ναοῦ, ὡς πρωτοχτιστὴκε, περνοῦσε σὰν τὸ ἰδιορρυθμότερο καὶ ὠραιότερο ὅλων τῶν ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν. Δυστυχῶς τροποποιήθηκε στὰ νεώτερα χρόνια κί' ἔτσι ἔχασε πολὺ ἀπὸ τὴν πρωτοτυπία του κί' ἐλαστικότητα. Ἀξίζει νὰ γραφτῇ μίᾳ ἰδιαίτερη μελέτῃ γιὰ τὸ ἀρχιτεκτονικὸ αὐτὸ μνημεῖο ποὺ δὲν προσέχτηκε ὅσο ἔπρεπε ἀπὸ τοὺς εἰδικούς, μάλιστα σήμερα, ὅποτε τὴ δόθηκε προσοχὴ στὴ λαϊκὴ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ παράδοσι.

Ὁ θρόνος τῆς εὐρέσεως τῆς εἰκόνας, τὰ θαύματα κί' ὁ συνεχῶς αὐξανόμενος θρησκευτικὸς φανατισμὸς ἀνύψωσαν σὲ λίγο τὴν Παναγία τῆς Τήνου σὲ μεγάλη περισηπὴ ἀνάμεσα σ' ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς. Καραθάνια ὀλόκληρα κατέπλεαν στὸ νησί στὶς 25 Μαρτίου ἢ τὸ δεκαπενταῦγουστο γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὴν εἰκόνα κί' ἐπισκεφθοῦν τὸν πολυθρόνητο ναὸ. Τοῦρκοι ὅλων τῶν αἰρέσεων, Ἀρμένιοι καὶ Ρῶσοι καὶ πρὸ πάντων Ἕλληνες, ἀπ' ὅλες τὶς γωνίες τοῦ Ἑλληνισμοῦ πῆγαιναν στὴν Τήνο κατὰ χιλιάδας καὶ κάθε χρόνο ὁ ἀριθμὸς τοὺς αὐξάνανταν. Κατ' αὐτὴ τὴ διάρκεια τῆς τραγικώτερης ἐποχῆς τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ παρ' ὅλη τὴν πειρατεία, ποὺ βασιλεῦσε στὸ Αἰγαίον, τίποτε δὲν στάθηκε ἱκανὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ μεγαλόπρεπο γιορτασμὸ, ἰδίως στὶς 25 Μαρτίου, καὶ τὴν ἀπίστευτὴ συρροὴ προσκυνητῶν. Εἶναι παρήγορο πῶς ἕνα μέρος ἀπὸ τὴς μεγάλες εἰσπράξεις τοῦ ναοῦ διετέθη τότε γιὰ ἐθνικὲς ἀνάγκες ἢ γιὰ τὴ μισθοδοσία στρατιωτῶν ἢ γιὰ τὴν περίθαλψι προσφύγων, ποδχαν καταφύγει στὴν Τήνο κατὰ τὰ χρόνια 1825—1827. Ἀλλὰ κί' ὕστερα, ὅταν τὰ πράγματα ἡσυχάσαν μὲγάλα ποσὰ ἐξοδεύθησαν γιὰ σκοποὺς κοινωνικοὺς κί' ἐκπαιδευτικοὺς. Ὁ καλλωπισμὸς τῆς πόλεως τῆς Τήνου πολλὰ χρωστάει στὴν Εὐαγγελίστρια καθὼς κί' ἡ πνευματικὴ κίνησι τοῦ νησιοῦ. Τὸ Σχολαρχεῖον παλαιότερα, καθὼς καὶ τὰ ξε δημοτικὰ σχολεῖα τῆς ἦταν ἱδρύματα τοῦ ναοῦ κί' οἱ δάσκαλοι πλη-

ρώνονταν ἀπὸ τὸ ταμεῖον τῆς ἐκκλησίας. Οἱ καλύτεροι ζωγράφοι καὶ γλύπτες τῶν τελευταίων χρόνων σπούδασαν μὲ χρήματα τοῦ ναοῦ. Ὁ Γύζης, ὁ Λύτρας, ὁ Σῶχος, ὁ Χαλεπᾶς κί' ἄλλοι. Δὲν ὑπάρχει σημεῖο κοινωνικῆς ἢ πνευματικῆς δράσεως στὴν Τήνο στὸ ὁποῖο νὰ μὴν συνέτρεξε ἡ Εὐαγγελίστρια.

Ἄλλ' ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ ἐξάρωμε δὲν εἶναι μόνον ἡ θρησκευτικὴ πλευρὰ τοῦ πράγματος. Δὲν εἶναι ἡ κοινωνικὴ καὶ πνευματικὴ δράσις τοῦ ναοῦ. Εἶναι κί' ἡ ΕΘΝΙΚΗ σημασία του. Ἡ εὐρεσις τῆς εἰκόνας, καθὼς καὶ τὸ χτισμὸ τῆς ἐκκλησίας, «συμπέπει» μὲ τὸ σημαντικώτερο γεγονὸς τῆς Ἐθνότητος στὰ νεώτερα χρόνια, μ' αὐτὴ τὴν ἐκρηξι τῆς Ἐπαναστάσεως. Στὴ σκέψι ὅλων τῶν αγωνιστῶν ἡ εὐρεσι τῆς θαυματουργικῆς εἰκόνας ἦταν σημεῖο τῆς ἐπιτυχίας τοῦ αγῶνα κί' ἡ ἰδέα αὐτὴ ἦταν βαθειὰ ριζωμένη στὴ συνείδησι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἐτοῖ ἡ ἱστορία τῆς Εὐαγγελιστρίας εἶναι συνυφασμένη μ' αὐτὴ τὴν ἡμέρα τῆς κηρύξεως τῆς Ἐπαναστάσεως.

Ἦταν μῆνυμα λυτρώσεως ἡ εὐρεσι τῆς εἰκόνας κί' ἔτσι ἐξηγήθηκε. Γι' αὐτὸ κατὰ τὰ πρώτα χρόνια τῆς ἀποκαταστάσεως οἱ αγωνιστὲς θεωροῦσαν ὄψιστο καθήκον νὰ πάν καὶ προσκυνήσουν τὴν εἰκόνα. Ὁ βασιλεὺς Ὅθων μόλις ἦρθε ἐπεσκέφθηκε καὶ τὴν Τήνο στὰ 1834. Ἐπίσης ὁ Μιαούλης πολλές φορές, ὁ Κανάρης, ὁ Κολοκοτρώνης τὰ 1836, ὁ Νικηταρὰς τὰ 1848, ὁ Ζαΐμηδες καὶ γενικῶς ὅλοι ὅσοι πῆραν μέρος στὴν Ἐπανάστασι, πῆγαιναν συχνὰ στὴν Τήνο ὡς προσκυνητῆς. Ἦταν δεῖγμα ὄχι μόνον θρησκευτικῆς εὐλάβειας, μὰ κί' ἐθνικῆς εὐ-

Εὐαγγελισμοῦ ἐδλόγησε ὁ Γερμανὸς τῇ σημαίᾳ κί' ὠρκιστῆκανε ὅλοι νὰ λευτερωθοῦν ἢ νὰ σκοτωθοῦν ἢ καλλίτερα ὠρκιστῆκαμε· γιὰτὶ ἡμουν κί' ἐγὼ τότες ἐκεῖ. Ἐμεῖς ὅπως μπορέσαμε κάναμε τὴν ἀρχή, ἂς δοκιμάσουν κί' ἄλλοι γιὰ νὰ λευτερωθοῦν μιά μέρα κί' ἄλλοι δικοὶ μας τόποι. Ἡ Μεγαλόχαρη ἐδειξε τὰ σημεῖα τῆς σὺν καὶ σήμερα. Καὶ δὲν εἶναι τυχαῖο.

Τὰ λόγια αὐτὰ δείχνουν τὴ μεγάλη ἐθνικὴ σημασία, ποῦχε γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ εὐρεσι τῆς εἰκόνας τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ ἰδίως κατὰ τὴν Ἐπανάστασι. Δυστυχῶς στοὺς καιροὺς μας λησμονήθηκε ἡ συσχέτισι τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ αγῶνα μὲ τὴ γιορτὴ τῆς Μεγαλόχαρης, ποὺ θεωρεῖται πιά σὰν καθαρῶς θρησκευτικὴ τελετὴ. Κί' ὅμως τὰ παλαιότερα χρόνια ἡ γιορτὴ εἶχε διπλὴ σημασία κί' οἱ συχνὲς ἐπισκέψεις τῶν αγωνιστῶν τοῦ 21 δῆλωναν τόσο τὴ θρησκευτικὴ τους εὐλάβεια, ὅσο καὶ τὴν Ἐθνικὴ τους εὐγνωμοσύνη πρὸς τὴν Παναγία τῆς Τήνου. Καὶ τὰ πλοῖα, ποὺ κατέπλεαν ἐκεῖ κί' ὁ στρατὸς ποῦ παίρνε μέρος στὴ λιτανεῖα αὐτὴ τὴν ἔννοια εἶχε: Τὴ συσχέτισι τῆς εὐρέσεως τῆς εἰκόνας μὲ τὴν Ἐπανάστασι καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη τοῦ ἔθνους πρὸς τὴν Θεομήτορα. Βέβαια καὶ σήμερα γίνεται τελετὴ. Μὰ ἡ συνειδητὴ συνέχεια τῆς παραδόσεως ἔχει κοπῇ κί' ἡ συμμετοχὴ τοῦ Κράτους νομιζέται σὰν ἀποτέλεσμα τῆς θρησκευτικῆς ὑποχρεώσεως, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ τῆς Ἐθνικῆς μαζὺ ἀναγνωρίσεως πρὸς τὴν εὐρεσι τῆς εἰκόνας, ποὺ τόσο τῶνωσε τὸ φρόνημα τῆς αγωνιζομένης τότε Ἑλλάδας. Δὲν πρέπει τέλος νὰ

Ὁ ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας ἐν Τήνῳ. (Ἀπὸ παλαιὰν χαλκογραφίαν).

γνωμοσύνης πρὸς τὴ Μεγαλόχαρη. Καὶ τοῦτο δείχνεται καλλίτερα στὰ λόγια, ποῦπε μεγάλος ἀγωνιστῆς, ὅταν πῆγε στὴν Τήνο καὶ προσκύνησε.

— Σὰν σήμερα ἀναστήθηκε ἡ Ἑλλάδα ἀπὸ τὴ σκλαβιά. Ἀνήμερα τοῦ

ξεχνᾶμε πῶς τὸ ὑπέροχο αὐτὸ κέντρο τῆς ὀρθοδοξίας ἰσχυροποίησε καὶ τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα τῶν κατοίκων καὶ νέκρωσε σχεδὸν τὴν προπαγάνδα τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας σ' ὀλόκληρο τὸ Αἰγαίον.

ΕΙΣ ΤΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ

Εἰς ὅλας τὰς Περιφερειακάς μας διοικήσεις ἐφέτος ἐλειτούργησαν θερινὰ στρατόπεδα εἰς τὰ ὁποῖα χιλιάδες συναγωνιστῶν ζοῦν μέσα στὴ χαρὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἀκρογυαλίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ βουνοῦ. Ἡ ζωὴ τῶν νέων εἰς τὰ στρατόπεδα τῆς Ε.Ο.Ν. κατανέμεται μεταξύ ψυχαγωγίας, ἀσκήσεων καὶ διδασκαλίας βάσει προγραμμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ πείρα, ἡ παιδαγωγικὴ φροντίς καὶ ἡ ἰδιαίτερα στοργὴ τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τῆς πατρικῆς τῆς ἐποπτείας καθήρτισαν.

Ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία, ἡ ὁποία μὲ συγκίνησιν παρακολουθεῖ τὴν ὁσημέραι ἀγαθοποιὸν ἐπίδρασιν τῆς Ὀργανώσεως ἐπὶ τῶν τέκνων τῆς, αἰσθάνεται ἰδιαίτερον εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ τὴν Ε.Ο.Ν. διὰ τὸν θεσμόν τῶν στρατοπέδων, εἰς τὰ ὁποῖα τὰ παιδιὰ τῆς τορνεύουν ἐν γερῷ σῶμα καὶ μίαν ὕγια Ἑλληνικὴν ψυχὴν.

ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΕΞΟΧΑΙ

Παραλλήλως πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας καὶ τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα περιβάλλουσιν τοῦ παιδιοῦ, καὶ ἄλλη ὁργάνωσις ἐπιδιώξουν κοινωνικῆς ὠφελείας, ἡ «Στοργή». Ἰδρύσκει γὰρ τὸ παιδί τοῦ λαοῦ παιδικὰ ἐξοχὰς εἰς τὴν Ἀνω Βούλαν.

Ἡ «Στοργή» ἐξήρτησεν ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Ἀθηνῶν τὴν οικονομικὴν ἐνίσχυσιν, ἔστω καὶ τὴν ἐλαχιστήν, ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι αἰσθάνονται τὴν σκοπιμότητα τῆς προσπάθειας τῆς, μιάς προσπάθειας ποῦ ἀποβλέπει νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν δημιουργίαν ὕγιους ἑλληνικῆς γενεάς.

Δὲν ἀμφισβάλουμεν ὅτι ἡ ἐκκλήσις τῆς «Στοργῆς» θὰ τύχῃ τῆς καλυτέρας ἀπαντήσεως ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, προθύμου πάντοτε νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ἐνημέριαν καὶ ἀνύψωσιν τῶν οικονομικῶς ἀδυνάτων μελῶν τῆς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΟΦΥΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἡ Θεομήτωρ, Ἀντίγραφον καλῆς Βυζαντινῆς Τέχνης. Ἐξ εἰκόνης εὐρισκομένης εἰς Ζάκυνθον.

Ἡ δεύτερη: Μία ὥρα εἰς τοὺς τοῦ λιμένας τῆς Ὑδρας.

Πρέπει νὰ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ βαθεῖς καὶ γεῖστοι ἀπὸ ὕψηλόν νόημα λόγοι, τοὺς ὁποῖους ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς, παραδίδων τὰ ξίφη των, ἀπὸθύνουν εἰς τοὺς ἐξελεθόντας ἐκ τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων νέους ἀξιωματικούς, θὰ εὗρουν ὅλην τὴν ὀφειλομένην ἀπήχησιν πολὺ πέραν τοῦ στενοῦ κύκλου τῶν ἡγετῶν τῶν πολεμικῶν τῆς Χώρας δυνάμεων, εἰς τὰς ψυχὰς ὅλων τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι καὶ περισσότερον τῶν ἄλλων ἔχουν ἀνάγκη ν' ἀκούουν καὶ νὰ διδάσκωνται. Ἡ πείρα τοῦ φοβεροῦ πολέμου, ὁ ὁποῖος συνεχίζεται ἀπὸ ἐνὸς ἔτους, ἐκπεκτινόμενος εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀπέδειξε ποῖαν ἰδιαίτερον ἀξίαν διὰ τὴν ἀμυνὴν ἐνὸς ἔθνους ἔχει ἐκ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς εἰρήνης καταρτισμὸς ἀξιωμακῶν πολεμικῶν δυνάμεων καὶ ἡ Ἑλλὰς δύναται νὰ θεωρῇ ἑαυτὴν εὐτυχὴ, διότι χάρις εἰς τὴν πρόβλεψιν τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Κυβερνήτου δὲν ἀφῆκε τὸ μέγα τοῦτο ἔργον νὰ περιμένῃ, ἀλλ' ἐπελήφθη αὐτοῦ δραστηρίως καὶ διέθεσεν ἀφειδῶς χάριν αὐτοῦ, ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ προσφέρῃ ἡ Χώρα ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῆς σωτηρίου μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936. Διὰ τὴν πρόβλεψιν αὐτὴν καὶ διὰ τὴν πρόνοιαν, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλλὰς μὲ σταθερότητα ἀντιμετώπισε καὶ ἀντιμεταπίζει τὰ ἐξωτερικὰ γεγονότα, ἡ ὀφειλὴ τοῦ ἔθνους πρὸς τοὺς ἐργάτας τῆς μεταβολῆς εἶναι ἀνυπολόγιστος. Ἐτι βαρυσημάντων εἶναι τὸ σημεῖον τῆς προσφωνήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν σημασίαν τοῦ «ἐρίστα κατηρτισμένου, ὀργανωμένου, φρονηματισμένου καὶ ἀπολύτως πειθαρχούντος ἐμφύχου ὕλικου». «Τὰ τελειότερα ὅπλα, εἶπεν ὁ Βασιλεὺς, καὶ τὰ τελειότερα μηχανήματα ἀξίζουν τόσο, ὅσον ἀξίζει τὸ χρησιμοποιεῖν αὐτὰ ἐμφύχον ὕλικόν». Καὶ προχωρῶν ἐξέφρασε τὴν χαρὰν τοῦ διότι τὸν ὁσημέραι προσδεύοντα ἄρτιον ὕλικόν ἐφοδιασμόν τοῦ στρατοῦ μας συνοδεύει ἡ ἀνύψωσις καὶ τελειοποίησις τοῦ ἐμφύχου αὐτοῦ ὕλικου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως φρονηματισμοῦ καὶ πειθαρχίας. Οἱ ἡγέται τῶν πολεμικῶν δυνάμεων, οἱ ἀρχηγοί, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ τὰ στελέχη ἡμποροῦν νὰ εἶναι ὑπερήφανοι διὰ τὴν Βασιλικὴν ἀναγνώρισιν καὶ διὰ τὸν ἔπαινον, ὁ ὁποῖος περιέχεται εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ. Ἡμεῖς οἱ ἄλλοι, ὁ Λαὸς καὶ ἰδίως οἱ νέοι, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ διατηρῇται ἀενάως ἀγρυπνὸν καὶ ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὰς τύχας τῆς Πατρίδος καὶ οἱ ὁποῖοι θὰ κληθῶμεν, ἡνωμένοι ὡς εἰς ἄνθρωπος, — ἀν' ἡ μοῖρα τὸ θελήσῃ — νὰ ὑπερασπίσωμεν τὴν Πατρίδα αὐτὴν ἐναντίον πάσης ἐπιβουλῆς, ἔχομεν ν' ἀντλήσωμεν ἀπὸ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου τὴν πεποίθησιν καὶ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἡ ἐργασία διὰ τὴν ἀμυντικὴν προπαρασκευὴν τῆς Χώρας καὶ αἱ θυσίαι ποῦ ἐζητήθησαν ἀπὸ τὴν Χώραν καὶ κατεβλήθησαν δι' αὐτὴν μὲ τελείαν κατανόησιν, ἀπέδωσαν καὶ ἀποδίδουν καὶ ἡ ἀπόδοσις των ἐπιτρέπει εἰς τὸ Κράτος ὅχι μόνον νὰ τηρῇ ἀφόδως καὶ χωρὶς παρέκκλισιν, μέσα εἰς τὸν ἰσχυρόν κλυδωνισμὸν τῶν πολεμικῶν γεγονότων, τὴν γραμμὴν τῆς αὐστηράς καὶ ἀνεπιλήπτου οὐδετερότητος, τὴν τόσον προφρόνως καὶ εὐλαβικῶς ἀναγνωρίσειαν καὶ ὁμολογήσειαν, προσφάτως ἀκόμη, ὑπὸ τοῦ τύπου ὅλων τῶν ἐμπολέμων δυνάμεων, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐλπίζῃ βασιμῶς ὅτι θὰ κατορθώσῃ νὰ τὴν τηρῇ μὲ τὴν ἰδίαν σταθερότητα μέχρι τέλους, ἀπομακρύνον ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τὰ δεινὰ καὶ τὰς καταστροφὰς τοῦ πολέμου.

Ζῶμεν εἰς ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας τὸ βάρος τῆς δυνάμεως, τὸ ὁποῖον διαθέτει ἕνας λαὸς, προσδιορίζεται, αὐτὸ μόνον, τὸ μέτρον τοῦ διεθνοῦς σεβασμοῦ τῶν ἄλλων πρὸς τὰ δίκαιά του. Ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ ἀπόψεως δικαίου εἶναι βεβαίως ἀπρόσβλητος. Ἀλλ' ὅτι ἀποτελεῖ πολῦτιμον ἐγγύησιν διὰ τὸ ἀπρόσβλητον τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς Χώρας μας, εἰς τὴν τεταραγμένην αὐτὴν στικμὴν, εἶναι ἡ δύναμις τῆς. Ἡ ὕλική καὶ ἡ ἠθικὴ δύναμις, τὴν ὁποίαν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Βασιλέως, μὲ ἀφάνταστον προσπάθειαν ἐπὶ τέσσαρα ἔτη τώρα συγκροτεῖ ὁ Ἑθνικὸς Κυβερνήτης, ὅχι μόνον ὀργανῶν καὶ ἐφοδιάζων τὰς πολεμικὰς μας δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ φρονηματίζων τὸν λαόν καὶ πρὸ παντὸς προπαρασκευάζων τὴν ἑλληνικὴν νεότητα εἰς τὸ νὰ εἶναι σωματικῶς καὶ ψυχικῶς ἑτοιμοὶ ν' ἀντιμετωπίσῃ ὅλους τοὺς κινδύνους, προκειμένου νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἱερὰν κληρονομίαν τῶν πατέρων τῆς.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας καθημερινῶς χαράσσει καὶ νέους δρόμους δράσεως ποικίλου περιεχομένου, ἔθνικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ πνευματικοῦ.

Μετὰ τοὺς τόσους ἄλλους διαγωνισμοὺς ποῦ προεκήρυξε, ποιητικὸς, συγγραφῆς διηγημάτων, καθάρως ἑλληνικοῦ περιεχομένου, μουσικοῦ καὶ λαογραφικοῦ, προκηρύσσει νέον, ὑψίστης ἑθνικῆς σημασίας διαγωνισμόν, διὰ τὴν συγγραφὴν ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς.

Τὸ ἔργον, μνημειώδες καὶ ὑψίστης ἑθνικῆς σημασίας, ὡς προοριζόμενον νὰ μελετηθῇ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνόπαιδας, δικαίως ἐκρίθη ὅτι πρέπει νὰ γραφῇ εἰς γλῶσσαν ἀπλὴν καὶ εὐληπτον.

Ἐξ ἄλλου τὸ γεγονός ἐτι ὁ Ἀρχηγὸς προτίθεται τῆς κριτικῆς Ἐπιτροπῆς, μᾶς ἐγγυᾶται ὅτι ἡ κρίσις τῆς καὶ εὐθεὶα θὰ εἶναι καὶ ἡ ἀρτιωτέρα. Ἀπομένει νὰ εἶναι ἀρτία καὶ εὐσυνείδητος ἡ ἐργασία ἐκείνων οἱ ὁποῖοι θὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος. Τὸ τελευταῖον τὸ ἐλπίζομεν καὶ τὸ εὐχόμεθα.

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ

Τὸ εἰς τὰ λατομεῖα τοῦ Λυκαθηττοῦ φυσικὸν θέατρον, τὸ ὁποῖον ἡ Ε.Ο.Ν. πρώτη καθιέρωσε δι' ὑπαίθριους παραστάσεις καὶ τὸ ὁποῖον ὁμολογοῦμεν ὅτι μὲ μικρὰς δασκευὰς ἀκόμη δύναται νὰ καταστή, λόγω τῆς θέσεως καὶ τῆς θαυμασίας ἀκουστικῆς του, ἓνα τῶν καλυτέρων ὑπαίθριων θεάτρων διὰ παραστάσεις ἀρχαίων δραμάτων φέρει τὸ ξενόγλωσσον ὄνομα «Νταμάριω...». Θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι σύντομος θὰ εἶναι ἡ πρωτοβουλία τῆς Κεντρικῆς μας Διοικήσεως διὰ τὴν μετονομασίαν του, ἐκλεγομένης μιάς καταλλήλου, καὶ διὰ τὸν σκοπὸν καὶ διὰ τὴν ὁραίαν τοποθεσίαν ἑλληνικῆς τοπωνυμίας.

Γράμματα ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΣΑΣ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Αν η 4η Αυγούστου έσθαισε ένα κακό παρελθόν και έδημιούργησε ένα ύγιες και δημιουργικό παρόν, έδωσε συγχρόνως στο Έθνος κάτι μεγαλύτερο και βαθύτερο: τη σταθερή βεβαιότητα για ένα καλύτερο και ωραιότερο μέλλον. Η βεβαιότητα αυτή στηρίζεται πρό πάντων στην αναζωογόνηση, την τόνωση και την επιβολή των ήθικων αξιών στην έθνική ψυχή. Κάτω από την έξυγναιτική και ζωογόνο πνοή του Αρχηγού ή ψυχή του Έθνους απέκτησε συνείδησι του έαυτού της, της δυνάμεώς της και του προσορισμού της, έξερριζωσε κι' επέταξε μακριά της τα φοβερά παράσιτα παληών κακών έξεων που την άπομυζούσαν και την παρέλυαν και άφηκε να πέσουν, να ριζωθούν και να γονιμοποιηθούν μέσα της οι πιο ύγιεις και γεροί σπόροι που λέγονται Έθνικό φρόνημα, πίστι στα έθνικά ιδανικά, πεποίθησι στις έθνικές δυνάμεις, άφοσίωσι κι' αυτοθυσία για την αναδημιουργία του έθνικού πολιτισμού.

Αυτές είναι αι βάσεις, που πάνω τους θεμελιώνει το νέο έθνικό οικοδόμημα ή 4η Αυγούστου. Μά οι άκρογωνιαίοι λίθοι του, που θα ύψωθούν, που ύψώνονται ήδη σέ γερές κι' άκλόνητες, κολώνες, για να στηρίξουν και να στερεώσουν το οικοδόμημα, είσθε σείς, άγαπητοί μου Φίλοι, σείς οι Νέοι και οι Νέες της Ελλάδος, που αποτελείτε την Έθνική μας Όργάνωσι.

Αυτή την ύψηλή και παρήγορη συναίσθησι μάς τη χάρισσατε και πάλι αυτές τις ώραίες γιορτάσιμες μέρες. Τη στιγμή που γράφονται οι γραμμές αυτές έχουν τελειώσει οι διάφορες γιορτές που άπτετέλεσαν τόν δλο πανηγυρισμό της μεγάλης μέρας. Μά και πριν ακόμα σάς δούμε να σχηματίζετε με την εμφάνισί σας και τη συμμετοχή σας το ωραιότερό τους πλαίσιο, το πολυτιμότερό τους κόσμημα, σάς είχαμε κιόλας της παρουσίας σας, όπως ο ήλιος, που και πριν ακόμα προβάλλη στόν ορίζοντα, φωτίζει και χρυσώνει τόν ούρανό.

Οι χρυσές ακτίνες σας μάς ήρθαν από παντού: από τά σπίτια σας με τις χαρούμενες προετοιμασίες σας από τούς σχηματισμούς σας με την ολοζώντανη προεορταστική έργασία σας από τις διάφορες συγκεντρώσεις σας με τη βοή του έορταστικού ένθουσιασμού σας. Έτσι σάς είδαμε να γιορτάζετε και πριν ακόμα άρχισή ο έορτασμός, όπως ακριβώς στα σπίτια τις παραμονές του Πάσχα, που οι οικογένειες, με τις χαρούμενες προετοιμασίες τους και την δλη εύτυχισμένη οικογενειακή άτμόσφαιρα, ζούν κι' αίσθάνονται τη μεγάλη Χριστιανική γιορτή από πολλές μέρες πριν.

Είχα παρακολουθήσει με βαθειά συγκίνησι κάποιον από σάς, που τις μέρες του γιορτασμού δέν έκανε τίποτε άλλο, δέν ζούσε για τίποτε άλλο, παρά για τη γιορτή της 4ης Αυγούστου. Τόν είδα να ράβη μονάχος του με άδέξιες βελονιές και να σιδερώνει ο ίδιος — άγόρι αυτό — τη στολή του τόν είδα να ξαναβάφει, χωρίς να ύπάρχη ανάγκη, τόν κοντό της σημαίας του σπιτιού του. Και βλέποντάς τα αυτά τά μικρά και άσήμαντα έκ πρώτης όψεως πράγματα, έβλεπα την πίστι την άγνή και ύγια ψυχή του, που είναι ή άγνή και ύγιής ψυχή όλων σας.

Κι' ένοιωσα βαθειά αυτό που σάς είπα από την άρχή: ότι, αν ή 4η Αυγούστου είναι ή απόλυτρωσι του Έθνους από ένα κακό παρελθόν και ή αναδημιουργία ενός αίσιου παρόντος, είναι πρό πάντων ή έξασφάλισι ενός εύτυχισμένου μέλλοντος. Και το μέλλον αυτό είσθε σείς, άγαπητοί μου Φίλοι, και γι' αυτό ακριβώς ή ήμέρα αυτή είναι περισσότερο άπ' όλους δική σας, κι' ο έορτασμός της — γιορτή δική σας — το Πάσχα της Έλληνικής Νεότητος, το Πάσχα που ευαγγελίζεται την πλήρη έθνική, πνευματική και ήθική άνάστασι της Πατρίδος μας.

Με δλη μου την αγάπη
Μελής Νικολαΐδης

ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΑΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ο Αρχηγός και οι άφικπουργγοί Στρατιωτικών, Άεροπορίας και Δημοσίας Άσφαλείας κατά την όρκωμοσίαν των νέων Άνθυπολοχαγών.

Από τας επιδείξεις παθητικής άεραμύνης εις τόν Παναθηναϊκό.

Ένα στιγμιότυπον από την έορτή τη παρελθούσης Κυριακής εις τά «Νταμάρια» του Λυκαβητιού.

ΧΟΗΦΟΡΟΙ

7. (Συνέχεια)

Ο Όρεσθης παρουσιάζεται μὰ δχι ὅπως τὴν πρώτη φορά πὺ ἐδεῖξε στὶς γυναῖκες τοῦ χοροῦ τὸ πτώμα τοῦ Αἰγισθοῦ. Μ' ὄλο πὺ προσπάθει νὰ φαῖ ἀτάραχος σὰν ἄνθρωπος πὺ δὲν ἔκαμε τίποτα ἄλλο παρὰ ἓνα χρέος προσταγμένο μάλιστα ἀπὸ τὸ Θεό, γυρίζει ὁλοῦθε τὰ μάτια ἀνήσυχος καὶ τὰ χέρια του τρέμουν.

Μάτια πρὸςπαθεῖ μὲ τὰ λόγια του νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴ τῆς ψυχῆς του. Περισσότερο, θαρρείς, μιλεῖ γιὰ ν' ἀνακουφίσῃ τὸν ἑαυτὸ του ἀραδιάζοντας ὅλα τὰ κακουρήματα τῶν δύο νεκρῶν πὺ κοιτῶνται βουτηγμένοι στὸ αἷμα τους ὁ ἓνας κοντὰ στὸν ἄλλον.

Τοῦ τόπου μας κοιτάξετε τοὺς δύο τυράννους φονιάδες τοῦ κυροῦ μου, σπιτορημαχτῆδες.

Σηκώνει ἀκόμα καὶ δείχνει τὸ φοβερὸ δίχτυ ὅπου ἡ Κλυταιμῆστρα ἔριξε πάνω στὸν Ἀγαμέμνονα ἐκεῖ καθὼς στεκόταν ἀνυπόπτος μέσα στὸ λουτρό γιὰ νὰ τοῦ ἀτονίσῃ κάθε κίνηση καὶ νὰ μπορέσῃ νὰ τὸν σκοτώσῃ.

Κοιτάχτε ἀκόμα ὅσοι τὰ ξέρετε τὰ πάθη [μας] τὸ φριχτὸ τοῦτο σῶνεργο πὺ τὸν ἐδέσαν μαζί πλεμὰτι γιὰ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια [του]. Ἐπὶ τὸ πῶς, σταθῆτε ὁλόγυρά του, δείχτε τ' ἀνθρωποδόκανο νὰ εἶ ὁ πατέρας Ἥλιος πὺ συντηρᾷ καὶ βλέπει ὁλόκληρο τὸν κόσμον καὶ τὸ καταραμένο αὐτὸ τῆς μάνας μου ἔρ- [γο]. Κι' ἄς εἶναι μάρτυρας στὴ δίκη μου μὴ μὲρα τὴν πὺ μὲ γέννησε πὺς δίκια ἔχω σκοτώ- [σει].

Σκέφῃτε τί σοφίστῃ γιὰ τὸν ἄντρα τῆς πὺ στὴν κοιλία τῆς βαστήξε παιδιὰ δικά [του]. Πὺς σὺ φαντάζεαι ἀλήθεια, ὅχι γιὰ σμέρ- [μα]; πὺ νὰ σ' ἀγγίξῃ μόνον φτάνει νὰ σαπίσῃς κι' ὅχι νὰ σὲ δαγκώσῃ.

Ὡς τόσο ἀντὶ νὰ ἡσυχάσῃ ὁ Όρεσθης κάπως, περισσότερο ταρασσεται. Σὰ νὰ βλέπῃ φοβερά ὁράματα, σκιές

πὺ ξεκολλοῦν ἀπὸ τὶς γωνίες, παίρνουν σιγὰ σιγὰ μορφή καὶ πλησιάζουν κατ' αὐτὸν.

Ο χορὸς πὺ τὸν βλέπει σὲ τέτοια κατάσταση ἀνήσυχει.

ΧΟΡΟΣ

Ὡμὲ τί φοβερὸ κακὸ πῆγε ἀπὸ θάνατο φριχτὸ Ὡς μὰ καὶ γι' αὐτὸν πὺ μένει ἡ συμφορὰ τὰρα πλαταίνει.

Τώρα ὁ Όρεσθης ἀφήνει κάτω τὸ φοβερὸ δίχτυ καὶ σηκώνει καὶ δείχνει τὸν πέπλο ὅπου ἡ ἀνδρία μητέρα του σκοῦπισε τὸ ματωμένο μαχαίρι ὅστερα ἀπὸ τὴ σφαγὴ τοῦ ἀντρός της.

Τόκαμε ἢ δὲν τόκαμε; καὶ μάρτυράς μου τὸ πέπλο αὐτὸ πὺ τὸ μαχαίρι ἔχει σκοῦπισει Ὡς νὰ οἱ παλιὲς σταλαματιὲς αἱμάτων πὺ τὴν πολυχρῶμῃ του κλάδα ἔχουνε σῆ- [σει].

Τοῦ κάκου. Ἡ ταραχὴ του αὐξάνει. Τὰ λόγια του ἀνακατεύονται μὲ στεναγμούς.

Τὴ μὴ παινῶ τὴν πράξῃ μου κι' εὐτὺς στε- [νάζω].

Φοβερὴ εἶναι ἀλήθεια ἡ κατάσταση τῶν ἀνθρώπων πὺ καταφεύγουν στὴν αὐτοδικία ὅποια δικαιολογία κι' ἂν ἔχουν γιὰ τὴν πράξῃ τους αὐτῇ.

Καὶ μάλιστα ὅταν ἀναγκασθοῦν νὰ χύσουν αἷμα συγγενικό τους. Ἡ καρδιά ἀποδοκιμάζει τὴν πράξῃ καὶ ἡ λογικὴ δὲ βρίσκει λόγια νὰ τὴν εἰρη- νεύῃ. ἔτσι πὺ σιγὰ σιγὰ παρασύρεται κι' αὐτὴ ἀπὸ τὸ συναίσθημα καὶ χάνει τὸ δρόμο τῆς καὶ χύνεται σὰν ἄλογο ἀφηνιασμένο, κυνηγημένο ἀπὸ τὶς τύψεις.

Ἡ σκέψῃ μου ἀνυπόταχτῃ μὲ τρεῖς πέρα ἀθέλητα, καὶ μουρμουρίζει τραγοῦδι ὁ φόβος στὴν καρδιά μου πὺ ἐ- [τοιμάζεται] τοῖς πολλοὺς χορὸ μὲ τὸ σκοπὸ τοῦ ν' ἀρχινῇ. Μὰ ὡς ὅτου ἀκόμα ἔχω τὸ νοῦ μου διαλαλῶ πὺς σκοτώσα τὴ μάναν μου τὴ φόνισσα... Τὸν πόθο τῆς ἀποκοτιάς μοῦδωκε ὁ φοῖβος ὁ Πυθιομάντης καὶ παράγγειλε ἀπὸ κρίμα ἔξω καὶ φταίξιμο πὺς θάμας κἀνόντας το. Κι' ἂν ἀμειλῶ πὺς θὰ πάθαινα κακὰ

δὲ λέγονται καὶ δὲν τὰ φτάνει ὁ νοῦς τ' ἀν- [θρώπου]. Καὶ τώρα καθὼς βλέπετε εἶμαι ἐτοιμασμέ- [νος] μὲ τὸ κλωνάρι ἐτοῦτο καὶ μὲ τὰ στεφάνια νὰ πάω στὸ μεσοφάλο μαντεῖο τοῦ φοῖβου...

Ἐκεῖ θέλει νὰ βρῇ καταφυγὴ καὶ προστασία ἀπὸ τὶς τύψεις του... Καὶ προσκαλεῖ ὅλους πὺ ξέρουν κάτω ἀπὸ ποιεὶς συνθήκες ἀναγκάστηκε νὰ κάμῃ, ὅτι ἔκαμε, νάρθουν μὴ μὲρα νὰ μαρτυρήσουν γι' αὐτόν...

Ἀπότομα ὅμως σωμαίνει... Οἱ τύψεις, οἱ φοβερὲς τοῦ τύψεις παίρνουν μορφὴ καθαρὴ πιά καὶ χυ- μοῦνε κατ' ἐπάνω του... Εἶναι οἱ Ἐρινύες, τὰ ἀπαίσιμα φοβερά διτὰ πὺ καταδιώκουν ὅσους σκότωσαν τοὺς γονιοῦς των. Δὲ μπορεῖ ν' ἀντικρύσῃ τὴν ὄψιν του. Κρῶσει μὲ τὰ χέρια τὰ μάτια του καὶ σὰ μικρὸ παιδί ζητᾷ προστασία ἀπὸ τὶς γυναῖκες.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἄ, ἂ, ὁδοίς μου, νὰ τις μοιάζουν σὰ γορ- [γόνες] μὲ ρούχα σὰν τὴ στάχτη καὶ σφιχτοζωσμένες μ' ἀρμαθίς φίδια... Δὲν μπορῶ πιά νὰ [τίς βλέπω]...

Ο χορὸς πὺ δὲ βλέπει τίποτα φυ- σικά προσπάθει νὰ τὸν ἡσυχάσῃ...

ΧΟΡΟΣ

Ποιες φαντασίες σὺ ταραάζουν τὸ μυαλό; Θάρρος καὶ μὴ σὲ συνεπαίρνει ὁ φόβος [ἔτσι]...

ΟΡΕΣΤΗΣ

Δὲ βλέπω φαντασίες, τὸ δίχως ἄλλο τῆς μάνας μου εἶναι οἱ λυσσασμένες σκύλες.

ΧΟΡΟΣ

Αἷμα νεκρὸ πὺ στάζει ἀκόμα ἀπὸ τὰ χέρια καὶ κεῖθε τοῦ μυαλοῦ σου ἡ ταραχὴ κινᾷ.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ὡ βασιλεῦς μου Ἀπόλλων, νὰ τις πὺ πλη- [θαίνουν] κι' ἀπὸ τὰ μάτια στάζουν αἷμα μισημένο

ΧΟΡΟΣ

Οἱ φόβοι σου ἔχουν λῦτρωση, φτάνει ν' ἀγ- [γίλῃς] τὸ φοῖβο, καὶ τὰ βάσανά σου θὰ σκορπίσουν.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ὅχι, ἐσεῖς δὲν τις βλέπετε, μὰ ἐγὼ τις [βλέπω]. Μὲ κυνηγοῦν καὶ δὲν μπορῶ νὰ μείνω πιά...

Πραγματικὰ ἔξαλλος χύνεται ἔξω ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα... Εἶναι φο- βερὸ νὰ τὸνε βλέπῃς... Γυρίζει συ- χνὰ πρὸς τὰ πίσω σὰν ἄνθρωπος πὺ τὸν κυνηγοῦν...

Ἀφίνει κραυγὲς ἀναρθρὲς ἀπὸ και- ρὸ σὲ καιρὸ... καὶ σὰ νὰ τοῦ δῇν ὁ φόβος φτερά κατακυλάει τὶς πέτρι- νες σκάλες. Ὡς πὺ ν' ἀνοιγοκλείσῃ τὰ ματόφυλλα βρίσκειται κάτω στὸν ἡλιοπερίχυτο κάμπο... χάνεται μέσα στὴ σκόνῃ πὺ σηκώνεται πίσω του...

Ὡ δὲν μπορεῖς πιά ν' ἀναγνωρίσῃς τὸν δμορφο νέο μὲ τὸ σφιχτοδεμένο, μπρούτζινο κορμὶ πὺ λίγες ὥρες πρὶν πῆγαινε ζητώντας τὸν τάφο τοῦ πατέρα του...

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1472)

Ο Όρεσθης καταδιωκόμενος ἀπὸ τὶς Ἐρινύες. (Ἀπὸ παράστασι ἀρχαίου ἀγγείου).

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΦΙΝΛΑΙΗ

Οι γυροί στην Αθήνα είναι μιά καθημερινή έκπληξη. Ένα ξέσχιμα του πίνακα που είχε ζωγραφίσει η ψυχή και είχε κορνιζώσει ο νοός. Τό σπίτι του Φινλαίη! Τό θυμόμουν και μου ήταν ή ευγενική ανάμνησι από την ηρωϊκή εκείνη εποχή, τή γεμάτη παραλόγους Ισως, πάντα όμως ζωντανούς ένθουςιασμούς. Τώρα δέ μένει παρά ένα τμήμα του, άφωνη διαμαρτυρία, ταπεινή εξανάστασι αντίκρυ στά πολύδροφα μεγαθήρια που τό επλαιώσαν από παντού. Ο Φινλαίη ήταν ό άληθινός «φιλέλλη», ό άνθρωπος που Ισως νά μη τόν κατάλαθε ή εποχή του, που στάθηκε όμως στο πλευρό της Ελλάδος με τό ντουφέκι πρώτα και με τήν πέννα κατόπι. Καί θάπρεπε νά τόν βλέπη ή εποχή του σάν τόν συμπολεμιστή και τόν αλύγιστο δικαιοκρίτη. Οι άλλοι εύρωπαίοι μετέβαλαν και τήν υπόθεσι της Έλληνικής Άνεξαρτησίας ο' ένα είδος σπόρ. Όταν αποφάσισαν νά βοηθήσουν τήν Ελλάδα—όπως τήν έβοήθησαν—τό καναν γιατί έφαντάστηκαν πώς από τή μιά στιγμή στήν άλλη θά φώτιζαν τήν Οϊκουμένη Πίνδαροι και Αϊσχύλοι, και ήθελαν νά έχουν εξησφαλισμένη τή συμμετοχή στή δόξα. Πολλοί λίγοι είδαν τό θαύμα της Έλληνικής ψυχής που κράτησε τά μετερίζια τόσους αιώνες κάτω από ένα ζυγό που ήταν ο Έρεβος και ό Τρόμος. Άνάμεσα ο' αυτούς και ό Φινλαίη. Οι άλλοι άν δέν έγιναν έχθροι έμειναν οι ουδέτεροι φίλοι που είναι χειρότεροι από τούς έχθρους.

Ευθύς μετά τή μεταφορά της πρωτεύουσας από τό Ναύπλιο, Αθήνα ήταν ή Πλάκα.

Στά 1834, όταν ό ύπουργός των Έσωτερικών Κωλέττης άνώμασε τόν Φινλαίη έκτακτο επίτροπο γιά νά βοηθήσθ τόν Όθωνα στήν κατάστροψι τού σχεδίου των Αθηνών, έγραφε ό Ιστορικός σέ μιά του έκθεσι: «Η Αθήνα είναι μιά συσσωρευμένη ρυπαρότης. Κανείς δρόμος δέν υπάρχει άρκετά βατός, ώστε νά μη κινδυνεύη νά τσακίσθ τά πόδια του μέσα στά έρείπια και νά βυθισθ ός τό γόνατο στοτό βόρβορο. Αστυνομία δέν ύφίσταται».

Και πριν από λίγο, σέ μιά του έπιστολή πρός ένα φίλο του προσέθετε: «ΑΙ Αθηναί είναι ένα μεγάλο χωριό και κατέχουν τόσο χώρο, που θά μπορούσε νά περιλάβη, άν πάρουμε όψι την πυκνότητά του πληθυσμού των εύρωπαϊκών πόλεων, 25.000 κατοίκους. Έχουν πολλούς έλικοειδείς δρομάκους, από καμμία όμως δέν διασχίζονται όδο κατάλληλη γιά όχηματα. Ένας μόνον σχεδόν δρόμος υπάρχει, αλλά και αυτός ξεκινά από τό Θησείο και φθάνει στο σπίτι του βοεδόδα

(Μεγάλο κονάκι) και από κει στήν Πύλη του Άδριανού».

Αυτή ήταν ή Αθήνα στά 1834 κι όταν άρχισε νά διαμορφώνεται τό πρώτο κομμάτι που σκεπάστηκε από σπίτια ήταν ή Πλάκα.

Έκει χτίστηκε και τό σπίτι του Ιεραποστόλου Κίγκ, από τόν Κλεάνθη, τόν πρώτον αρχιτέκτονα των Αθηνών που είδαμε και τό σπίτι της κοντέσας Θεοτόκη. Κι αυτό είναι ή ήταν τό σπίτι που έφιλοξένησε δεκαετηρίδες δλόκληρες τόν Φινλαίη—ό Ιστορικός πέθανε στά 1875—στή γωνιά της όδοϋ Άδριανού και Σχολείου, που τό πρώτο κομμάτι της λέγεται σήμερα όδος Χίλλ. Έκει στήν όδόν Σχολείου ήταν ακόμη και τό σπίτι του στρατηγού Τώρτς, που γιά τριάντα δλόκληρα χρόνια δέν του μίλησε ό Φινλαίη, κι εκεί μέσα στόν περίβολο αυτού του σπιτιού σώζεται τό μόνο σπίτι από τήν εποχή της Τουρκοκρατίας—ένα σπίτι που δίνει τήν εντύπωσι πύργου με τήν περίεργη καμινάδα του και με τήν δλη έξωτική εμφάνισι του ανάμεσα στούς δρομάκους της Αθήνας που προβάλλει πάνω από τά χώματα αυτά που τά σκεπάζει ή Ιστορία ολοκληρών χυλιετηρίδων.

Μετά τόν θάνατον του Φινλαίη έγινε σχολείο κι είν ακόμη γνωστό με τό όνομα «Τό σχολείο του Δαμαλά». Τό μεγαλύτερο μέρος του έχει γκρεμισθ γιά νά ύψωθι μία πολυκατοικία με ισόγεια καταστήματα, ένα έργοστάσιον.

Τώρα δέ σώζεται πιά παρά τό κομμάτι που έχρησιμοποίησε ό Φινλαίη γιά βιβλιοθήκη του, τήν όνομαστή βιβλιοθήκη που βρίσκεται σήμερα στήν άγγλική αρχαιολογική σχολή. Ένας τράστιος περίβολος, κήπος μιά φορά, ύπάρχει πάντα, και μιά φοινικιά είναι τό μοναδικό λείψανο από τήν παλιά εκείνη εποχή που ή Αθήνα κλεινόταν μεταξύ Πλάκας και Ψυρή και ό καθένας μπορούσε νάχη τόσο χώρο ώστε νά καλλιεργή φυτά και δένδρα.

Δέν έρώ ποιά, αλλά κλείνουν κάποια διαμαρτυρία και ή φοινικιά και τό κομμάτι εκείνο που σώζεται με τήν παλιά του πέτρινη σκάλα και τό τούρκικο ακόμη σπίτι που φιλοξένησε τόσους άντρες του 21. Η Ιστορία ενός λαού πρέπει νάναι άνοιχτό βιβλίο και νά τήν λένε τά μνημεία και τά λείψανα των αίωνων.

Και δέ θάταν καμμία ντροπή άν σωζόταν τό τούρκικο αυτό σπίτι, που, στο κάτω κάτω της γραφής, έλληνικά χέρια τόχτισαν.

Και θάταν ή απόδειξι πώς δέ λησμονούμε τίς όφειλές μας, άν διατηρήσωμε και τό κομμάτι αυτό του σπιτιού του Φινλαίη, του ανθρώπου

που θάπρεπε νά τόν νοιώσουμε καλύτερα.

Δυστυχώς τόν είδαμε περισσότερο με τό πρίσμα των δυσारेσκειών της στιγμής. Ένώ ό ίδιος άγωνιζόταν γιά τόν έξωραϊσμό και τό χτίσιμο των νέων Αθηνών, οι άνάγκες επέβαλαν τήν κατάληψιν μερικών οϊκοπέδων που είχε σέ διάφορα σημεία. Άνάγκες όπως ή διάνοιξις της όδοϋ Αθηνάς, της όδοϋ Πατησίων, τό χτίσιμο των ανακτόρων και άλλες παρόμοιες. Αυτές προκάλεσαν προστριβές με τίς αρχές, δίκες γιάτί ό Φινλαίη δέν έθεώρησε δίκαιο τό αντίτιμο που του καθώρισαν γιά άποζημιώσι.

Όλα αυτά έκαναν νά πιστευθι ότι ό Φινλαίη διατηρούσε μνησικακία και ότι αυτό τόν έσπρωξε νά γράφη τά άρθρα του στούς «Τάίμς» του Λονδίνου, σ' όλο τό διάστημα μέχρι του θανάτου του, ενώ άπλούστατα ήταν ό άνταποκριτής του στήν Ελλάδα. Ήταν όμως ό άδέκαστος άνθρωπος κι έκρινε τά πράγματα όπως έπίστευε ότι είναι και έπρεπε νά είναι. Καί ο' αυτόν όφείλεται ό σκληρός χαρακτηρισμός γιά τούς έπισήμους έκπροσώπους της Αγγλίας στήν Άνατολή που καταλήγει μ' αυτά τά λόγια: «Από όλους τούς πρεσβευτάς μας στήν Ελλάδα μόνον ό Έρσκιν—μολονότι είχα διαφωνήσει με τόν τρόπο που χειρίσθηκε τό ζήτημα της ληστείας του Δήλεσι—είναι ό πρώτος ξένος έκπρόσωπος που βάλθηκε νά μελετήσθ τόν τρόπο που διοικούσε ή κυβέρνησι και τίς άνάγκες του Έλληνικού λαού». Κι έχει δίκιο ό πολύτιμος φίλος της Ελλάδος, Ιστορικός κ. Ουίλλιαμ Μόλλερ, όταν γράφη σέ μιά μελέτη του γιά τόν Φινλαίη: «Άγαπούσε βέβαια τήν Ελλάδα με τό δικό του τρόπο, έλάχιστα όμως πρόσεχε τίς ανθρώπινες αδυναμίες και έβλεπε πολλά πράγματα με τό φακό ενός διπλά άπογοητευμένου ανθρώπου. Όχι μόνον οι δίκες του έπιστολές, άλλ' ακόμη και τά καυστικά σχόλια στά περιθώρια των βιβλίων άλλων συγγραφέων, τό άποδεικνύουν. Θά ήταν Ισως ευτυχέστερος άν έζούσε στήν πατρίδα του, οι μεσαιωνικές όμως και νεώτερες έλληνικές σπουδές θά έχαναν έναν από τούς Ικανωτέρους σκαπανείς τους».

Και αλήθεια από τά βιβλία του: «Η Ελλάς υπό τούς Ρωμαίους», «Η Ιστορία του Βυζαντίου», «Η Έλληνική Ατοκρατορία» και «Η Ιστορία της Έλληνικής Επαναστάσεως» με δλη αυστηρότητά τους θά μείνουν έργα κλασσικά.

Τά περισσότερα γράφθηκαν στο σπίτι του αυτό της όδοϋ Άδριανού. Ποιός όμως σκέφθηκε ποτέ πώς έπρεπε νά σωθι;

Χρ. Έμμ. Άγγελομάτης

26.

(Συνέχεια)

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔστειλε ἀργότερα διαταγή στο μεγάλο γλύπτη πού ἀγαποῦσε, τὸ Λύσιππο, νὰ κάμῃ εἰκοσιπέντε μπρούτζινα ἀγάλματα καθ' ἑλάνηδες καὶ νὰ τὰ στήσῃ στοὺς πρόποδες τοῦ Ὀλύμπου. Καὶ στίς οἰκογένειες τῶν σκοτωμένων διέταξε νὰ δίνουν σύνταξι.

Στράφηκε στοὺς στρατηγούς του: — Προστάξετε, εἶπε, νὰ ταφοῦν μὲ δλες τίς τιμές τοῦ πολέμου οἱ σκοτωμένοι ἔχθροί. Πολέμησαν γενναῖα.

Τὴ νύχτα ἐκείνη ὁ Ἀλέξανδρος δὲν κοιμήθηκε. Ἐπιθεώρησε τοὺς πληγωμένους, τοὺς ἔδωσε φάρμακα, τοὺς ἔδωσε μόνος τίς πληγές τους, γιατί ὁ Ἀριστοτέλης τὸν εἶχε μάθει καλὰ τὴ γιατρική.

Πλούσια λάφυρα ἔπесαν στὰ χέρια τῶν Ἑλλήνων. Κι' ὁ Ἀλέξανδρος διάλεξε κι' ἔστειλε στὴ μητέρα του τὰ πιὸ ἐκλεκτά: χρυσὸ ποτήρι, πλούσια γαλιὰ, φορέματα ἀπὸ πορφύρα.

Διάλεξε καὶ τριακόσιες ἔχθρικές πανοπλίες καὶ τίς ἔστειλε δῶρο στοὺς Ἀθηναίους νὰ τίς κρεμάσουν στὸ ναὸ τῆς Ἀθηνᾶς, στὸν Παρθενῶνα. Καὶ

πρόσταξε νὰ χαράξουν κάτω ἀπὸ τίς ἀσπίδες τούτῃ τὴν ἐπιγραφή:

«Ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ γυιὸς τοῦ Φιλίππου κι' οἱ Ἕλληνες ἐκτός ἀπὸ τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀφιερώνουν τὰ λάφυρα τούτα τῶν βαρβάρων τῆς Ἀσίας».

Ἡ περίλαμπρη νίκη τοῦ Γρανικοῦ ἔσπειρε τὸν τρόμο σὲ ὅλη τὴ Μικρὰν Ἀσίαν.

— Νὰ προχωρήσουμε! Νὰ προχωρήσουμε! φώναζαν ὅλοι οἱ σύντροφοι τοῦ Ἀλέξανδρου, νὰ κυνηγήσουμε τοὺς Πέρσες ἕως τὰ βάθη τῆς Ἀσίας! Μὰ ὁ Ἀλέξανδρος κούνησε τὸ κεφάλι.

— Ὁχι, εἶπε. Θὰ πάρουμε πρῶτα ὅλα τὰ παράλια, ἀπὸ τὴν Ἰωνία ἕως τὴν Αἴγυπτο.

— Γιατί; ρώτησαν ξαφνιασμένοι οἱ φίλοι του.

— Γιὰ νάχουμε στὴν κατοχή μας τ' ἀκρογιάλια νὰ μὴν μπορῇ νὰ στείλῃ ὁ ἔχθρός μὲ τὸ στόλο του στρατὸ καὶ μᾶς χτυπήσῃ στὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Παρμενίων ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ Ἀλέξανδρου.

— Εἶσαι μεγάλος στρατηγός, βασι-

λιά μου, εἶπε συγκινημένος. Ὁ δρόμος αὐτὸς πού χαράζεις εἶναι ὁ μόνος δρόμος νὰ φτάσουμε στὴ νίκη.

Κίνησαν, ἔφτασαν στίς πλούσιες Σάρδεις· βγήκαν ἔξω οἱ ἀρχόντες καὶ παρέδωκαν ἀπάνω σὲ χρυσὸ δίσκο τὰ κλειδιά τῆς πολιτείας.

— Λυτήσου μας βασιλιά, εἶπαν στὸν Ἀλέξανδρο πέφτοντας κάτω στὴ γῆ. Μὴν κάψῃς τὰ σπίτια μας... Μὴ μᾶς σκοτώσῃς!

— Σηκωθῆτε, τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ καλωσύνη. Ἦρθε νὰ φέρω τὴν ἐλευθερία, ὄχι τὴ σκλαβιά. Εἰστε ἐλεύτεροι. Κι' ἀπὸ σήμερα δίνω στὴν ἑακουσότη σας πολιτεία τὰ παλιὰ τῆς τὰ προνόμια.

Ἀπὸ τίς Σάρδεις προχώρησε πρὸς τὴν ἰωνικὴ θάλασσα κι' ἔφτασε στὴ μεγάλη ἑλληνικὴ ἀποικία, τὴν Ἐφεσο. Χαρούμενη ἡ πολιτεία τοῦ ἀνοίξε τίς πόρτες. Ὁ Ἀλέξανδρος ἔτρεξε ἀμέσως στὸν περίφημο ναὸ τῆς Ἀρτέμιδος. Τὴν ἡμέρα πού ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε γεννηθῇ, ὁ ναὸς αὐτός, καθὼς ξέρομε, καταστράφηκε ἀπὸ πυρκαϊά.

— Πρέπει νὰ τὸν ξαναχτίσω, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, λαμπρότερο ἀπὸ πρῖν. Κάλεσε τὸ μεγάλο του ἀρχιτέκτονα τὸ Δεινοκράτη κι' ἔδωσε διαταγή ν' ἀρχίσῃ ἀμέσως ἡ οἰκοδομή.

Τὴν ὥρα πού περιδιάβαζαν τὰ καμένα εἱρεπία τοῦ ναοῦ κάποιοι κάτοικος τῆς Ἐφέσου πλησίασε.

— Ὁ βασιλιά, τοῦ εἶπε, εἶμαι ὁ ζωγράφος Ἀπελλῆς καὶ σοῦ ζητῶ μιὰ χάρι.

— Ὁ Ἀπελλῆς! φώναξε χαρούμενος ὁ Ἀλέξανδρος πού εἶχε συχνὰ θαυμάσει τὰ ἔργα του. Ζήτησε ὅτι χάρι θέλεις· ξέρεις πόσο ἀγαπῶ τὴν τέχνη σου.

— Νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ σὲ ζωγραφίσω καθάλα στο Βουκεφάλαι.

Ὁ Ἀλέξανδρος χάρηκε.

— Δέχουμαι! εἶπε.

Ὅταν ἡ ζωγραφιὰ τελείωσε, ὁ Ἀλέξανδρος κούνησε τὸ κεφάλι. Δὲν τοῦ ἄρεσε.

— Πρέπει νὰ διορθωθῇ λίγο, εἶπε. Δὲν ἔχεις πετύχει καλὰ τὸ Βουκεφάλαι.

Διέταξε νὰ φέρουν τὸ Βουκεφάλαι. Μόλις ὅμως τὸ ἄλογο ἀντίκρουσε τὴν εἰκόνα, ἀρχισε νὰ χλιμιντρίζει. Ὁ Ἀπελλῆς γέλασε.

— Τὸ ἄλογό σου, ὦ βασιλιά, εἶπε, καταλαβαίνει καλύτερα ἀπὸ σένα ζωγραφικὴ.

Γέλασε κι' ὁ Ἀλέξανδρος.

— Μοῦ ἀρέσει πού μοῦ εἶπες μὲ τὴν ἐλευθεροστομία τὴ γνώμη σου. Εἶσαι ἄξιός νὰ γίνῃς φίλος μου.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν ἐπέτρεψε σὲ κανένα ἄλλον ζωγράφο νὰ τὸν ζωγραφίσῃ παρὰ στὸν Ἀπελλῆ. Ὁ-

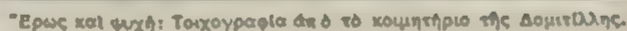

Ὁ Ἀπελλῆς ζωγράφισε τὸν Ἀλέξανδρο καθάλα στο Βουκεφάλαι.

IX

ΣΤΡ. ΔΟΥΚΑΣ

Συχνά στα δημοτικά μας τραγούδια βρίσκεται και το έπικό κατορθώ-

[illegible]

Λάμπρος Γιοφύλλης

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

17^Η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Εὐαγγέλιον (Ματθαίου 18' 22-34)

Τὸ καιρὸν ἐκεῖνον ἠνέγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπελθεῖν αὐτὸν καὶ πλῆθος καὶ ἀπαιτῆσαι τὰς οὐλὰς αὐτῶν εἰς τὸ ὅρος κατ' ὥραν προσελθόντων. Ὅπως δὲ γινόμενα ποῦθεν ἦν ἐκεῖ. Τοῦ δὲ πλῆθους ἤδη μετὰ τὴν ἡμέραν ἦν. Βραδυνόμενον καὶ τῶν κυμάτων ἦν γὰρ ἐναντίας αὐτοῦ. Τίταριν δὲ φυλακὴ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν σκάφαντον περιπατοῦσαν ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φαντασμα ἔστι, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραζαν. Εὐθέως δὲ ἀλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· θαρσύνετε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβείσθε. Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σε ελθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. Ὁ δὲ εἶπεν, ἔλθε. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Βαπτιστὴν δὲ τὸν ἀνέμων ἰσχυρὸν ἐφορούη, καὶ ἀρπήμενος καταπίπτει· καὶ ἔκραζεν λέγων· ἦ κερὲν, σωσόν με. Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπιλάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὦ Πέτρον, εἰς τι ἐδυστάκας; Καὶ ἐμμένει· αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον ἐκτασίου ὁ ἄνεμος· οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἰδόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶ.

Ἀπόστολος (Α' πρὸς Κορινθίους γ' 9-17)

Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ γὰρ ἔργον, Θεοῦ οἰκοδομὴ ἔσται. Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἑκάστος δὲ βλέπων ὡς ἐποικοδομεῖ· θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θῆναι παρὰ τὸν κεῖμενον, ὃς ἐστὶν Ἰησοῦς Χριστός. Εἰ δὲ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλὰ μὲν, ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάσει. Εἰ τις τὸ ἔργον κατακρήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. Οὐκ οἴδατε ὅτι καθὼς Θεοῦ ἔστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· Εἰ τις γὰρ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθειρεῖ, φθειρεῖ τούτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ καθὼς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἰκὴς ἔστε ὑμεῖς.

*

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

*

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μετὰ τὴν ἀνωτέρω περικοπήν του ἀπὸ τὴν Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν του διδάσκει τοὺς πρώτους χριστιανούς τῆς Κορίνθου καὶ μαζί μ' αὐτοὺς καὶ ἄλλους τοὺς χριστιανούς ὄλων τῶν ἐποχῶν ὅτι εἴμεθα συνεργάται τοῦ Θεοῦ σὲ κτίσιμο ἑνὸς μεγάλου κτιρίου ποὺ πρόκειται μὴ μὲρα νὰ χωρέσῃ μέσα του ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Τὸ κηλοσσιαῖο δὲ αὐτὸ κτίριο εἶναι ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία. Μᾶς λέγει λοιπὸν ὁ μεγαλείτερος τῶν Ἀποστόλων τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας ὅτι αὐτὸς μὲ τὸ κήρυγμα καὶ τὴν διδασκαλίαν του βάζει μόνο τὰ στερεὰ καὶ ἀτράνταχτα θεμέλια τῆς οἰκοδομῆς, τὸ δὲ τέλειωμά της εἶναι ἔργον ἐκείνων ποὺ θὰ τὸν διαδεχθῶν. Συνιστᾷ σ' αὐτοὺς ποὺ πρόκειται ν' ἀναλάβουν τὸ μεγάλο αὐτὸ ἔργο νὰ ἀφοσιωθῶν σ' αὐτὸ μ' ὅλην τους τὴν ψυχὴ καὶ νάχουν ἀπόλυτη πεποίθησι πῶς μετὰ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ὅχι μόνο θὰ τὸ τελειώσουν, ἀλλὰ καὶ θὰ τὸ κτίσουν ἀσφαλὲς καὶ στερεὸ ποὺ νὰ μὴ εἶναι δυνατόν σὲ καμμιὰ ἀπολύτως δύναμι νὰ τὸ προσβάλῃ καὶ νὰ τὸ γκρεμίσῃ. Προσθεῖ μᾶς λέγει ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων ὅτι θεμέλιο καὶ βάσις στερεὰ καὶ ἀκλόνητος τοῦ τεραστίου οἰκοδομήματος εἶναι αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἐνώπιον τοῦ Θεμελιωτοῦ καὶ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας μᾶς προλέγει ὅτι καθένας ἀπ' τοὺς Χριστιανούς θὰ εἶναι ὑπόλογος καὶ

ὅτι ἀναλαμβάνει τεραστίας εὐθύνas. Καθεὶς τὸ ἔργο θὰ δοκιμασθῇ μὴ μέρα καὶ θὰ κριθῇ ἀναλόγως. Καὶ ἀνάλογα μὲ τοὺς κόπους καὶ τὰς θυσίας ποὺ ἔκαμε γι' αὐτὸ θὰ ἀμειβθῇ. Μ' αὐτὰ τὰ λίγα του λόγια ὁ Παῦλος προλέγει στοὺς Χριστιανούς τὰς δοκιμασίας καὶ τοὺς διωγμούς ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ὑποστοῦν ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς. Γι' αὐτὸ λέγει σ' αὐτοὺς νὰ εἶναι προσεκτικοὶ καὶ καλοὶ ἐργάται τοῦ ἔργου τους. Γιατί τὸ ἔργο αὐτὸ θὰ περάσῃ ἀπὸ πολλὰς δοκιμασίας, ὅπως ἀκριβῶς καὶ μὴ οἰκοδομῇ. Ὅπως ἡ οἰκοδομὴ δοκιμαζέται ἀν' ἔχη στερεὰ θεμέλια, ἀν' ἔχη ἀντοχὴ στὴ βροχὴ, στοὺς ἀνέμους καὶ στὶς θύελλas, ἔτσι ἀκριβῶς καὶ τὸ ἔργο κάθε χριστιανοῦ πρόκειται νὰ δοκιμασθῇ. Κι' ἀν' ἀνθέξῃ σὲ ὅλα μᾶς διασθεσαιοῖ ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμε πεποίθησι ὅτι θὰ πληρωθῶμε ὅπως μᾶς ἀξίζει ἀπ' τὸν παντοδύναμον δικαστὴν ὅλου τοῦ κόσμου, τὸν ἐπουράνιον πατέρα μας.

Λοιπὸν κι' ἐμεῖς ἔχοντας ὑπ' ὄψιν μας τὴν ὑπέροχη αὐτὴ διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρέπει σ' ὅλην μας τὴν ζωὴ νὰ προσπαθοῦμε νὰ τὴν μιμούμεθα καὶ μὲ τὰ ἔργα μας νὰ ἐπιβεβαιώνουμε ὅτι εἴμαστε πραγματικοὶ χριστιανοί. Ἀκολουθοῦντες δηλαδὴ τὸ παράδειγμα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ Ἀποστόλων νὰ προσπαθοῦμε νὰ βάζουμε

κι' ἐμεῖς ἔστω καὶ μὴ πέτρα σὲ μεγάλο τους οἰκοδομῆμα. Τέτοια δὲ πέτρα εἶναι μὴ καλὴ μας πράξι, μὴ βοήθεια σὲ πλῆθος μας, ἕνα καλὸ παράδειγμα. Ἀς εἶναι σὲ μᾶς πρότυπα οἱ ἄπειροι ἅγιοι καὶ μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅπως αὐτοὶ μὲ τὰς θεαρέστους πράξεις τους ἐκέρδισαν τὴν αἰώνια μακαριότητα εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἔτσι καὶ μεῖς εἶναι δυνατόν νὰ τὴν ἐπιτύχουμε. Ἀλλὰ πρέπει νὰ κάμουμε τὸν ἑαυτὸ μας ἄξιο καὶ ἱκανὸ γιὰ τὴν ἀπόλαυσι τῶν ἐπουρανίων ἀγαθῶν. Νὰ μὴ διστάζουμε νὰ φανερώσουμε τὴν πίστι μας παντοῦ καὶ πάντοτε. Νὰ μὴ εἴμαστε ὀλιγόψυχοι μπροστὰ σ' ὅποιοδήποτε κίνδυνον καὶ δοκιμασία. Νὰ μὴ μᾶς παρασύρουν αἱ ἡδοναὶ καὶ αἱ ἐπιγίγιοι ἀπολαύσεις. Νὰ τρέχουμε πάντα πρὸς βοήθειαν τῶν δυστυχούντων συνασθρώπων μας. Νὰ μὴ κυριευώμαστε ἀπὸ τὸν φθόνον καὶ τὴν ζηλοτυπία. Νὰ θεωροῦμε τὴν εὐτυχία τοῦ ἄλλου ὡς ἰδικὴ μας εὐτυχία. Βλέποντες κάποιον κίνδυνον νὰ ἀπειλῇ ἕνα συνάνθρωπό μας νὰ τρέχουμε ἀμέσως νὰ τὸν βοηθήσουμε, ἔστω καὶ ἀν' δέν μᾶς καλέσῃ. Νὰ μὴ κοιτάζουμε, ἐπειδὴ κάποιος μᾶς ἔκανε κακὸ, νὰ τοῦ τὸ ἀνταποδώσουμε, ἀλλὰ νὰ τὸν συγχωρήσουμε καὶ μὲ τὴν ὅλην στάσι μας ἀπέναντί του νὰ τὸν κάνουμε νὰ καταλάβῃ καὶ νὰ συναίσθανῇ τὴν κακὴ του πράξι.

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ

Ήταν έπειτα από τη μάχη του Σαρανταπόρου.

Ο Στρατός έτρεχε πίσω από τους Τούρκους ακράτητος για να προλάβει να μπη στη Θεσσαλονίκη πριν από τους Βουλγάρους.

Πού να προφθάσει πιά η Έπιμελητεία και πού φαγί. Ο καθένας έπρεπε να οικονομηθεί όπως ήμπορούσε, και μακάριος όποιος είχε ακόμη στο σακκίδιο κανένα ξεροκόμματο...

Άλλοι πιό άσυνήθιστοι στους κόπους και στις πορείες, είχαν βγάλει φουσκές στα πόδια τους και έσέρνοντο... Κανείς όμως δεν έννοούσε να μείνει πίσω! Όλοι έτρεχαν εμπρός... πάντα εμπρός. Αί! είχε λιγούρες το στομάχι. Διάβολε!... καλά έτρωγε τόσα χρόνια... μπορούσε να περιμένη τώρα λίγον καιρό! Έξεραίνετο ο λάρυγγας... Κάποιο ποταμάκι θα εύρισκετο στο δρόμο να τον δροσίσει... Πινούσαν τα πόδια!... Λίγο ακόμη και θα έψήνοντο και θα μπορούσαν να πηγαίνουν όσο ήθελε κανείς!

Ο φιλότιμος στρατιώτης που άγκαπεί την Πατρίδα του και θέλει να κάμει το καθήκόν του, δεν είναι μόνον εκείνος που στέκεται παλληκαρίσια στην μάχη, αλλά πρό πάντων εκείνος που ξέρεει να ύποφερη και στερήσεις και κόπους, χωρίς να μιλή.

...

—Ωχι Χριστέ μου δεν βαστώ πιά, αναστέναξε ένας νέος στρατιώτης, γλωμός και λεπτοκαμωμένος έμπορουπάλληλος, που είχε περάσει την ζωή του μέσα στα γραφεία, χωρίς να σκληραγωγηση ποτέ το σώμα του... Ξεράθηκε ο λάρυγγάς μου! Νομίζω ότι πάει να μου έρθη τρέλλα και τα πόδια μου σαν να έχω σίδερα καυτά. Και βγαίνοντας απ' την γραμμή, έπεσε στις ξερές πέτρες του βουνού που ανέβαινε ο λόγος.

—Δέν βαστώ... δεν βαστώ πιά... είπε πάλι με άπελπισία, έτσι μούρχειται ν' άνοιξω τις φλέβες μου να πιώ κι' ως είναι και αίμα.

—Στάσου παρα πατριώτη! είπε τότε ένας ψηλός παλλήκαρος άποκαταστημένος στην Άμερική, που περπατούσε σαν να πήγαινε κυνήγι, τί έπαθες και κάνεις έτσι;

—Έπλάνταξα... ξεεράθη ο λαμμός μου... άφησέ με να πάω στο διάολο τέτοιο χαμένο κορμί που είμαι... Δεν αξίζω ούτε να με λυπάται κανείς!... —Έβαλες μωρέ μολύβι στο στόμα σου;...

—Ότε μολύβι, ούτε έλεος με πιάνει! Άσε με να χαθώ... Άχι!

Στάσου ρε σύντροφε... δεν αφήνουν έτσι τον κόσμο! είπε ο πονόψυχος Άμερικάνος, σαν να έχω λιγάκι νερό ακόμη στο παγούρι μου... ρούφα μία γουλιά να έρθης στα σύγκα...

Ο στρατιώτης έρρούφηξε άχόρταγα το στόμα του παγουριού και στηλώθηκε.

—Άχι έκαμει μετάδοσι είναι; ..

—Αί! για να σου είπω, είπε γελώντας ο άλλος, δεν είπαμε να μου τό φέρης και στόν πάτο. Έπειτα ξέρεις! Μην πίνης πολύ μη τυχόν και μεθύσης!

—Τι να σου κάτω μωρέ Στάθαρη, που δεν είμαι συνηθισμένος; είπε ο άλλος. Αυτή ή ζωή μέσ' στις πολιτείες και τα καταστήματα κάνει το σώμα μαλακό και εύκολοκούραστο. Έμεις οι γραφιάδες είμαστε μισοί άνθρωποι.

—Αίντε τώρα σήκω να σε δώ! είπε ο άλλος, πάμε να φτάσουμε τους άλλους... κοίτα πόσο μάς άφησαν. Έλα πάρε το Μάνλιχερ.

—Άλλοίμονό μου! πώς να σηκωθώ... ξέρεις πως είναι τα πόδια μου;

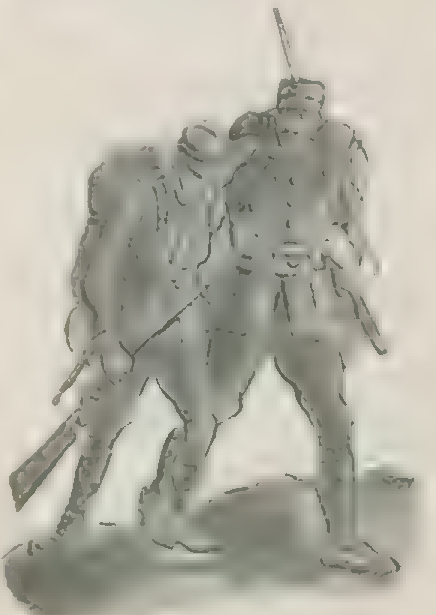
—Αί να σου πω ένα πράμα... πονούν δεν πονούν πρέπει να σηκωθείς. Αν δεν κάνης έτσι, δεν θα ψηθούνε, και έπειτα θα μπορούμε έμεις στη Θεσσαλονίκη και συ θα περιμένης ακόμη εδώ να γιαιτρευτής... Έλα! δώσε έδω το χέρι σου... άκούμπα άπάνω μου... Δώσε μου έδω και το Μάνλιχερ... εγώ είμαι ψημένος από την Άμερική και δεν μου κάνει έντύπωση ο κόπος...

Με την βοήθεια του Στάθαρη τότε ο νέος έμπορουπάλληλος έσηκώθηκε πάλι και άρχισε κουτοαίνοντας την πορεία.

Δέν είχαν κάμει όμως μισή ώρα δρόμο, όταν από το λόφο που άφησαν πίσω των άκούσθηκαν άξαφνα τουφεκιές. Όλο το σύνταγμα άμέσως άρπαξε τα τουφέκια και έτοιμάσθηκε. Πρώτος πρώτος ο νέος έμπορουπάλληλος και ο Στάθαρης, που ξεχασε και κόπο και φουσκαιασμένα πόδια.

—Τι τρέχει;.. τί τρέχει;.. έρωτώντο όλοι.

Δέν ήταν όμως τίποτε σοβαρό! Έπειτα από λίγο ήρθε ένας έφιππος άγγελιαφόρος και έπληροφόρησε το διοικητή ότι οι χωριάτες από ένα κοιτινό

—Κουράγιο ντε...

Τουρκοχώρι είχαν πέσει άπάνω σε μερικούς άργοπορημένους στρατιώτες που ήσαν μονάχους και τους έσφαξαν.

—Στάθαρη! μου έσωσες την ζωή, είπε τότε ο νέος άγκαλιάζοντας τον σύντροφόν του... Άν είχα μείνει εκεί, θά μ' έκλαιγε τώρα ή μανούλα μου...

Και θυάζοντας μία φωτογραφία από την τσέπη του την έφίλησε με δακρυσμένα μάτια.

—Είναι ή μητέρα σου αυτή; έρωτήσε ο Στάθαρης.

—Ναί! ή μητέρα μου...

—Και αυτή ή κοπέλλα;

—Είναι ή Έλενιώ... ή άδελφή μου!

—Άλήθεια... μοιάζετε! είπε εκείνος, και άφοι έκοίταξε όλίγες στιγμές με προσοχή τη φωτογραφία, του την έδωσε πίσω.

...

Από την ημέρα εκείνη οι δύο στρατιώτες έγιναν άχώριστοι... Είτε εις την μάχη, είτε στις πορείες, είτε στην άνακασή ήσαν πάντα μαζί, και πολλές φορές μιλούσαν πότε θα τελειώσει ο πόλεμος να γυρίσουν πάλι στα σπίτια τους και στους δικούς των που τους ήσαν πάλι.

Όταν ο έμπορουπάλληλος έγραφε στην μητέρα του, ο Στάθαρης τον παρακαλούσε να γράφη χαιρετίσματα πολλά έστω και αν δεν την γνώριζε, και όταν έρχόντανε γράμμα έρωτούσε πάντα με ένδιαφέρον τί κάνει ή μητέρα και ή άδελφή του.

Όταν έτελειώνει ο πόλεμος θα περνούσε από τας Άθήνας να τις γνώριζε πριν να φύγη για την Άμερική που είχε την εργασία του, και όπου είχε άρκετή περιουσία.

Έτσι σιγά σιγά ο καιρός επέρασε.

Έπειτα από την μάχη των Γιαννιτσών, έμπηκαν και οι δυο στην Θεσσαλονίκη και απ' εκεί τους διεύθυναν στον Λαγκαδά δλην την άνακωχή.

...

Εις την μεγάλην μάχη του Κιλκίς, όπου έδοξάσθηκε άκόμη μία φορά ο Έλληνικός στρατός και το Έλληνικόν όνομα, οι δύο σύντροφοι έπολέμησαν πλάγι πλάγι.

Εκεί όμως μέσα στο ξανάμμα της έφόδου, ο νέος έμπορουπάλληλος έχασε τον Στάθαρη, και μόνον όταν το βράδυ έσταμάτησε ή μάχη τον άναζήτησε.

Και ένω όλοι οι άλλοι σύντροφοί του, πεθαμένοι από την κούραση, έζητούσαν με τον ύπνο να ξαναβρούν δυνάμεις, αυτός έγύρισε πάλι πίσω εις το μέρος όπου τον είχε χάσει ζητώντας δεξιά και άριστερά και φωνάζοντας το όνομά του.

Κανείς όμως δεν είχε ιδή τον Στάθαρη, και μόνο ένας νησιώτης φαντάρας έβλεπε τότε τον έλαττωμένο και να περμι.

Άπελπισμένος τότε ο Πάγος άρχισε πάλι να γυρίζει έδω και κει μέσα εις το σκοτάδι και τα άναμμένα χωράφια, όπου είχαν βάλει οι Βούλγαροι φω-

(Συνέχεια στη σελίδα 1472)

mac, word bay ba leane only ed-
 ppoovun dattala too dappo
 ene too dattala karivari
 the wroact I bay word
 karyo dattalawa to
 as
 Co
 1947

[illegible]

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

22.

Συνέχεια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

«Ο παρακοιμώμενος Ίωσήφ Βρίγγας πρώτη φορά βρέθηκε σε τόσο δύσκολη θέση. Πάντα κατάφερνε, όσο δύσκολη κι' αν ήταν η περίπτωση, σάν καλός καρaboκύρης, κόβοντας βόλτες νά βρῇ τ' ἀγέρι πού θά τόν ἔμπαζε στό λιμάνι καί ποτές δέν ἔκανε κάτι, ἔτσι στό βρόντο, περιμένοντας ὑστερα νά τόν βοηθήσῃ ἡ τύχη.

«Ἡ ζωὴ εἶναι τέχνη» ἔλεγε. Κι' ὅπως κάθε τέχνη χρειάζεται τὰ σύνορα της, ὅμοια καί τοῦτη γιά νά προκόψῃ θέλει τρία πράγματα: ἐπιμονή, ὑπομονή καί γνώση. Μὲ τὴν ἐπιμονὴ θά παλέψῃς τὴν τύχη πού μπορεῖ ὄχι μιά μὰ πολλές φορές νά σοῦ πᾶρῃ κόντρα. Μὲ τὴν ὑπομονὴ θά παλέψῃς τὸν ἑαυτὸ σου πού εἶναι μεγαλύτερο ἀκόμα θεριό... κουράζεται βλέπεις ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ βάσανα καί τὴν κακοτυχία καί λυγίζει ἡ πεισματῶν καί σὰ μεθυσμένη πιά κάνει ὅ,τι τῆς λάχει. Ὑστερα ἡ γνώση, εἶναι, νά πούμε, ἡ ἀξιοσύνη τοῦ τεχνίτη. Ξέρει τὸ κάθε πρᾶμα πού χρειάζεται καί πῶς δουλεύεται...

Ἐπιμονὴ καί ὑπομονὴ δίχως γνώση δέν ἀξίζουν κι' ἡ γνώση πάλι δίχως αὐτές δὲ φελά σὲ τίποτα.

Μ' ὅλο πού ὁ ἀξίος παρακοιμώμενος εἶχε καί τίς τρεῖς χάρες, στὴν τωρινὴν περίσταση δὲν ἤξερε ποῖαν ἀπόφαση νά πάρῃ. Εἶχε καλέσει τὴ σύγκλητο τὴν Τετάρτη τὸ ἀπόγευμα γιά νά ζητήσῃ πιά τὴ γνώμη τῆς φανερά καί ἔσοκεπα σχετικὰ μὲ τὴν ἐκστρατεία τῆς Κρήτης. Λέμε «φανερά καί ἔσοκεπα» γιατί ἀπὸ καιρὸ τώρα μᾶθαινε πῶς οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους αὐτοὺς ἀρχόντους δέν ἤθελαν ν' ἀκούσουν γιά τὴν ἐπιχείρηση αὐτή.

«Ὁ φόβος ἔστεκε πάνω ἀπὸ τὸ συμφέρο τῆς πολιτείας. Ἡ ἰδέα πῶς ὁ Νικηφόρος θ' ἀποκοῦσε δόξα καί δύναμη στό λαό, τοὺς θόλωνε τὴν κρίση σὲ τέτοιο σημεῖο πού δέν ἔβλεπαν πῶς ἦταν ζήτημα ζωῆς καί θανάτου νά τελειώσῃ πιά αὐτὴ ἡ ὑπόθεση μὲ τοὺς Σαρακηνούς.

«Νά κρεμαστοῦμε ἀπὸ τοὺς Φωκάδες; ἔλεγαν. Ξεχάσατε τοὺς Λεκαπηνούς; Μὰ εἶναι σὰ νά προδώσωμε τὸ βασιλιά μας».

Ὡς τόσο εἶτε «ναί», εἶτε «ὄχι» ἔλεγε δὲν εἶχε καί πολλὴ σημασία... Ὁ βασιλιάς εἶχε ὅλο τὸ ἐλεύθερο νά κάμῃ ὅ,τι ἤθελε καί θάκανε πάντα— αὐτὸ δὰ τῷ ἔξεραν ὅλοι— κεῖνο πού ὁ παρακοιμώμενός του νόμιζε πῶς εἶναι σωστό... Λαὸς καί στρατὸς λοιπὸν ἔνα πρᾶμα περιμέναν ἀνυπόμονα ν' ἀκούσουν τὸ λόγο τοῦ Βρίγγα στὴ σύγκλητο...

Δὲν εἶχαν γίνεῖ βέβαια τοῦ κάκου τόσες προετοιμασίες* ὁ καθένας μποροῦσε νά βγάλῃ τὸ συμπέρασμα πῶς ὁ Βρίγγας ἀπὸ καιρὸ εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασή του* ἦσαν ὅμως καί μερικοὶ πού ἀρχισαν νά ὑποπτεύονται ὑστερα ἀπὸ τόσες ἀναβολές πῶς κάτι τρέχει...

Εἶναι παράξενο ἀλήθεια αὐτὸ πού συμβαίνει σὲ κάτι τέτοιες περιστάσεις... Θαρρεῖς μιά μυρουδιά χύνεται στὸν ἀέρα ἀνάνηρ, κανεὶς δὲν ξέρει ἀπὸ πού* ὥστόσο αὐτοὶ πού ἔχουν ἑξωτερικὴ μύτη τὴ νοιώθουν αμέσως καί τὸ λένε στοὺς ἄλλους καί σιγὰ σιγὰ ἀνάμεσα σὸ πλῆθος βλέπεις μιά ἀνησυχία πού κανεὶς δὲν ξέρει νά σοῦ πῇ γιατί καί πῶς ἔγινε, μὰ ὅλοι τὴ συμμερίζονται.

Τὸ πιτάκιο πού ἔλαβε ἀπὸ τὸν ἀγνωστο φίλο ὁ παρακοιμώμενος, καθὼς ξέρουσε, τὸν ἔρριξε σὲ βαθειὰ σιγή... Ἀν οἱ ἄλλοι στὴν περίσταση τοῦτη ἔβλεπαν τὰ πράγματα

*Ανακινήθηκε μιά στιγμή τὸ βῆλο καί φάνηκε ὁ νάνος Σεραφεῖμ.

καλλίτερα ἀπ' αὐτόν; Νά πάρῃ ἀπ' αὐτὸν τὸν τόσην εὐθύνη; Πάνω ἀπὸ καθε ἄλλο ἔβαζε τὸ συμφέρο τῆς Μακεδονικῆς δυναστείας πού τῆς ἦταν δλοτέλα ἀφωσκόμενος. Εἶχαν περάσει ὄχτῳ μέρες ἀπὸ τότε πού κάλεσε τὸν Δημήτρη Γρηγορά καί τοῦ ἀνάθεσε νά ἐξακριβώσῃ ποιοὶ πηγαίνουν σὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου* κι' ἀπὸ τότε δὲν εἶχε κοιμιά εἰδηση γι' αὐτόν. Τί ἀπόγινε ἀράγε;... Στὸν ἐκατόνταρχο τῆς φρουρᾶς ἔστειλε καί ρωτοῦσε κάθε τόσο, ἀν καί εἶχε δώσει παραγγελιά μόλις ἔρῃ νά τοῦ τὸ ἀναφέρουν... Σήμερα ἡ ἀνησυχία τοῦ ἀποκορυφώθηκε... Ἀπὸ τίς πληροφορίες πού θά τοῦ ἔφερνε θά κανόνιζε τὴ στάση του στὴ σύγκλητο. Κι' ἀν οὔτε σήμερα, οὔτε αὔριο ἔρχοταν, τί ἔπρεπε νά ὑποθέσῃ;

Κατὰ τὴν συνήθειά του, ὅταν εἶχε κάτι σοβαρὸ πού τὸν ἀπασχολοῦσε ἀρχισε νά φέρνῃ βόλτες ἀπάνω κάτω στὴ μεγάλη αἴθουσα πού χρησίμευε γιά γραφεῖο του...

Ὁ ἀνοικτιάτικος ἥλιος ἔμπαινε ἀπὸ τ' ἀνοιχτὰ παράθυρα. Μιά φωλιά γεμάτη πετασαρούδια σ' ἕνα ταντελωτὸ κεφαλόκλωνο, ἐκεῖ ψηλὰ ἀνάμεσα οὐρανοῦ καί νῆς βοοῦσε ἀπὸ τιτιβίσματα καί κελαδισμούς.

Τὴν κοίταζε μιά στιγμή καί σκέφθηκε.

«Τί ξενιοισιὰ πού τὴν ἔχουν τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ! Μονάχα γιά τὸν ἄνθρωπο λοιπὸν ὁ κόσμος τοῦτος κατάντησε κοιλιάς κλαυθμῶνος; Βαρειὰ εἶναι τὰ μεγαλεῖα καί ἡ δόξα... Καί ποῖο τ' ὄφελος; Ἡ φράση τοῦ Ἐκκλησιαστή ἦρθε σάν ἀπάντηση στὴ βύμησή του: «Ματαιιότης ματαιότητων...». Ὅλο τὸ κατακάθι τῆς πίκρας πού τόσο καιρὸ τώρα εἶχε κατασταλάξει μέσα τοῦ ἀπὸ μιά ζωὴ ὅλο καθήκοντα καί εὐθύνες, δίχως ἀγάπη καί ἀναλαμπὴ χαρᾶς, ἀναταράχτηκε, θαρρεῖς, ἀπὸ τὴ σκέψη τοῦτη... Πεθύμησε τὴν ἡσυχία πιά καί τὴ γαλήνη μέσα στὴ μοναξιά πού φέρνει τὸν ἄνθρωπο κοντινέρα πρὸς τὸ Θεό... Ὅχι, ὁ Ίωσήφ Βρίγγας δὲν ἦταν φυλόδοξος... Σάν τὸ πιστὸ σκυλὶ δούλευε τὸν κύριό του χωρὶς ὑπολογισμό. Κι' ἀν ἀνακατευόταν στὶς παλατιανὲς κλίκες, τῷκανε γιατί μόνο μὲ τέτοιο τρόπο μποροῦσε νά ματαιώσῃ τίς ἐπιβουλές καί νά κοινοῦσε τοὺς ἀτομικὲς ἐπιδιώξεις. Πῶς νά μὴ μὲ τὸν θάνατο, ὅ,τι δὲν κρατᾶς ὅπλα πού νάναι τοῦλάχιστο τόσο δυνατὰ σάν τὰ νύχια καί τὰ δόντια τους;

«Ἀχ ἕνας σύντροφος, ἕνας φίλος πού νάχῃ τὴν ἴδιον ἀγνὴ καί πιστὴ καρδιά! Νά τὸν βάλῃ φύλακα ἀγρυπνο κατὰ τὴ μιά μεριά ὅπως στέκει αὐτὸς κατὰ τὴν ἄλλη... Νά μοιρασθῇ μαζί του τὴν εὐθύνη καί τὸ χρέος κι' ἔτσι νά μὴ νοιώθῃ πιά τὴν ἀνάγκη νά περικρέχῃ αὐτὸς μόνος ὁλόκληρη τὴν μάντρα πού τοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεός... Κοιτάζοντας πρὸς τὰ ἔδω νὰ μὴ σβῇ τὸ πῶς νὰ περᾶς, οἱ λ... ὅ,τι ἔχει, ἀπὸ τὴν ἀπαιτησιὰ τοῦ φύλαγε λίγο πὸ πρὶν!...».

Τὸ βαρὺ βῆλο τῆς ἀντικρινῆς πόρτας ἀνακινήθηκε καί φάνηκε τὸ ἀσκημόθωρο παράστημα τοῦ Σεραφεῖμ.

Ἀντὶ νά θυμώσῃ ὁ παρακοιμώμενος

1455

Είκόνες από τ
έορτασμό τῆς

όν μεγαλειώδη
4ης Αύγούστου

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Διὰ τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν

Μία σοδαρά υπόθεση, αποτελούσα βάθρον επί του οποίου θα οικοδομεί η Κυβέρνησις, ήτο η 'Εθνική μας Οικονομία. Μέχρι της 4ης Αυγούστου του 1936 τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου, τὸ ὅποιον ἦτο πάντοτε παθητικόν, ὥγκοιτο διαρκῶς καὶ ἐκ τούτου ἠπειλεῖτο ἡ οἰκονομική ὑπόστασις τῆς χώρας. Ἑλληνική Βιομηχανία οὐσιαστικῶς δὲν ὑπῆρχε καὶ ἂν ὑπῆρχε, διέθετε προϊόντα κατωτάτης ποιότητος. Ἡ Κυβέρνησις ἀντιμετώπισα μετὰ σπουδῆς τὰ ζητήματα ταῦτα ἐπέτυχεν, ὥστε κατὰ τὸ 1937 τὸ ἰσοζύγιον εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν νὰ παρουσιάσῃ παθητικὸν ἔλλειμμα 3.076.000.000 δρχ., τὸ ὅποιον εἶναι τὸ ἀσυγκρίτως μικρότερον ἔλλειμμα τῆς τελευταίας ὀκταετίας. Παραλλήλως ἐνίσχυσε τὴν Βιομηχανίαν. Οὕτω κατ' ὄγκον παραγωγῆς ἐσημειώθη τὸ 1939 καὶ παρὰ τὸν πόλεμον αὐξήσις 9 % ἐναντι τοῦ 1938, καὶ ἡ ἀξία τῆς παραγωγῆς ἔφθασε τὰ 15.500.000.000 δρχ. ἐναντι 14.500.000.000 τοῦ παρελθόντος ἔτους. Εἰς τὴν κλωστοῦφαντουργίαν ἡ αὐξήσις ἔφθασε τὰ 26.15 %, τὰς χημικὰς βιομηχανίας τὰ 5.53 %, τὰς οἰκοδομικὰς 20.98 %, τὴν βιομηχανίαν χάρτου 11.46 %, τὴν παραγωγὴν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος 13.23 % καὶ διὰ τὴν βιομηχανίαν δέρματος 5.33 %. Ἐσημειώθη δὲ τὸ ἱστορικὸν διὰ τὴν Ἑλλάδα γεγονός τῆς παραγωγῆς σιδήρου εἰς ἐλδικὸν ἐργοστάσιον.

Παρομοία προσπάθεια έγινε διά την εκμετάλλευσιν τοῦ ὑπεδάφους τῆς Χώρας καὶ κατὰ τὸ 1938 ἡ παραγωγή παντοίων μεταλλευμάτων ἀνῆλθεν εἰς 1.528.000 τόννους, ἐξ ὧν ἐπωλήθησαν 1.267.000 τόνοι καὶ 580.000.000 δραχ.

Ἡ Κυβέρνησις ἐπέτυχεν ἀκόμη τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ξένου ναυάνθρακος διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λιγνίτου καὶ σήμερα οἱ Σιδηρόδρομοι, τὰ πλοῖα καὶ τὰ ἐργοστάσια μας λειτουργοῦν μὲ προϊόντα τοῦ ἑλληνικοῦ ὑπέδαφους. Ἡ ἐξαγωγή Ἑλληνικοῦ λιγνίτου ἔφθανε πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου μόλις τὰς 80.000 ἑτησίως, ἐνῶ σήμερον ἐξάγειται 400.000 καὶ διαρκῶς αὐξάνει ἡ παραγωγή, ἐνῶ συγχρόνως ἐξευγενίζεται τὸ προϊόν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν πλέον συγχρονισμένων μεθόδων.

Τύπος και Τουρισμός

Πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, μπο-
ρεῖ κανεὶς νὰ πῇ ὅτι Τουρισμός μὲ
πρόγραμμα θετικὸ καὶ σύστημα δὲν
ὑπῆρχε. Κατευθύνσεις, ἀντικειμενικὸ
σκοπὸν, τὰ πάντα ἦταν ρευστὰ καὶ ἡ
κάθε τουριστικὴ ἐκδηλώσις καὶ ἐνέρ-
γεια, ἦσαν σπασμωδικὰ καὶ ἀμελέ-
τητοι. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ραδιοφωνίαν,
ἐνομιζέτο χίμαιρα ἡ δυνατότητα τῆς
λειτουργίας ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ
μὲ καθαρῶς ἑλληνικὸ περιεχόμενον.

“Ο,τι επέτελεσεν ο υφυπουργός Τύπου και Τουρισμού τόσο όσον αφορά

τὸν ἔξωτερικὸν καὶ ἑσωτερικὸν περιηγητισμὸν ὅσον· καὶ τὴν ραδιοφωνίαν, τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Τύπου καὶ τῶν ἄλλων ἐπαγγελμάτων ποῦ συνδέονται μὲ τὸ ἔντυπο, μπορεῖ χωρὶς ὑπερβολὴ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς θάυμα. Καὶ Ἰδοῦ:

της Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης
Αυγούστου ὑπῆρξε ἡ Ἰδρυσις τοῦ Ρα-
διοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν, ὁ
ποῖος ἤρchiσε λειτουργίᾳ ὡς αὐτόνο-
μος ὄργανισμός τῷ 1938, ὑπαχθεὶς
τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1939 εἰς τὸ Ὑψι-
πουργεῖον Τύπου καὶ Τουρισμοῦ.

Σήμερα ο αριθμός των ραδιοφώνων υπερέβη τα 60.133, δηλαδή υπερέβη απλώς, παρά τους συναλλαγματικούς περιορισμούς των εισαγωγών ραδιοφώνων. Το ραδιόφωνο κατέστη δργανον πράγματι λαϊκών χάρις εις την χαρραχθείσαν υπό της Διευθύνσεως Ραδιοφωνίας πολιτικήν.

“Ἡδὴ ὁ σταθμὸς μας ἐπιτελεῖ ἔθνικὸν πρᾶγματι ἔργον κατευθύνων, τέρπων καὶ διδασκων τὸν λαόν. Αἱ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι τὸν ἀνασυνεστάχθησαν, τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα ρυθμισθήσαν, ἐγένετο δὲ τοιαύτη βελτίωσις τοῦ προγράμματος ὥστε δικαίως καὶ παρθομολογουμένως νὰ θεωροῦνται αἱ ἐκπομπαὶ τοῦ δὲ ἰσάξισαι ἂν ὅχι καλλίτεροι τῶν μεγαλειτέρων ραδιοσταθμῶν τοῦ ἑδάμου.

Σήμεραν τὸ Ἑθνικὸν Κράτος τοῦ
Μεταξῶ ἐπικρινῶντοί ἀπ' πάσαν
στιγμὴν μὲ τὸν ἀπανταχοῦ ἑλληνισμὸν
δ' ὁποῖος μὲ συγκίνησιν παρακολουθεῖ
τὰς ἐκπομπὰς τοῦ σταθμοῦ μας, τὰς
ἀποκλιθεῖσας ἀπὸ τοῦς ζεηντευμένους
Ἑλληνας εἰς Φωνὴ τῆς Πατρίδος».

Ἡ Ἱερουσαλὴμ τοῦ Ρ. Σ. Α. ἔδωκε νέαν
 ὄψιν εἰς τὴν Μουσικὴν, τὰ Γράμμα-
 τα, τὰς Τέχνας καὶ τὰς Ἐπιστήμας.
 Κατὰ τὸ 20μηνιον τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ
 Ρ. Σ. Α. εἰς τὸ Ὑφυπουργεῖον Τύπου
 καὶ Τουρισμοῦ ἐξεπέμφθησαν 2.000 ἑ-
 μιλλὰ μορφωτικοῦ περιχομένου, ἔγ-
 γων εἰδικαὶ ἐκπομπαὶ διὰ τοὺς ἀγρό-
 τας, τοὺς ἐργάτας, τὰ παιδιὰ, τὰς Ἑλ-
 ληνίδας, τὴν ὀφείαν, τὸν Τουρισμόν,
 τὴν πνευματικὴν ζωὴν, τὴν Ε. Ο. Ν.
 κλπ. Διὰ τῆς Ὑπηρεσίας Εἰδήσεων ὁ
 Ρ. Σ. Α. ἐτήρησε μὲ ταχύτητα, ἀκρί-
 βειαν, ἀμεροληψίαν, ἐνήμερον τὸ πα-
 νελλήνιον διὰ τὰ συνταρακτικὰ διε-
 θνῆ γεγονότα. Μὲ τὴν ἐπιβολὴν εἰδι-
 κῆς πολιτικῆς εἰς τὸ Μουσικόν Τμήμα
 ἐπετεύχθη ἡ βελτίωσις τοῦ γούστου
 τοῦ κοινotoῦ, ἡ ἐπιδόσις εἰς τὰς παρα-
 δόσεις τοῦ ἀγνοῦ δημοτικοῦ τραγου-
 διοῦ, ἡ ποιοτικὴ ἀνύψωσις τῆς ἑλλη-
 νικῆς μουσικῆς παραγωγῆς. Ὁ Ρ. Σ. Α.
 συμπαραλαμβάνον ἐτήριον 1.200
 μόλις παραληθθέντων. Μέχρι δὲ σῆ-
 μερον ἡ ὑπηρεσία Δραματολογίου ἐξ-
 ἠπείμην ἄνω τῶν 100 δραματικῶν ἔργων,
 Ὀπερέττες, Κωμειδούλλια καὶ Σκέτς.
 Τέλος ἡ καθιέρωσις τῆς πρώτης Γυ-
 μναστικῆς ἡσημέρισε τερασσίαν ἐπι-
 τυχίαν μεταξύ τοῦ κοινotoῦ. Τὸ ὅλον
 τοῦτο ἔργον συμπληροῦται ἀπὸ τὴν
 τακτικὴν ἑκδοσιν τοῦ ἑβδομαδιαίου
 προγράμματος τοῦ Ρ. Σ. Α.

Ἐξ ἄλλου ἡ κυβέρνησις τῆς 4ης
 Ἀδγαύστου εἰς τὸ καθαρῶς τουριστι-
 κόν της ἔργον ἔχει νὰ ἐπιδείξη τὰ
 ἀκόλουθα.

Προήγαγε την τουριστικήν διαφήμισην της Ἑλλάδος εἰς τὸ Ἐξωτερικόν, ἐδημιούργησε τουριστικὴν συνειδηθὴν εἰς τὸ ἑσωτερικόν καὶ ἐξώταλσε τὴν χώραν ἀπὸ τουριστικῆς ἀπέψεως, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ συμπέσουν οἱ ἔξοδοι ἀπὸ κάθε γωνίαν τῆς γῆς διὰ νὰ θαυμάσουν τὸ λαμπρὸν παρελθόν, ἀλλὰ καὶ τὸ παρὸν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐντός τῆς τετραετίας ἀπηλλάγησαν αἱ Ἀθηναί, ὁ Πειραιεὺς καὶ οἱ ἀρχαιολογικοὶ χώροι ἀπὸ ὅλες τῆς παραγέκης καὶ τὰ πηλομάγαζα. Οἱ ἐπαῖται καὶ οἱ μικροπωληταὶ ἐξηφανίσθησαν ἀπὸ τὰς τουριστικὰς ζώνας. Ἀπόλυτος τάξις καὶ καθαριότης ἐπέβληθη εἰς τοὺς σταθμοὺς, τὰς ἀποβάθρας, τὰ τελωνεῖα. Καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἀνηγέρθησαν μεγαλοπρεπῆ τουριστικὰ ξενοδοχεῖα, περίπτερα, κέντρα καὶ λουτρικὰ ἱδρύματα.

Από της μεταβολής της 4ης Αυγούστου ιδρύθησαν παντού τουριστικά γραφεία, ελήφθη πρόνοια διά την επαγγελματικήν μόρφωσιν των οδηγών καί διερχομένων, ερρυθμίσθησαν τά των έκδρομικῶν σωματείων καί ἐν γένει ἐπεβλήθη τάξις εἰς τὸ σημαντικώτατον τοῦτο πεδίον τῆς κρατικῆς ἐμφανίσεως.

Ἐκτός τῶν ὡς ἄνω, διεπιστώθη ὅτι χάρις εἰς ἐπισταμένους μελέτας ἡ Ἑλλάς διαθέτει 750 ἱαματικὰς πηγάς. Εἶναι δηλαδὴ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς μία ἀπὸ τὰς πλουσιωτέρας χώρας τοῦ κόσμου. Αἱ κυριώτεραι ἑλληνικαὶ ἱαματικαὶ πηγαὶ ὀργανώθησαν ἐπὶ νέων βάσεων. Αἱ δὲ λουσεῖς κατὰ τὸ 1937 ἀνῆλθον εἰς ἄνω τοῦ 1.000.000, δηλαδὴ ὑπερετετραπλάσιασάν.

“Ὡς τὸ Κράτος εἰσπράττει ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν δημοσίων ἱαματικῶν πηγῶν πολλὰ ἑκατομύρια ἐτησίως, προσβαίνει δὲ εἰς πολυτεῖς ἐνοικιάσεις τῶν πηγῶν μὲ ὑποχρέωσιν τῶν ἐνοικιαστῶν ὅπως βελτιώσουσιν τὰς ἐγκαταστάσεις. Οὕτω εἰς 15 πηγὰς ἐκτελοῦνται σήμερον ἔργα ἀξίας 125.000.000 καὶ εἰς ἄλλας 12 ἔργα 20.000.000. Δηλαδή εἰς μόνον τὰς ἱαματικὰς λουτροπόλεις ἐκτελοῦνται ἔργα ἀξίας 145.000.000 δραχμῶν.

Ἰδρύθη ἡ Τουριστικὴ Ἀστυνομία, ἡ ὁποία δοχολεῖται αποκλειστικῶς καὶ μόνον μετὰ τὰ τουριστικὰ ζητήματα. Ἀύστηρά ἐπιθεωρεῖς δοκεῖται εἰς τὰ ξενοδοχεῖα (μόνον κατὰ τὸ 1939 ἐγένοντο ἐπιθεωρήσεις εἰς 1.500 ξενοδοχεῖα). Ἐδελτιώθησαν τὰ συγκοινωνία καὶ τὰ ἔκδοτα ὁδοιπορίας ὁδοιπορίας εἰς τὰ διαστήματα βελτίαν. Ἰδρύθησαν ὁ ἀρχισυνταγματάρχης ξενοδοχειακῆς Πύλης, τὸ Ταμιεῖον Πραγμάτων τῶν ξενοδόχων ἡ Σχολὴ τουριστικῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ ἡ Τουριστικὴ Ἀστυνομικὴ Σχολή.

*

ΖΩΟΓΟΝΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ

*

«... θέλων δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ν' ἀποδεικνύῃ (ὁ λαὸς) ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι καθαρῶς ἰδική του καὶ ὅτι τὸ γεγονός, τοῦ ὁποῦοῦ εἶναι ἡ ἐπέτειος, εἶναι σαφὲς καὶ ἀνευ περιστροφῶν ἐκδήλωσις τῆς θελήσεώς του».

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι.

Ἀγαπητὴ μου Φαλαγγίτισσα.

Ὑπάρχουν στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου περιπτώσεις καὶ γεγονότα, ποὺ ἀποτελοῦν σταθμοὺς ἀντικειμενικοῦ, μικρὲς δροσερὲς δόσεις μέσα στὴν πιδ ἀπέραντη ἔρημο. Ὑπάρχουν στὴ ζωὴ τῶν λαῶν ἐποχές, ἡμέρες, ποὺ ἐπὶ γενεὲς γενεῶν μένουν ἀξέχαστες, χαραγμένες σάν μὲ θάνατον σμίλη στὴν πλάκα τῆς ψυχῆς των. Ὁ ἀνθρώπος νοιώθει τὴν ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ θυμᾶται κάποτε τὰ γεγονότα αὐτά. Τοῦ δίνουν δύναμι καὶ θάρρος γιὰ τὸ μακρύτερο δρόμο του. Οἱ λαοὶ ἀναγαλλιάζουν καὶ ἐνθουσιοῦν στὴν ἀναπαράστασι μιᾶς ἐποχῆς ἢ μιᾶς μέρας, ποὺ τοὺς ἔδωσε τὴ στροφή πρὸς τὴν ὠραιότερη ζωὴ, πρὸς ἕνα καλύτερο καὶ ἐλπιδοφόρο μέλλον. Αἰσθάνονται τὴν ἀπαραίτητη ἀνάγκη νὰ γυρίσουν μὲ τὴ φαντασίαν τους στὴ μέρα ἐκείνη, νὰ τὴ γιορτάσουν, νὰ τὴ χαροῦν, νὰ τὴ ζήσουν πάλι καὶ πάλι κάθε φορὰ τέλεια δική τους στὸ γύρισμα τοῦ χρόνου.

Ὅταν ἕνας λαὸς θυμᾶται καὶ γιορτάζῃ αὐθόρμητα καὶ μέσα ἀπὸ τοῦ «εἶναι» του τὰ κατάσταθα τίς μέρες τῆς δόξης του, τότε βαδίζει μ' ἀσφαλὲς καὶ βέβαιον βῆμα πρὸς νέες δάφνες. Τότε τίς ἔχει κάνει πηγὴ ζωογόνου, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀνεδιάντητα ἀνανεώνει τὴ δύναμι καὶ τὴν ἐνεργητικότητά του. Γιατί ἂν οἱ φυσικὲς πηγές, ἡ γῆ του καὶ ἡ βιομηχανία παρέχουν τὴν ὀλικὴν του ζωὴν, μόνο οἱ μεταφυσικὲς του ἀποθηκεύσεις θὰ τοῦ δώσουν τὴν ψυχικὴ ἐκείνη ζωντάνια, ποὺ θὰ τὸν κάνουν νὰ συνεχίσῃ τὸ δρόμο τῆς Φυλῆς του, νέα τρόπαια στήνοντας γι' αὐτή. Μόνο ἡ καλοζωία καὶ ἡ ὀλικὴ ἀφθονία δὲν ἔκαναν κανένα λαὸ νὰ μεγαλουργήσῃ. Τούναντιον, μοναχὰ αὐτὰ ὠδήγησαν πρὸς τὸν ἐκφυλισμὸ καὶ τὴν κατὰπτωσι. Πολλὰ τέτοια παραδείγματα ἔχει νὰ μᾶς ἀναφέρῃ ἡ ἱστορία.

Μιὰ μέρα ποὺ γένηκε πηγὴ δυναμικότητος γιὰ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ εἶναι καὶ ἡ 4ῃ Αὐγούστου. Κτῆμα ψυχικὸ του καὶ ἀναπόσπαστη χαρὰ του. Δὲν εἶναι μόνο μιὰ ἀπλὴ γιορτὴ του κάθε χρόνο, εἶναι μιὰ κολυμδήθρα τοῦ Σιλωάμ, στὴν ὁποία βαφτισμένη ἡ ζωὴ του, ἀφήνει ἐκεῖ κάθε ἀδυναμία καὶ κάθε τόσο βγαίνει ἀναγεννημένη καὶ καθαρισμένη ἀπὸ κάθε κηλὶδα ποὺ τυχόν τὴ λερώνει.

Μὲ τὸ γιορτασμὸ τῆς 4ῃς Αὐγούστου, τὸ σεμνὸ καὶ ἐπιθλητικὸ, μακριὰ ἀπὸ περιττὰς ἐπιδείξεις, ὅπως τὸ θέλησε ὁ Ἐμπνευστὴς τῆς καὶ Ἀρχηγός μας, ὁ ἑλληνικὸς μας λαὸς δὲν πῆρε μόνο τὸ ζωογόνον τοῦ βάπτισμα, ἀλλὰ ἀπέδειξε ὅτι συμμετέχει σὺν ψυχᾷ στὸ ἱστορικὸ ἔργο τῆς ἀναδημιουργίας τῆς Ἑλλάδος.

Μέσα στὴν ἐκδήλωσι τῆς χαρᾶς του ἀπὸ τὸν γεροντότερο λαϊκὸ σύντροφο, ποὺ στεκότανε στὸ πεζοδρόμιον καὶ ζητωκραύγαζε τὸ Δημιουργὸ τῆς μέρας αὐτῆς, ὡς τὸ μικροσκοπικὸ σκαπανάκι μὲ τὸ ψεύτικο ντουφέκι του, φαίνονταν ἡ αὐθόρμητη βεβαίωσι καὶ παραδοχὴ τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς λαϊκῆς σωτηρίας. Μέσα σὲ κάθε χειρονομία του ἦτανε διάχυτὴ ἡ πίστι: γιὰ τὴν ἀγνὴ καὶ ἀν-

διοτελὴ ποιότητα τῶν αἰσθημάτων Ἐκείνου. Μέσα στὴ γερὴ στάσι δλων ἐκείνων ποὺ στάθηκαν ἢ πέρασαν μπροστά στοῦ Δημιουργοῦ τῆς ἦτανε κρυμμένη ἡ δυνατὴ καὶ ἀναμφισβήτητὴ ἐπιθυμία νὰ συνεργασθοῦν μαζί του προφέροντας τὸ κάθε τι, ἀκόμα καὶ τὴ ζωὴ τους.

Μέσα στὸ πειθαρχημένο βάδισμα τῶν νέων, τὴν ἀμεγάδιαστη παράστασι τῶν κοριτσιῶν τῆς Ε.Ο.Ν. φώλιαζε ἡ γερὴ θέλησι γιὰ τὸ φκιάσμο μιᾶς Ἑλλάδος τῆς αἰρίων, πολὺ πιδ καλύτερης ἀπὸ τὴ σημερινή, ὅπως Ἐκεῖνος τὴν ὠραματίσθηκε καὶ πολλὰς φορὰς τὴν ἐξήγγειλε πρὸς τὴ Νεολαία, ὡς ἀπὸ τὴ Θεῖα Πρόνοια σταλμένος ἐξάγγελος.

Μιὰ τετραετία ἔχει περάσει, γεμάτῃ ἐργασία ἰσως καὶ γεμάτῃ ἀγωνίες γιὰ τὸν Ἀρχηγό. Γιατί Ἀρχηγός θὰ πῇ πάντα κολοσσιαία εὐθύνη. Ἄλλα ἔθνη στὶς κοινωνικὰς τους μεταβολὰς καὶ ἐπαναστάσεις ἔθεσαν ὄρους καὶ ὥρισαν χρονικὰ ὅρια συντελέσεως διαγεγραμμένων προγραμμάτων. Ἐμεῖς δὲν βάλαμε κανένα τέτοιο γραφτὸ σχέδιο. Ὅμως ἡ ἑλληνικὴ δυναμικότητα, ἡ ἑλληνικὴ ἀπαράμιλλη ἐργατικὴ ἐκτελέσει θαύματα. Ἡ περασμένη Τετραετία, χωρὶς προγράμματα καὶ σχέδια, ἔδωσε στὴν Ἑλλάδα βέβαιους καρποὺς ποὺ ἰσως οὔτε μιὰ Τεσσαρακονταετία δὲν θὰ μποροῦσε πρὶν νὰ δώσῃ.

Ὁ λαὸς ἐνόγγυζε πρὶν γιατί ἡ ψυχὴ του δὲν εἶχε βαφτιστῇ στὸ ζωογόνον τῆς Ἀναγεννήσεως βάπτισμα. Δὲν σуйειργάζετο, γιατί δὲν ἐπίστευε. Δὲν δημιουργοῦσε, γιατί δὲν τῆς εἶχαν δώσει φτερά. Δὲν μποροῦσε νὰ ὑποστῇ θυσίας γιατί ἐσπερείτο τὴ φυλετικὴ τῆς ἐπίγνωσι. Δὲν προσέβλεπε τὸ μέλλον, γιατί ζοῦσε στενὰ μόνο στὸ παρόν.

Τώρα ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ γιορτάζει τὴν Ἀνάστασι τῆς. Καὶ κάθε 4ῃ Αὐγούστου εἶναι ἕνα σκαλοπάτι πρὸς τὸν Οὐρανὸ τῶν Πεκρωμένων τῆς.

Σ. ΝΑΡ.

Τῶν χρωμάτων

* Β' ΓΙΑΤΙ ΤΑ ΣΩΜΑΤΑ ΜΑΣ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΑ *

(Συνέχεια από τὸ προηγούμενο)

Ἄς πάρουμε ἓνα ἀντικείμενο ποὺ φωτίζεται ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Τὸ ἀντικείμενο ποὺ δέχεται μιὰ δέσμη τοῦ φωτός αὐτοῦ μπορεῖ ἀπὸ τὴ φυσικὴ του κατασκευὴ καὶ τὴ χημικὴ του σύνθεσι νὰ ἔχη τὴν ἱκανότητα ν' ἀντανάκλᾳ, δηλαδὴ νὰ ἐπιστρέφῃ στὴν ἀτμόσφαιρα ὅλες τὶς ἀκτίνες τῆς δέσμης. Τότε τὸ ἀντικείμενο αὐτὸ φαίνεται λευκό. Ἄν ὅμως εἴχε τὴν ἱκανότητα ν' ἀπορροφήσῃ, νὰ συγκρατήσῃ ὅλες τὶς ἀκτίνες, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ ἐπιστρέψῃ καμμιά, τότε τὸ ἀντικείμενο θὰ ἐφαίνετο «μαύρο». Ὁ θεατὴς ποὺ τὸ μάτι του θὰ ἐδέχετο στὴν πρώτη περιπτώσει τὶς ἀκτίνες ποὺ γυρίζουν πίσω στὴν ἀτμόσφαιρα, θὰ εἶπε γιὰ τὸ ἀντικείμενο αὐτὸ ὅτι εἶναι λευκό. Στὴ δεύτερη περίπτωση, ποὺ τὸ μάτι του δὲν θὰ ἐπηρεάζετο ἀπὸ καμμιά ἀκτίνα ποὺ ν' ἀνακλάται ἀπὸ τὸ ἀντικείμενο, ὁ θεατὴς θὰ λέγῃ γιὰ τοῦτο ὅτι εἶναι μαύρο.

Ἡ θέα τοῦ μαύρου δὲν κουράζει τὸ μάτι μας, γιατί δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ ἀκτινοβολίες, ἐνῷ ἡ θέα τοῦ λευκοῦ κουράζει εὐκολὰ τὴν ὁρασί μας, ποὺ δέχεται τὶς ἀκτίνες ποὺ ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὸ ἀντικείμενο.

Ἐάν ὅμως τὸ ἀντικείμενο ποὺ κοιτάζουμε καὶ ποὺ δέχεται τὸ φῶς δὲν ἔχη τὴν ἱκανότητα νὰ ἀπορροφήσῃ ὅλες μαζί τὶς ἀκτίνες, οὔτε νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν ἀτμόσφαιρα καὶ στὸ μάτι μας ὅλες τὶς ἀκτίνες τοῦ φωτός ποὺ δέχεται ἀλλὰ μέρος μόνο αὐτῶν καὶ ἐπηρεάζει τὴν ὁρασί μας κατὰ τέτοιο τρόπο ποὺ νὰ μᾶς δώσῃ τὴν ἐντύπωσι, τὸ αἶσθημα τοῦ κόκκινου οὐ π.χ., τότε θὰ ποῦμε πὺς τὸ ἀντικείμενο αὐτὸ ἔχει χρῶμα κόκκινο. Δηλαδὴ τὸ σῶμα αὐτὸ ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ συγκρατήσῃ ὅλες τὶς ἀκτίνες ἐκτός ἀπὸ τὶς κόκκινες, τὶς ὁποῖες ἐπιστρέφει, διαχέει στὴν ἀτμόσφαιρα. Ἐάν οἱ ἐπιστρεφόμενες ἀκτίνες ἦσαν κίτρινες, τότε τὸ χρῶμα τοῦ ἀντικειμένου θὰ ἦτο κίτρινο,

καὶ τὸ ἴδιο γιὰ ὅλα τὰ χρωματιστά σῶματα γαλάζια, βιολετί, πορτοκαλί κλπ. κλπ. Ἐάν οἱ ἐπιστρεφόμενες ἀκτίνες ἦσαν ἓνα μίγμα ἀπὸ διάφορες χρωματιστές ἀκτίνες, ἡ ἐντύπωσις ποὺ θὰ ἐπροκαλεῖτο στὴν ὁρασί μας δὲν θὰ ἦτο ἐντύπωσις διαφόρων χρωμάτων ξεχωριστῶν, ἀλλὰ τὸ αἶσθημα ἐνὸς μόνοου χρώματος, ποὺ θὰ ἦτο ἀποτέλεσμα τοῦ μίγματος, τοῦ ἀθροίσματος τῶν χρωματιστῶν αὐτῶν ἀκτίνων. Ἄν π.χ. τὸ μίγμα τῶν ἀκτίνων ποὺ ἐπιστρέφουν ἀποτελεῖται ἀπὸ γαλάζιες καὶ κόκκινες ἀκτίνες, τότε ἡ ἐντύπωσις στὴν ὁρασί μας, τὸ χρωματικὸ αἶσθημα δηλαδὴ, θὰ ἦτο «βιολετί». Τὰ σῶματα ποὺ μᾶς φαίνονται βιολετί ἐπιστρέφουν, ἀκτινοβολοῦν, ἢ μόνο ἀκτίνες βιολετί ἢ ἓνα μίγμα γαλάζιων καὶ κόκκινων ἢ καὶ μίγμα βιολετί, γαλάζιων καὶ κόκκινων. Ἄν π.χ. τὸ μίγμα ἀποτελεῖτο ἀπὸ πορφυρὲς καὶ κίτρινες ἀκτίνες, τὸ χρωματικὸ αἶσθημα θὰ ἦτο πορτοκαλί.

Κρητικὸ κέντημα

Σ' ὅλα τὰ ζητήματα καὶ σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα τοῦ πολιτισμοῦ μας ἡ ἑλληνικὴ λαϊκὴ ψυχὴ ὀψήρε ἡ ἀφειτηρία καὶ ἡ πηγὴ τοῦ γησιῦ καὶ τοῦ ὠραίου Μόλις νοθεύτηκε ἡ πηγὴ αὐτὴ μας ἔδωσαν καλὲς ἀποκρίσεις καὶ ἐξαιρέτηματα. Γι' αὐτὸ ἄς τοὺς κρατήσουμε πάντοτε καθαρὰ καὶ ἀγνὰ, σὰ μεγάλα καὶ σὰ μικρά. Ἡ λαϊκὴ μας Τέχνη διασκέδασε ἀμνηστὰ τὸ γούστο μας. Ἄς τὴν προσιοχεύμε αὖ' ἄς τὴν μεταδίδουμε. Ἐχει κατὰ τὴν ἑλληνικὴ φιλοσοφίαν τὴν ἀντικειμενικὴν ἀλήθειαν.

Κέντημα ἀπὸ παλαιὸν κρητικὸν ὁποιοῦσιν τοῦ Μουσίου Κοσμητικῶν Τεχνῶν. Τὸ κέντημα εἶναι βαμβακινοὶ ἀσπρὸν ἴσος καὶ τὸ κέντημα μονόχρωμον, κόκκινον. Μπορεῖ ὅμως νὰ γίνῃ καὶ γαλάζιον. Ἡ κατὰ τὴν καὶ τὸ κέντημα, μετὰ τὰ γὰρ φαλλὰ σκεπάζονται εἰς τὸν καθόλου τὸ εἶναι παραπλήρως τὸ ὅλον. Οἱ γούστες ρίζες τὰ γὰρ φαλλὰ καὶ αἱ λεπτομέρειαι ποὺ εἶναι εἰς τὸ γέννημα μετὰ τὰς ἁλῆς γραμμὰς κινεῖται, μετὰ τὸν φαλλοκέντημα, οἱ δὲ λεπτομέρειαι γίνονται μετὰ τὸν φαλλοκέντημα.

Πουτίλγκα σοκολάτας

Δόσεις: 4 κουτ. σούπας βούτυρο, 16 κουτ. σούπας ζάχαρι, 2 κρόκους αὐγῶν, 8 κουτ. σούπας γάλα, 22 κουτ. σούπας ἀλεύρι, 3 κουτ. γλυκοῦ πείκιν-πάουντερ, 2 ἀσπρα αὐγῶν, 5—7 δράμ. σοκολάτας χωρὶς ζάχαρι, ἀλάτι, βανίλια.

Ἐκτέλεσις: Ἀσπρίσε τὸ βούτυρο, πρόσθεσε τὸ ἡμισι τῆς ζαχαρέως σιγά-σιγά. Κτύπησε τοὺς κρόκους τῶν αὐγῶν πολὺ καλά καὶ πρόσθεσε τὴν ὑπόλοιπὴν ζάχαρι. Ἐκώσε τὰ δύο μίγματα καὶ πρόσθεσε τὸ γάλα ἐναλλάξ μετὰ τὸ ἀλεύρι, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει προστεθῇ ἡ πείκιν-πάουντερ καὶ τὸ ἀλάτι. Κατόπιν πρόσθεσε τὴν λυωμένην σοκολάταν, τὴν βανίλιαν καὶ τὰ ἀσπρα τῶν αὐγῶν κτυπημένα μαρρέγκα. Ψῆσε το εἰς μέτριον φούρνον. Ὅταν ψηθῇ τὸ περιχύνεις μετὰ ὀδιήποτα σάλτοα πουτίλγκα, ὅπως εἶναι ἡ σάλτοα σοκολάτας.

ΑΙ ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

Αι σχολικαί διακοπαί έδωκαν και πάλι στον μαθητικό κόσμο την ευκαιρία να ζήση ένα σχεδόν τρίμηνο έξω απ' τα σχολικά κτίρια.

Ευτυχώς, για τα παιδιά της Ε.Ο.Ν. τουλάχιστον, υπάρχει η ευκαιρία της καλής διαθέσεως των διακοπών αυτών. Τελειώνει ο καιρός της σχολικής εργασίας και — μέχρι δτου ξαναρχίση — στο βιβλίο της ζωής του νέου και της νέας παρεμβάλλεται μιιά λευκή σελίς.

Φαλαγγίτες και Φαλαγγίτισσες, θά τό νιώθετε βέβαια πολύ καλά ότι αυ-

Φαλαγγίτισσες της Δ.Α.Σ.Θ. κάνουν την προσαυχή τους πριν αρχίση τό γυμνάσιον.

τή ή σελίς δέν πρόκειται, δέν πρέπει να μείνη λευκή, άλλ' ότι την έχουν αφήσει έπιτηδες έτοιμ, για να σας δώσουν την ευκαιρία να την γεμίσετε με τις ωραίες σας πράξεις.

Χρησιμοποιήστε την λοιπόν. Είναι τόσο ένδιαφέρον και τόσο ευχάριστο

νά γράφη κανείς στο βιβλίο της ζωής του ωραίες και φωτεινές σελίδες.

Η αλήθεια είναι πως τις περισσότερες φορές οι σχολικές διακοπές κουράζουν και εξαντλούν αντί να τονώνουν τους μαθητικούς οργανισμούς και αυτό εξαρτάται βέβαια απ' τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται.

Αί θέρμαι κατασκηνώσεις της Ε.Ο.Ν. είναι η καλλίτερη ευκαιρία για τα μέλη μας που θέλουν να ξεκουρασθούν πραγματικά και να χρησιμοποιήσουν όπως πρέπει τό διάστημα των διακοπών. Με την βοήθεια πεπεισμένων εκπαιδευτών, που δέν είναι τίποτε άλλο παρά οι μεγαλύτεροι άδελφοί των κατασκηνωτών, ήμπορούν εκεί τα παιδιά μας όχι μονάχα να χαρούν τις ώμορφες της ελληνικής έξοχης, αλλά και να πάρουν την ωραιότερη πείρα του τί αξίζει μιιά πειθαρχημένη ζωή, που βαδίζει σύμφωνα μ' ένα πρόγραμμα και αποβλέπει σ' έναν ώρισμένο σκοπό. Βλέπουν εκεί, στα ειρηνικά μας στρατόπεδα, οι νέοι και οι νέες μας ολοζώντανο παράδειγμα ανθρώπων που πέρασαν νικηφόρα και αποτελεσματικά απ' τις «Συμπληγάδες» της επικίνδυνης ηλικίας και που καταστάλαξαν σε ώρισμένες άρχες και ποιήσεις, από τις οποίες και μόνο παίρνει αληθινό νόημα ή ζωή. Και δέν υπάρχει τίποτε διδακτικώτερο από τη γαλήνη και την ανακούφισι που προξενεί στην ψυχή τό αντίκρισμα των νέων που ξέρουν να ζητούν και γι' αυτό θέλουν να ζήσουν και ν' αγωνισθούν.

Μιά μέρα στα ειρηνικά στρατόπεδα της Ε.Ο.Ν. είναι μιιά αληθινή δασίς της ζωής και 21 μέρες συμμετοχής στο πρόγραμμά των δίνει πάρα πολλές ευκαιρίες σ' εκείνους τους νέους που δέν φοβούνται τον άγωνα για την

Οι φαλαγγίται εις τα Στρατόπεδα της Ε.Ο.Ν. εκπαιδευονται στρατιωτικώς.

καλλιτέρευσι των, ευκαιρίες για αυτοσυγκέντρωσι, για παρατήρησι, για άντάσι και για δοκιμή μιιάς ζωής πολύ πιό άγνης και αποτελεσματικής και γι' αυτό πολύ πιό ευτυχισμένης απ' αυτήν που συνήθως ζούν πολλοί νέοι και παιδιά.

Όταν έπισκεφθ ή κανείς μιιά από τις κατασκηνώσεις αυτές της Ε.Ο.Ν., θά καμαρώση μιιά νίκη καθαρά νεανική. Θά ίδη τό θαύμα μιιάς δυνάμεως που μένει άκατανόητη για όσους δέν πιστεύουν στην άξία που κλείνουν τα νειάτα, όταν φλογισθούν απ' την άγάπη του καλού.

Πόσο, αλήθεια, διαφορετικό τόνο και χρωματισμό πήρε ή ζωή των παιδιών μας από τότε που ο Αρχηγός, ξεύροντας πόση σημασία έχει τό να καθοδηγηθ ή αποτελεσματικά μιιά νεολαία και ότι χωρίς αυτή δέν μπορεί ν' είναι βέβαιος κανένας για τό μέλλον της πατρίδας του, έδημιούργησε την 'Εθνικήν 'Οργάνωσιν Νεολάας

Α. ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ

Διευθυντής Ψυχαγωγίας
έν τη Κεντρ. Διοικ. Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΙ' Ο ΛΥΚΟΣ

Ήταν μιιά φορά ένας παπός και γύριζε στο σπίτι του από την έξοχ ή. Στο δρόμο κάθησε να ξεκουρασθ ή κι άφησε τό δισάκκι του παράμερα. Μιά άλεπού που τον παραμόνευε, του άπάζει τό δισάκκι και του τρώει τους άρτους και τ' αντίδωρα που είχε βάλει μέσα. Πιό κάτω την άπαντάει ένας λύκος και της λέει: Καλημέρα κυρά Μαριά.

— Καλώς τον μπάρμπα Μουτζούρη, του άπαντάει.

— Τι τρώς; της λέει.

— Ω, καμήνε μπάρμπα Μουτζούρη, πήγαινα στο δρόμο και πεινούσα λοιπόν από την πείνα μου έτριβα τη μούρη μου στη γής κι έλεγα: "Α τους λωλούς, μπά τους λωλούς, ά τους λωλούς, μπά τους λωλούς! και με τούτο ήρθε ένας παπός και μοι ρίχνει άρτους κι αντίδωρα.

— Ε, κυρά Μαριά, άν πάω κι' εγώ

θά βρώ άρτους κι' αντίδωρα;

— Αμ, καμήνε μπάρμπα Μουτζούρη, κι' άρωτάς κι' όλας;

Πηγαίνει ο μπάρμπα Μουτζούρης κι' έτριβε τη μούρη του κατά γής, κι' έλεγε τά λόγια όσα ζούπε ή κυρά Μαριά.

Έκει ποδτριβε τη μούρη του ο μπάρμπα Μουτζούρης οκάθοντας τη γή, βρίσκειται ένα δόκανο και μπλέκεται σ' αυτό. Τότες φωνάζει: "Α, Βρωμομαριά, Βρωμομαριά, τί μούκανες!

Περνάει ένας χωριάτης και βλέπει τό λύκο πιασμένον απ' τό δόκανο, τον πιάνει λοιπόν, τον γδέρνει ζωντανό, του παίρνει την προθείά, και τον αφήνει γδαρμένο.

Τότες ο μπάρμπα Μουτζούρης, γδαρμένος, πηγαίνει να εκδικηθ ή τη Βρωμομαριά.

— Θά σε φάω, με γέλασες, της λέει.

— Ε, καμήνε μπάρμπα Μουτζούρη,

πήγαινε με πρώτα στο σπίτι μου, να ιδώ τά παιδιά μου, κι' ύστερα με τρώς!

— Και πώς θά σε πάω;

— Νά με βάλης στον ώμο σου!

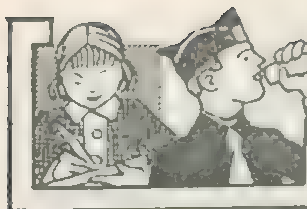
Τή βάζει στον ώμο του, κι' όσο την έπήγαινε, ή άλεπού εδάγκανε κι' ένα κομμάτι από τό κρέας του λύκου και τότρωγε.

— Ε, καμήνη Βρωμομαριά, μυίγες με ταιμπάνε! της λέει.

— Έξω, έξω μυίγες, φώναζε ή άλεπού

Τέλος, σάν φτάσανε στην τρύπα της, ή άλεπού μπαίνει μέσα, τρυπώνει και δέν βγαίνει πιά. Ό καμήνος ο μπάρμπα Μουτζούρης ζητάει να μη μέσα στην τρύπα, μά που να χωρέση. Τότες άρχισε να φεύγη, και στο δρόμο από τη σκάσι του, γδαρμένος και γδαρμένος που ήτανε, ψόφησε.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΙΔΑΥΝΕΙ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ο τίτλος

Κάποτε παρουσιάσθηκε στον 'Ανατόλ Φράνς, τόν μεγάλο — και τόσο πολυάσχολο — Γάλλο συγγραφέα ένας νέος.

Κρατούσε ένα χειρόγραφο μυθιστόρημα από εκατοντάδες σελίδες και παρακαλούσε τόν «μαίτρ» τίποτα λιγώτερο, παρά νά λάβη τόν κόπο πρώτα νά το διαβάση και ύστερα νά το βαφτίση, γιατί τὸ μυθιστόρημα δὲν εἶχε ἀκόμα τίτλο.

— Φίλε μου, τοῦ εἶπε ὁ 'Ανατόλ Φράνς, νά τὸ διαβάσω εἶναι ἀδύνατο. Δὲν εὐκαιρῶ. Νά σοῦ τὸ βαφτίσω ὅμως... πολὺ εὐχαρίστως!

— ὦ, σὰς εὐχαριστῶ μαίτρ!... Μά πῶς μπορεῖτε νά τὸ βαφτίσετε χωρὶς νά τὸ διαβάσετε;

— Μπά, δὲν εἶναι δύσκολο. Νά σοῦ πῶ. Τὸ μυθιστόρημά σου, παιδί μου, ἔχει μέσα ταμπούρα;

— Ταμπούρα τι... ὦ, — Ὁραία! Ἐχει μέσα τρουμπέτες;

— Οὐτε. — Λαμπρά! Λοιπὸν σοῦ τὸ βαφτίζω: «Χωρὶς ταμπούρα καὶ χωρὶς τρουμπέτες»!

Ἐνδιαφέρον!

Ὁ Τοτὸς ζητεῖ μιὰ δραχμὴ ἀπὸ τὴ μητέρα του.

— Τί ἔκαμες, τὸν ρωτᾷ ἑκείνη, ὅσα σοῦ ἔδωσα χθές;

— Τὰ ἔδωσα σὲ μιὰ γρηά.

— Καλὰ, παιδί μου, νά, πάρε.

Τὴν ἄλλη μέρα:

— Μαμά, μοῦ δίνεις μιὰ ἀκόμα;... ἔχεις, γιὰ τὴ γρηά...

— Μά τόσο πολὺ ἐνδιαφέρεσαι γι' αὐτὴ τὴ γρηά; Γιατί;

— Γιατί πουλᾷ καραμέλλες ἢ καυμένη!...

Πῶς τὸ κατάλαβε!

Νίνα: Ὁ Γιδωργὸς μας, ἔχεις, σὰν μεγαλώση, θά γίνῃ μεγάλος ἱστορικός.

Πόπη: Τί λές ἐκεῖ! Καὶ πῶς τὸ κατάλαβες;

Νίνα: Νά, γιατί ἡ μαμά κάθε μέρα τοῦ λέει πῶς τὴς κάνει ἱστορίες!

Ὁριζοντίως:

1) Εἰς ἓκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰακώβ — Κράτος τῆς Ἀσίας — Εἰκοστός ὄγδος.

2) Υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης — Ναυτικὸν παράγγελμα — Ὑποθετὶ κ ὁ ν.

3) Εἶναι προετοιμασμένη.

4) Προτάσσεται τοῦ δρ-

κου — Φωτιστικὸν μέσον — Ἡ

τρίτη λέξις τοῦ

ἑξαμήνου

5) Ἡ πρώτη

ἀπό τῶν

ἀρχαίων

6) Ἡ πρώτη

ἀπό τῶν

ἀρχαίων

7) Ἐνδυμνα

8) Ἀἰθή

9) Γενναῖα, ἰσχυραῖ.

10) Ἱερὸν σύμβολον τῆς Πατρίδος — Ὅρος τῆς

Γραφῆς.

Καθ' ἑτέρως:

1) Δεμάτι — Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

2) Μέτρον ἐπιφανείας — Ἀφωνα.

3) Ἐσῶθη ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν — Ἀντωνυμία —

Αὐτοῦ Μεγαλειότης.

4) Ἀκίνητος (δοτ.).

5) Προσωπικὴ ἀντωνυμία (πληθ.).

6) Αἰγυπτιακὴ θεότης (αἰτ.) — Μέρος τῆς οἰκίας

(δημ.).

7) Ἀνατολὴ τοῦ ὁρίζοντος (πληθ.).

8) Μὴν τοῦ ἐτους (δημ.) — Πιλοτὸν ὁλοτομίας

9) Τρόπα (καθ.) — Μουσικὴ νότα.

10) Καύχημα (δημ.) — Ἰδικόν σου.

11) Ἦτο (ἀρχ.) — Προηγείται τῆς Μεταλήψεως.

Χ. Χ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Τετράγωνον

• • • • = Ὁ ἴος ἄνθρωπος.

• • • • = Χαρίζονται.

• • • • = Ἡμερον ζῶν.

• • • • = Ἀπαραίτητος εἰς

τὸν τοκετόν.

Καὶ καθ' ἑτέρως τὰ ἴδια.

Ν. Α. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

Τρίγωνον

• • • • • = Ἑλλ. νῆσος.

• • • • • = Ὀχι θυγάτηρ.

• • • • • = Τρέξιμο νερῶν.

• • • • • = Ὅστις.

• • • • • = Σύμφωνον.

Καὶ καθ' ἑτέρως τὰ ἴδια.

Α. Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 45ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρολέξον: Ὁριζοντίως:

1. 5 Ἀνατολὴ, 7 κάτο-

8 νῆσος, 10 ἰατρία

9 ἡμερον ζῶν, 11 ἀπαραίτητος

12 νῆα, 13 ἡλιαγωγία, 14 ἀντιφύλακας, 15 καὶ, 16 ἀγνή-

17 ἰατρία.

Σταυρολέξον με λαβερ-

18 ἰσθμὸς, Ὁριζοντίως: 1 Τ, 2

3 παρὰ, 4 Σοφία, 5 Σά-

6 ἡμερον ζῶν, 7 καὶ, 8 ἀγνή-

9 ἡμερον ζῶν, 10 ἀγνή-

11 ἡμερον ζῶν, 12 ἀγνή-

13 ἡμερον ζῶν, 14 ἀγνή-

15 ἡμερον ζῶν, 16 ἀγνή-

17 ἡμερον ζῶν, 18 ἀγνή-

19 ἡμερον ζῶν, 20 ἀγνή-

21 ἡμερον ζῶν, 22 ἀγνή-

23 ἡμερον ζῶν, 24 ἀγνή-

4, 14, 25, 6, 16, στήν τρίτη σει-

26 ἡμερον ζῶν, 27 ἀγνή-

28 ἡμερον ζῶν, 29 ἀγνή-

30 ἡμερον ζῶν, 31 ἀγνή-

32 ἡμερον ζῶν, 33 ἀγνή-

34 ἡμερον ζῶν, 35 ἀγνή-

36 ἡμερον ζῶν, 37 ἀγνή-

38 ἡμερον ζῶν, 39 ἀγνή-

40 ἡμερον ζῶν, 41 ἀγνή-

42 ἡμερον ζῶν, 43 ἀγνή-

44 ἡμερον ζῶν, 45 ἀγνή-

46 ἡμερον ζῶν, 47 ἀγνή-

48 ἡμερον ζῶν, 49 ἀγνή-

50 ἡμερον ζῶν, 51 ἀγνή-

52 ἡμερον ζῶν, 53 ἀγνή-

54 ἡμερον ζῶν, 55 ἀγνή-

56 ἡμερον ζῶν, 57 ἀγνή-

58 ἡμερον ζῶν, 59 ἀγνή-

60 ἡμερον ζῶν, 61 ἀγνή-

Τονόγριφος

Ἐν ὁσφ τὸ φωνάζω

μ' ἐνθουσιασμό,

τὸν τόνο κατεβάζω

καὶ παρακαλῶ.

Ν. ΟΡΦΑΝΟΣ

Κρυπτογραφικόν

1234567890 = Τέρας μυθο-

λογίας

367682393 = Ὁρμος Ν.

Ἑλλάδος

57856290 = Ἀρχ. ποιητῆς

68826390 = Ἀρχ. ἱστορι-

κός

89716326 = Εὐρωπ. κρά-

τος

09716586 = Νηοὶ Ὁκεα-

νίας

2059826 = Ὁραῖον μά-

θημα

Α. Β. ΤΖΩΡΤΖΙΑΝ

Δικτυωτὸν

Ὁριζοντίως:

1) Ἀκροθαλασσιά.

2) Νῆσος στενῶς συνδε-
μενὴ με μίαν ἀπὸ τὰς
πλέον ἐνδόξους σελίδας τῆς
ἐλληνικῆς ἱστορίας.

3) Κράτος τῆς Εὐρώπης,
μὴ ὑφιστάμενον ἥδη.

4) Εἶναι ὁ Νεῖλος, ὁ
Στρυμὼν, ὁ Δούναβις κλπ.

5) Κράτος τῆς Κεντρικῆς
Ἀμερικῆς με σπουδαίαν δι-
ώρυγα.

6) Αὐτὴ ἐβόηθη σὲ τὸν Ἰ-
άσωνα πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ
χρυσομάλλου δέρατος (γε-
νική).

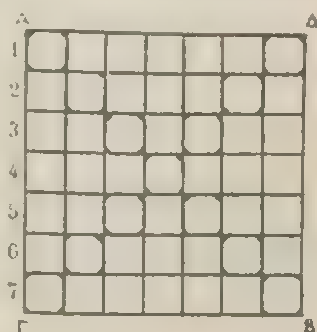
7) Πολίτης ἀρχαίου κρά-
τους, τὸ ὅποιον εἶχε κα-
τακτήσει δλον τὸν κόσμον.

Διαγωνίως:

Α — Β, Ἑλλήν ποιητῆς.

Γ — Δ, ἡ ἐκατέρωθεν τοῦ
Ρήνου περιοχὴ εἰς τὴν Γερ-
μανίαν.

Γ. Α. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Διασκεδάσματα

Οι καμήλες και ο καδής

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Κάποτε πέθανε ένας Μουσουλμάνος, αφήνοντας τρεις γιους και δέκα έπτά καμήλες. Στα χαρτιά του άνεκάλυφταν τη διαθήκη του γραμμένη ως εξής:

«Παραχωρώ στον πρωτότοκό μου γιού τις μισές μου καμήλες, στο μεσαίο το ένα τρίτο και στον άλλο το ένα ένατο».

Οι γιοι βρήκαν στην κληρονομία άνακούφιση της λύπης τους, γιατί η περιουσία του καθενός θα μεγάλωνε, αλλά ξίνα πράγμα τους άπασχολούσε: πώς θα μπορούσαν να μοιράσουν τα ζώα σύμφωνα με την επιθυμία του πατέρα τους.

Τό 17 είναι, ως γνωστόν, άριθμός πρώτος. Είναι λοιπόν αδύνατον να βρεθί άκριβώς τό μισό ή τό τρίτο ή τό ένατο. Θά έπρεπε τότε να κόψουν σε κομμάτια μία ή περισσότερες καμήλες και να πουλήσουν τό κομμάτια. Οι κληρονόμοι προστιούσαν τις καμήλες δλόκληρες. Τούτο όμως δεν έφερε τη λύση του προβλήματος.

Γι' αυτό πήγαν στον καδή και του έξηγησαν την ύποθεσί τους.

Ο καδής, άφου έξυσε τό κεφάλι του και τράβηξε κάμποσες φορές τά μακρυνά του γέντια, σκέφθηκε και κατόπιν είπε στους τρεις άδελφούς:

— Φέρετέ μου τις δεκαεπτά καμήλες.

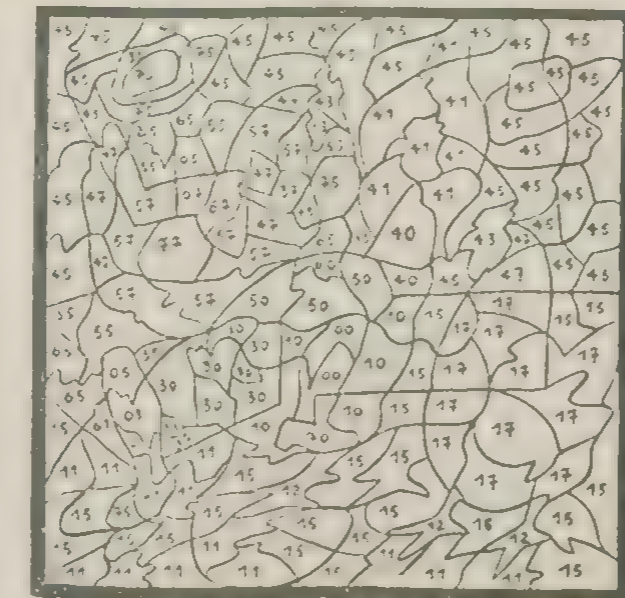
Σέ λίγο μπροστά στον καδή παρατάχθηκαν όλα τά ζώα και μαζί με αυτά και μία δική του καμήλα.

Όλοι έμειναν ένθουσιασμένοι και μάλιστα είχαν την πρόθεση να εύχαριστήσουν τον γενναιοδωρο δικαστή για τό δώρο που προσέφερε στους τρεις άδελφούς, μόνο και μόνο για να ξαναφέρη την όμοιοια μεταξύ των.

Άλλά ο καδής, καθώς θα ίδουμε, δεν είχε καθόλου όρεξη να κάνει δώρα και άν πρέπη να θαυμάσουμε τη σοφία του, τούτο δεν όφείλεται διόλου σε γενναιοδωρία.

Λέγει λοιπόν στον πρωτότοκο:

— Πάρε τό μερίδιό σου. Άφου μέτρησε τό μισό της άγέλης, έφυγε χαρούμενος

Στερεώσατε ένα διαφανές χαρτί επάνω στο σχέδιο και οδηγούμενοι από τον πρώτο άριθμό κάθε κομματιού, χρωματίσατε τά μέρη της εικόνας ως εξής:

Όπου υπάρχει: 1 με γκριζό, 2 με κίτρινο, 3 με κόκκινο, 4 με μπλέ, 5 με πράσινο, 6 με καφέ, 7 με μαύρο, όπου υπάρχει 0 θα μείνη λευκό.

Έπειτα στερεώσατε άλλο διαφανές χαρτί και χρωματίσατε, οδηγούμενοι από τον δεύτερο άριθμό κάθε κομματιού. Θά δήτε τό αποτέλεσμα.

Ποικίλη άκροστιχίς

Τό πρώτο γράμμα της 1ης λέξεως, τό δεύτερον της 2ας, τό τρίτον της 3ης κ.ο.κ. αποτελούν κράτος της Β. Εύρώπης.

1) Πόλις της Ν. Ελλάδος, 2) Πόλις της Θεσσαλίας, 3) Προσφέρεται εις τον έορτάζοντα, 4) Έξάρτημα της άνδρικής ένδυμασίας, 5) Εύγενής αίσθημα, 6) Γεωμετρικόν σχήμα, 7)

με τις ένέα καμήλες που τ' άπέλασε.

Κατόπιν ο καδής λέγει στο μεσαίο:

— Πάρε και σ' τό τρίτο σου.

Τό ένα τρίτο του δεκαοκτώ είναι έξ. Παρέλαβε λοιπόν τις έξ καμήλες του και έφυγε εύχαριστημένος.

Γυρίζει τότε ο καδής στον τελευταίο και του λέγει:

— Πάρε και σ' τό ένατο σου.

Τό ένατο του δεκαοκτώ είναι δύο. Ο τρίτος άδελφός καβάλλησε τις καμήλες

Μουσικόν όργανον, 8) Ειδικός Ιατρός.

Κ. ΑΝΔΡΕΟΥ

Άστηρ

Όριζοντίως: Κράτος της Εύρώπης. Καθέτως: Λίμνη της Μακεδονίας. Διαιωνίως: Πόλις της Θεσσαλίας και άρχαία πόλις της Μακεδονίας.

Ν. ΚΑΤΤΗ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Τά παπούτσια

Ο κ. Γιώργος καθόταν στο ξενοδοχείο και ή μόνη του ένόχλησις ήταν τό... ξεπαπούτωμα ενός άλλου νοικάρη που καθόταν στο άπάνω δωμάτιο.

Αυτός, τό βράδυ που γδύνονταν, είχε τη συνήθεια να χτυπά κάτω στο πάτωμα τά παπούτσια του, καθώς τά έδβαζε, πρώτα τό ένα, και ύστερα από ένα λεπτό τό άλλο.

Ο κάτω, που την ίδια ώρα συνήθως κοιμώταν, περίμενε ν' άκούση τους δύο αυτούς όχληρους κρότους, για να ήσυχάση πιά και να κοιμηθί.

Ένα βράδυ όμως, άφου άκουσε τον πρώτο, του κάκου περίμενε ν' άκούση τον δεύτερο κρότο όπως πάντοτε. Πέρασαν δύο λεπτά, πέντε λεπτά, ένα τέταρτο, μισή ώρα, μία ώρα τίποτα! Τί συνέβαινε λοιπόν; Ο από πάνω νοικάρης μόνο τό ένα του παπούτσι θά βγαίξε άπόψε;... Όχι, ο άνθρωπος είχε βγάλει και τά δύο αλλά μόνο τό ένα έπεσε στο πάτωμα και έκανε θόρυβο. Τό άλλο έπεσε τριγύρω και... άθροισμα άπαιτεί στον κατήχη. Ποιόν τό φταίγοντα; Ο κ. Γιώργος! Κι άφ' ότου περίμενε μία ώρα έχασε την όπομονή του και φώναξε προς τ' άπάνω:

Ρε, τί τρελός είσαι, τό άλλο παπούτσι πέφτει στο πάτωμα και να κ' άκούθ.

Όλόκληρο

Α Γακή! Είπα, βέβαια, τό ατό που έλεγε, ότι τό άποπούτωμα 'Άκου ένο' να είς από κάτω, γακή! Ω απάχα! Άστη θεια τό παπούτσι στο πάτωμα. Άσπασε, άσπασε!

— Θά τρώω τον κεσέ όλόκληρο!

Ο γάιδαρος

Ένας Άμερικανός περιηγητής περιλάει από ένα χωριό καβάλλα στο γάιδαρο. Βάζει τότε κάτι φωτιά στο ζώο κι' ατό στέκεται.

Καί ο παρ' όνοματος ήρώτης:

— Ήθελα νάξερα που τάμαθε τ' άμερικάνικα ό γάιδαρος!

1470

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΣΠΑΡΤΗ.— Ἡ Διοίκησις Θηλέων Λακωνίας ἐλαβεν ἀπόφασιν ὅπως ἐγκαταστήσῃ πρὸς χάριν τῶν μελῶν τῆς τῶν ἐχόντων ἀνάγκην παραθερίμου παραθαλάσσιον Στρατόπεδον παρὰ τῇ τοποθεσίᾳ Πύτρας πλησίον τῶν Μολάων. Τὴν διεύθυνσιν τοῦ Στρατοπέδου ἡ Διοίκησις ἀνέθετον εἰς τὴν Ὑποφίλαρχον Δίδα Δημητρίαν Ἀποστολάκου ἥτις θὰ βοηθῆται καὶ ὑπὸ ἄλλων Βαθμοφόρων.

Τὸ Στρατόπεδον θὰ συμπεριλάβῃ 30 θαλαγγιτίσας καὶ Σκαπανίσσας ἐξ ὧν τῶν Σχηματισμῶν. Ταύτας ἐξήτασε προηγουμένως ἰατρὸς διὰ τὰ ἀποφασίᾳ κατὰ πόσον αὐταὶ ἔχουν νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ τὴν παραθαλάσσιον διαμονήν. Τὸ Στρατόπεδον θὰ διαρκῇ περὶ τὰς 21 ἡμέρας. Τὸ πρόγραμμα τῆς διαμονῆς καθορισθὲν συμφώνως πρὸς τοὺς κανονισμοὺς θὰ ρυθμίσῃ στρατιωτικὴν ἄρα καὶ ψυχολογικὴν ζῶν τῶν μελῶν.

ΑΡΕΟΠΟΛΙΣ.— Κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα αἱ θαλαγγιτίσσαι τοῦ Σχηματισμοῦ ἐξεδόχθησαν μαθήματα παθητικῆς Ἀεραμύνης.

ΚΑΛΥΒΙΑ.— Εἰς τὸν Σχηματισμὸν Καλυβίων ἐλαβε χώραν ὁμιλίαν με θέμα «Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες ὡς Μεγάλοι Ἥρωες».

ΤΡΙΠΟΛΙΣ.— Θαλαγγιτίσσαι καὶ Σκαπανίσσαι τῆς 78ης θαλάργου ἐξεδόχθησαν εἰς τὴν ἱστορικὴν Μοῆν τῆς «Ἐπὶ Νέων Χρίστας».

Αἱ ἐκδρομαὶ κατέλειπον εἰς τὰ κελιά τῆς Μοῆς, τὴν δὲ ἐπομένῃ ὁμάς ἐκ τούτων ἀνέλαβε τὴν παρασκευὴν τοῦ σουσσιτίου.

Μετὰ τὸν ἐκλογισμὸν τῶν, κατὰ ἀπὸ τὰ ἴδια μνημονία ἐλάττω τοῦ Μανιάτου, ὅπου ἐξαπείσαντο ὁ Γένος τοῦ Μωραῖ, ἐγένετο διαλογικὴ συζητήσις ἀναφορικῶς τῆς ἱστορικῆς σημασίας τῆς ἐπαναστάσεως τῆς 4ης Ἀυγούστου καὶ τῶν κολοσσίων ἐργῶν τὰ ὅποια ἐπετελέσθησαν ἐκτοτε, τῶσαν διὰ τὸν στρατιωτικὸν ἐξοπλισμὸν τῆς Χώρας μας, ὅσον καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν καὶ γυναικὴν μέριμναν καὶ φροντίδα τοῦ Νέου Κράτους ὅπῃ τῶν Ἑλλήνων.

Ἄξιον ἰδιαιτέρως ἐξάσσεως εἶναι ὁ γενόμενος συσχετισμὸς καὶ ἡ παραπλήρως τοποθέτησις πρὸς τὴν Ἐπαναστάσιν τοῦ 21 καὶ τοὺς Μεγάλους ἀγωνιστάς τῆς, τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 4ης Ἀυγούστου καὶ τοῦ Μεγάλου Ἀρχηγοῦ τῆς Ἰωάννης Μεταξᾶ.

Μετὰ ταῦτα αἱ ἐκδρομαὶ ἐπεδόθησαν εἰς παιδικὰ καὶ ἑραλὰν ἐνθουσιάζον Πατριωτικὰ ἀσματα.

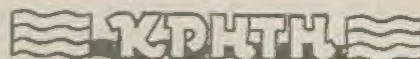
ΒΕΡΒΑΙΝΑ.— Θαλαγγιτίσσαι καὶ Σκαπανίσσαι τοῦ Σχηματισμοῦ Βερβαίων ἐθέρισαν τὴν ἑκτασίον τὴν ὅποیان εἶχαν σπείρει. Μὲ τὴν ἐύκαιρίαν αὕτη ἐγενε συζητήσις ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῶν μέτρων τὰ ὅποια ἐλαβεν ὁ Ἀρχηγὸς γιὰ τὴν ἐξύψωσιν καὶ προστασίαν τοῦ Ἑλληνος Ἀγρότου.

ΚΑΛΑΜΑΙ.— Ὁ Νομάρχης Μεσσηνίας κ. Παπαδόπουλος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ε.Ο.Ν., Ἀρρένων Μεσσηνίας ἐπισκέψθη καὶ ἐπεδόθησαν τὰ Στρατόπεδα Ε.Ο.Ν. εἰς Παληόχωρον. Ὁ κ. Νομάρχης ἐγένετο δεκτὸς με ἐνθουσιάζουσας ζωηροῦς καὶ παντοίας ἄλλας ἐκδηλώσεις ἐκ μέρους τῶν ἐκεί στρατιωτικῶν θαλαγγιτιτῶν καὶ θαλαγγιτισσῶν.

Πρῶτον ἐπεδόθησαν τὸ Στρατόπεδον Ἀρρένων, ὅπου ὁ κ. Νομάρχης ἐξεδόχθησε βαρυτάτον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐν γένει διαβίωσιν τῶν θαλαγγιτῶν, ἐμνεῖν δὲ ἀπολύτως ἱκανοποιημένους ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως τὸν συγχαίρων τὸν Στρατοπεδάρχην διὰ τὴν τάξιν, τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν ἐν γένει ζῶν τῶν θαλαγγιτῶν ἡ ὅποια εἶναι παραδειγματικὴ.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Νομάρχης ἐπισκέψθη καὶ ἐπεδόθησαν τὸ Στρατόπεδον Θηλέων ὅπου ἐπίσης ἐγένετο ἀντικείμενον θερμότητων ἐκδηλώσεων. Ὁ κ. Νομάρχης ἀπὸ διεπιστωσιν ὅτι καὶ εἰς τὸ Στρατόπεδον τὰ πάντα βαίνουν καλῶς συνεχάρη τὴν Περιφερειακὴν Διοικήτριαν ὡς Προϊσταμένην τοῦ Στρατοπέδου καθὼς καὶ τὰς Συνεργάσας τῆς λοιπῆς Βαθμοφόρου. Ὁ κ. Νομάρχης προσέ-

φερε γλυκίσματα εἰς ὅλους τοὺς θαλαγγιτῶν καὶ θαλαγγιτίσας τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξ ἑαυτοῦ.

ΧΑΝΙΑ.— Τὴν παρελθούσαν Παρασκευὴν ἀνεχώρησεν διὰ τὸ στρατόπεδον Ἅγιος Τριᾶδος Ἀκρωτηρίου ἡ δευτέρα ἀποστολὴ ἐκ δοκιμῶν Βαθμοφόρων. Πληρεῖς ἐνθουσιασμοῦ αἱ ἀναχωροῦσαι ἐζητωκραύαζαν ὅπῃ τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ πρώτη ἀποστολὴ με καταφατικὴ συγκίνησιν ἐπεδόχθη τὴν νύκτα, καὶ ἐγκατέλειπε τὸ στρατόπεδον. Ὅλοι αἱ θαλαγγιτίσσαι ἐπιθυμοῦσαι αἱ ἡμέραι τῆς χαρᾶς τὰς ὁποίας διήλθον εἰς τὸ στρατόπεδον νὰ παρατείνοντο. Ὑπερήφανοι μετὰ τὸ φρόνημα ἀκαίμων ἐλοήθησαν εἰς τὴν πόλιν με πλῆθυν μεγαλειότην εἰς τὴν ὁργάνωσιν καὶ εἰς τὴν ὑψηλὴν τῶν ἀποστολῶν ὡς Βαθμοφόρων.

Τὸ Σάββατον ἡ μικρὰ χορωδία τοῦ στρατοπέδου ἐξέδραμεν εἰς Μουζαρά ὅπου ἦτο ἡ ἐκκλησία τοῦ ἑορτάζοντος Ἀγίου Παντελεήμονος. Ὁμοῦ μετὰ τὴν καλῶς ὁργανωμένην ὁμάδα τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ χωρίου ἔφαλαν τὰ λειτουργικά.

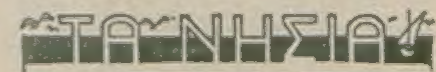
ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Ε.Ο.Ν. Θηλέων μετέβη εἰς Ἀσώματους συνοδευομένη ὑπὸ τῆς Στρατοπεδάρχου καὶ τῆς Διευθυντρίας Π. Ἐπιτελικῷ Γραφείῳ πρὸς ἐπισκεπὴν τοῦ στρατοπέδου Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων «Ἰωάννης Μεταξᾶς».

Ἐπισκεψθεῖσα ἀπᾶσας τὰς σκηνὰς καὶ παρακολούθησας τὴν ὅλην ἐργασίαν καὶ ἐνασχολήσιν εἰς τὸ στρατόπεδον ἐμνεῖν πολλὴ ἐνθουσιάζουσα τῶσαν διὰ τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν τάξιν ἥτις διακρίνει ἀπαντα τὰ μέλη, ὅσον καὶ διὰ τὴν μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας παρακολούθησιν ἀπάντων τῶν ἐν τῷ προγράμματι καθοριζομένων μαθημάτων πολιτικῆς διασώσεως, σωματικῆς ἀγωγῆς κλπ.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ Περιφερειακὴ μετέβη εἰς Ἀμάρι.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὁ κ. Γεν. Ἐπαρχίας Ε.Ο.Ν. συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Περ. Ὑποδιοικητοῦ Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν μετέβη εἰς τὰ χωρία Ποταμιές, Ἀθρόο, Γανιές, Κερά, Κράσι, καὶ Κόζαρη πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν αὐτῶν τμημάτων.

Ὁ κ. Νομάρχης ἐμνεῖν ἀπολύτως ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν συντελούμενην ἐργασίαν.

ΣΑΜΟΣ.— Ἡ Ἑθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας Σάμου ὀφείλου εἰς τὴν κηρυγμὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ ἑπὶ ἐπαινετικῆς καλλιέργειας, ἐφ' ὅποιον πρὸ καιροῦ εἰς τὸν περίβολον τοῦ κτηρίου τῆς ὁπου στεγαζοῦνται τὰ Γραφεῖα τῆς Περιφερειακῆς τῆς Διοικήσεως καὶ εἰς τὸν πρὸ τοῦ Πασχαλίου Μουσείου χώρον πατάτες καὶ οἶτον. Παρήχθησαν ἐν ὧν 150 ὁκάδες οἶτου καὶ 70 ὁκάδες πατατῶν. Τὰ εἶδη ταῦτα θέλουσι χρησιμοποιοῦν διὰ τὴν παρασκευὴν σουσσιτίου καὶ «κουραμάνας» εἰς τὸ Στρατόπεδον τοῦ θαλαγγιτῶν.

ΚΕΑ.— Ὁμᾶς θαλαγγιτίσων καὶ Σκαπανισσῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως μας μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Διοικήτριαν ἐξέδραμεν εἰς τὴν μὴν τῆς Καστριῆς, ὅπου διενεκτήρευσεν. Τῆς ἐκδρομῆς μετέσχον τὰ πλείστα τῶν μελῶν τῆς.

Σὲ πολυπληθὴ συγκέντρωσιν μίλησε ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου μας κ. Γεωργακόπουλος, ἐξάρας δι' ἐμπνευσμένου λόγου τὸν ἐργὸν τῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Ἀυγούστου καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ μείνῃ οὔτε ἑνας Ἕλληνας πού νὰ μὴ λάβῃ μέρος με ἐνθουσιασμὸν σὲν ἑορτασμῷ τῆς Ἑθνικῆς μας ἑορτῆς.

Τὸ τέλος τοῦ λόγου τοῦ, ὁ ὁποῖος διεκόπητο ἀπὸ ζωηρὰς ἐμπνευστικῆς καὶ ζητωκραυγῆς ὅπῃ τοῦ λατρευτοῦ μας Κυβερνήτου καὶ τοῦ λαοφίλου μας Βασιλέως, ἐκάλυψαν παταγῶδη χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαί.

Μετὰ τὴν Ἀσπαθροφίαν τοῦ στρατοῦ καὶ τὰ πυροτεχνήματα συνεκεντρώθησαν τὸ βράδυ εἰς τὸν κήπον τοῦ Κουραμπᾶ ὅπου καὶ αἱ ὁργανώσεις τῶν ἐργατῶν καὶ ἀγροτῶν, συνεχίζοντες τοὺς χοροὺς μαζί με τοὺς ἐπισήμους ζητωκραυαζόντες συνεχῶς ὑπὲρ τῆς Α.Μ., τοῦ Ἀρχηγοῦ, τοῦ Κ.Ε.Ν. κ. Κανελλοπούλου καὶ τῆς 4ης Ἀυγούστου, ἡ ὁποία διὰ μιαν ἀκόμη φοράν ἐφέτος ἐπανηγύρευσεν ἀπὸ τὴν ἡπειρωτικὴν Νεολαίαν με ἀφάνταστον ἐνθουσιασμὸν.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Θηλέων Ἰωαννίνων ἐξέδωκε τὴν κατωθὶ ἡμερησίαν διαταγήν:

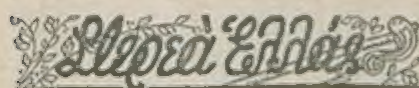
Εἰς τὰς θαλαγγιτίσας Ἐλευθερίαν Δημου, Χαρίκλειαν Δημου καὶ Ἀγγελικὴν Βάρδα, μετ' αὐτοθυσίας καὶ περισσῆς τολμῆς βοηθήσασας τὸ ἐργὸν τῆς κατασβεστικῆς τῆς ἐκπαγίσεως πυρκαϊᾶς παρὰ τὴν ὁδὸν Μητροπόλεως τὴν 25/7/40)Ε' ἡ Ε.Ο.Ν. Θηλέων ἐκράζει τὴν πλήρη αὐτῆς ἐπαρρησίαν καὶ ἐνθουσιάζουσας χαιρετίζει τὰ μέλη ταῦτα ἀποδείξαντα τὴν βαθύτατην ἐπίδρασιν ἣν ἔχουν ἐν αὐτῶν τὰ ἰδιώτη τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ πράξεις αὗται εἶναι σαφῆ δείγματα μελλοντικῆς προκοπῆς μας ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ ἐμπνευσιν τοῦ Ἀρχηγοῦ μας καὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

ΠΡΕΒΕΖΑ.— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν αἱ θαλαγγιτίσσαι Πρεβέζης ἐξέδραμον εἰς Λευκάδα καὶ ἐκεῖθεν μετὰ τὰς θαλαγγιτίσας τῆς Λευκάδος ὁμοῦ ἐπισκέψθησαν μετὰ Βενζινόπλοισιν τὰ μαγευτικὰ νησιά Μαδουρᾶ, Σκορπιῶν. Εἰς τὴν Μαδουρᾶ, νησίδα τοῦ αἰμνήτου ποιητοῦ Βαλαωρίτη ἡ συναγωνιστρια Κωνσταντὴ Σοφία ὁμίλησε πρὸς τὰς θαλαγγιτίσας τῆς τῶν ζῶν καὶ τῶν ὁρῶσιν τοῦ ποιητοῦ μας.

Εἰτα μετέβησαν εἰς Σκορπιὸν μετὰ ἐπικεφαλῆς τὴν Περιφερειακὴν Διοικήτριαν Μαυροπετῆ-Μουστοζῶν καὶ διημέρευσαν εἰς αὐτὸ.

Ἡ ἐκδρομὴ αὕτη ἐνέθουσαι τὰς συναγωνιστρίδας, διότι ὅπῃ καὶ ἡ ἀφορμὴ νὰ γνωρισθῶν καὶ νὰ συνδεθῶν συναγωνιστικά μεταξύ τῶν ἑκατὸν τριάκοντα θαλαγγιτίσσαι ἀνήκουσαι εἰς διαφόρους μονάδας.

ΜΕΣΣΟΛΟΓΙΟΝ.— Ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀργινίου ἐξέδωκε τὴν κατωθὶ διαταγήν:

Ἀσθέν ὅπ' ὄφιν ἀναφορὰν τῆς 296 θαλαγγιτῶν.

Ἐπαινῶ

Τὸν ἐνωμοτάρχην τοῦ 1ου Λόχου θαλαγγιτῶν τῆς 296 θαλαγγιτῶν Ἀδαρκιώτην Βασίλειον διότι μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ζωῆς του κατέσχευεν ἐν τῇ γενέσει τῆς ἐκπαγίσεως πυρκαϊᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πτωχοῦ Γεωργίου Παπακωστοπούλου.

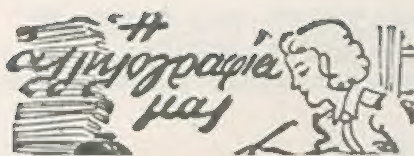
Τοιαῦτα πράξεις δεικνύουν ὅτι εἶχον ἐπίδρασιν μεγάλην αἱ ἀρχαὶ καὶ διδασκαλαὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπὶ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ καθιστοῦν τὴν Ὀργάνωσιν μας ὑπερήφανον καθ' ὅσον περιέχει εἰς τοὺς κόλπους τῆς τοιαῦτα μέλη.

ΛΑΜΙΑ.— Οἱ θαλαγγιτίσσαι τῆς ὁμάδος Σιδερίκου Δωριέως ἐπρωτοστάτησαν εἰς τὴν κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς ἐκπαγίσεως εἰς σωροὺς θερμίσθεντος οἴτου.

Οἱ Σκαπανίτες τοῦ Λόχου Γαρδικίου ἠσοχλήθησαν μετὰ τὸ ἀκάλημα τῶν ὅπ' αὐτῶν φυτευθέντων λαχανικῶν.

Οἱ παρακολούθησαντες τὸ μετασβετικὸν Σχολεῖον Κλαδικῶν καὶ Ἐμβολιασμῶν θαλαγγιτῶν κατὰ τὴν περίοδον τῆς πρακτικῆς ἐξασκήσεως τῶν ἐκλάδων 12694 ὁπαρφόρα δένδρα καὶ προέβλεπον εἰς τὸν ἐπιτυχὴ ἐμβολιασμὸν 13000 περίπου ἀγρίων δένδρων. Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν εἰς Γαλαξιδίον, Ἅγιον Κωνσταντῖνον καὶ Στυλίδαν ἐπεδόθησαν ὑπὸ τῶν Ὑποδιοικήσεων οἱ προκριματικοὶ κολυμβητικοὶ ἀγῶνες πρὸς καθάρτησιν τῶν Ἀθλητικῶν Ὁμάδων αἰτινες μετέσχον τῶν τελικῶν κολυμβητικῶν ἀγῶνων ἐν Στυλίδι τὴν 11ην Ἀυγούστου.

Χειρόγραφα και φωτογραφίες δημοσιεύονται ή μη δεν επιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ν. ΠΑΤΡΟΚΛΑΝ. — Απορούμε πώς λοιπόν ένα τέτοιο παραμύθι (;), να δημοσιευθεί στις στήλες της «Νεολαίας». — **ΣΟΦΙΑΝ ΒΟΥΡΛΑΚΟΥ,** διευθύντρια μονταζιού δημοτικού σχολείου Καμαρίτης Εύβοιας. Σας συγχαίρουμε θερμά για την λαμπρή ιδέαν της θεατρικής παραστάσεως υπέρ της βασιλικής άσροπορίας. Δημοσιεύαμε εδώ την επιστολήν σας προς τόν 'Αρχηγόν μας κ. Ι. Μεταξίν, ως και την ευχαριστήριον επιστολήν του ίδιου.

«Αρχηγέ, λαμβάνω την τιμήν να γνωρίσω ύμιν, ότι διά της υπ' αριθ. 28 και από της 5/4/40 ταχυδρομικής μου έπιταγής, αποστέλλω εις παραλήπτην σας δραχμάς χίλιας πενήκοντα (1.050), προΐον εισπράξεως εκ διοργανώσεως θεατρικής παραστάσεως Σκαπανίων και Σκαπανισσών του μονταζιού δημοτικού σχολείου Καμαρίτης — Εύβοιας, όφτινος διευθυντρια τυγχάνω και αι όποια παρακαλώ όπως κατατεθούν υπέρ της βασιλικής μας άσροπορίας. Εμπειθεστώ: Σοφία Βουρλάκου, διευθύντρια μονταζιού δημοτικού σχολείου Καμαρίτης — Εύβοιας».

Παρά του 'Αρχηγού άπεστέλλη ή κάτωθι εύχαριστήριος έπιστολή:

«Κυρία Βουρλάκου,

Έλαβον την έπιστολήν σας, ως και έπιταγήν δραχ. 1050, προΐον θεατρικής παραστάσεως δοθείσης παρά τών Σκαπανίων και Σκαπανισσών του σχολείου σας υπέρ της βασιλικής άσροπορίας μας και παρακαλώ όπως δεχώτε τα θεματά συγχαρητήριά μου, διαβιέσσητε δέ ταύτα και εις τούς καλούς μου φίλους, τούς μικρούς μαθητάς σας.

Τό ίσούσον της έπιταγής σας κατετίθη εις την 'Εθνικήν Τράπεζαν, ως ή έρώκληστος απόδειξις.

Φιλικότατα
ΙΩ. ΜΕΤΑΞΑΣ»

ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΑΥΡΕΑΝ. Τό «Η μέρα της γιορτής» πολύ άριστό ως ίδέα, δέν τό έπέτυχες όμως και στην έκτέλεσι. Σημειώνω την άνομομορφία στη γλώσσα. — **ΤΑΣΙΑΝ ΚΑΤΗ.** Τί έννοεις μέ τό στίχο:

«Καμάνια άσπρογάλαζα μαζί μέ τά λου-

βγαίνουν άπ' τά παράθωρα και μύρια λέν

τραγουδία».

Ίσως σημαίες: "Αν ναι, τότε χρειάζεται να γίνη ό στίχος σαφέστερος. — **Σ. Η. ΜΠΑΛΛΑ-ΤΣΟΥΡΑΝ.** Τό παραμύθιό είναι γραμμένο και στις δύο όψεις του χαρτί. — **ΑΓΓΕΛΟΝ ΝΙΚΗΤΑΝ.** Νομίζω ότι είναι πολύ έντορις

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1452)

τιά για να έμποδίσουν τούς δικούς μας να προχωρήσουν και πού έστοιγοκαίντο τό άκόμη.

Σκοτεινοί καπνοί έσηκώνοντο ψηλά εις τόν ούρανόν φωτισμένοι εις τό κάτω μέρος από κιτρινωπές λάμψεις.

— **Γιάννη...** Γιάννη! έφώναζεν ό νέος.

Άλλά πουθενά Γιάννης.

Θά έψαχνεν ως μία ώρα, όταν έξαφνα τού ήλθε ή ιδέα να πάγη κοντά σε κάτι άναμμένες θημωνιές, πού ένόμισε ότι άκουγε βογγητά.

— **Γιάννη!** έφώναζε άκόμη μία φορά!

Πώς; έφώναζε τότε τρέχοντας προς τό μέρος της.

— **Πάνο. Πάνο!** έδώ... βοήθεια ή-ταν ή απόκρισις από τό σκοτάδι.

Εις όλίγον πράγματι έφθανε και άρπαζε στα χέρια του τόν σύντροφόν του. Και έφθανε σε καιρό... Ό Στάθαρς πληγωμένος εις τό γόνατο και έξηντλημένος από την αίμορραγία δέν είχε πιά κουράγιο, ούτε να φωνάζη,

διά να καταλήξη με άθματα ιστορικού περιεχομένου. — **ΠΑΝΤΕΛΗΝ ΣΤ. ΓΡΑΜΜΕΝΟ-ΠΟΥΛΟΝ, ΙΩΑΝΝΗΝ ΓΚΙΖΑΝ, ΜΑΡΙΚΑΝ ΓΑΚΗ.** Πολύ ένδιαφέρον τό γράμμα σας. Σας ευχαριστούμε θερμάς δι' όσα γράφετε για τό περιοδικό σας. Έπει πρέπει όλοι να κάνωμε τό καθήκον, πού μας επέθηκε από τόν 'Αρχηγόν. Η φωτογραφία σας έδόθη στον καλλιτεχνικό συντακτή μας. — **ΣΤΑΜΑΤΙΟΝ ΦΩΤΙΟΥ.** Έχετε πράγματι ζωγραφικό ταλέντο, πού θέλει όμως καλλιέργεια. Μη βιασώτε να δώσετε έργα σας στη δημοσιότητα. — **ΧΡΗΣΤΟΝ ΧΟΥΛΙΟΠΟΥΛΟΝ.** Η έπιστολή σου έδόθη στον άρμόδιο συντακτή, ό όποιος θα φροντίσει για τίς φωτογραφίες, πού μας γράφεις. Μήπως ήσαν «φύλα» — δηλαδή δομείς — και για τόν λόγον αυτόν δέν δημοσιεύωσαν; Καμμία προτίμησις και καμμία εξαίρεσις δέν γίνεται. Παραπονομεύωμε εύρυσκοποι έν δώκω.

— **ΕΛΛΗΝ ΠΛΕΣΤΗ Η ΚΟΚΚΙΝΙΩΤΟΥ.** Τού «Στην άδαντία 'Ελλάδα μας» σημειώνωμε τίς άμοικαταλήξεις, δυστυχώς όμως δέν είναι άρκετές — όπως τό έγράφωμε και άλλοτε — για ν' αποτελέσουν ένα ποίημα. Για να γραφή ένα ποίημα είναι απαραίτητος ή ποιητική διαθέσις και όλίγη, τολάχιστον

— γνώσις στιχουργικής. Δέν άμφισβητούμε τό αξίωμα ότι «ό ποιητής γεννιέται», πιστεύωμε όμως για να διατυπώση έπιτυχώς τίς σκέψεις και τό συναισθημάτο του σε ποιήματα, είναι απαραίτητο να διαθέξη άνεγνωρισμένους ποιητάς και να έξερ στιχουργική. Πάθος λοιπόν από την άρχή για να φθάση στο τέλος γρηγορότερα και άσφαλλότερα. Περιμένωμε κάτι άλλο καλύτερα γραμμένο. — **ΑΝΤ. ΠΕΤΡΑΚΑΚΟΝ.** Θερμά συγχαρητήρια για την άφοσίωσί σου στο Κράτος της 4ης Αλφειούσας. Για τό ζήτημα πού μας γράφεις, δέν είναι άρμόδιο τό περιοδικό. Νομίζω ότι πρέπει ν' άποσταθής στον Κοινοτάξιόν σου. Τί λέει; — **ΔΑΝΗΝ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ.** Μας γράφεις ότι είσαι φιλόστροφος. Νά είσαι. Φρόντισε μόνο μη σου γίνη έξις, έπειδή τότε τό άποτέλεσμα θα είναι άλλόθρο, άσού δέ θα μπορείς να διασώσης παρά μόνον όσα είναι γραμμένα έμμέτρος.

ΧΟΗΦΟΡΟΙ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1446)

Ό χορός άφωνος για μία στιγμή και τρομαγμένος βλέπει τό θαύμα τούτο... Η ψυχή του είναι γεμάτη οίκτο για τόν 'Ορέστη, τό νόμιμο βασιλιά του πιά, γιατί άλλο άπόγονο δέν έχει ό 'Αγαμέμνων.

Συνέρχεται όμως ύστερα από λίγο και τού εύχεται...

Πήγαινε στο καλό και πρόθυμος σκοπός σου νάναι ό Θεός κι' άπ' τό κακό να σε φυλάξ...

Τώρα στο μέρος πού άκούσθηκαν τόσες φωνές κι' άναστενάγματα και φόνοι άκρα σιωπή βασιλεύει... Έκεί

ούτε να κουνηθή και ή φωτιά σιγά σιγά έσίμωμε κοντά του... Λιγάκι άκόμη και θά έψήνετο σάν άρνί ζωντανό.

Χωρίς να ζητήση τότε καν άλλην βοήθεια ό Πάνος τόν έφορτώθηκε στην πλάτη του και μόλις έπειτα από καμμία έκατοστή μέτρα με την βοήθεια ένός νοσοκόμου πού άντάμωσε, τόν έφερε εις τό πρόχειρον θεραπευτήριον.

Ευτυχώς ή πληγή του Στάθαρς δέν έπείραζε τό κόκκαλο, ή κρᾶσις του ήταν γερή, και έπειτα από δεκαπέντε μέρες εις τό νοσοκομειόν της Θεσσαλονίκης έγύρισε πάλι εις τό στενά της Κρέσνας ν' άνταμώνη τόν φίλο του.

***

Ό πόλεμος τέλος πάντων έτελειώσε. Οι δύο φίλοι δοξασμένοι και με την χαρά του θριάμβου, έγύρισαν εις την άναπημένη 'Αθήνα των, όπου ή μητέρα τού Πάνου τούς έπερίμενε με άνοικτη άγκαλιά.

Τά είχε μάθει όλα ή καλή γρηούλα, και είχε τά ίδια φίλια, τά ίδια άγκαλιάσματα, και τά ίδια εύτυχισμένα δάκρυα και διά τούς δύο.

μέσα τά πτώματα τά αίματοκυλισμένα των δύο κακούργων, έδώ οι γυναίκες άποσβολωμένες, θαρρείς, από τά άγρια περιστατικά και πάνω από όλα ένα μεγάλο έρωτηματικό.

Τί θ' άπογίνη άράγε ό 'Ορέστης; Τί θ' άπογίνη τό παλάτι τούτο χωρίς άφέντη;

Με τούτο τό έρωτηματικό πού διατυπώνει ό χορός σε λόγια κλείνει ή δεύτερη τραγωδία της τριλογίας...

Τρίτο δρολάπι αυτό με τη σειρά του πού τό βασιλικό παλάτι είχε χτυπήσει. Πρώτο κακό έχουμε γνωρίσει τού θεώστη, ώμέ, ποίφαγε τά παιδιά του και δεύτερο τό σφάξιμο τού βασιλιά μας τ' άντρείου τού πολέμαρχου στο λουτρό... Τό τρίτο πάλι αυτό, πώς να τό πώ; Νάρχεται για καλό ή για συμφορά μας; Πού θα τραβήξω πιά, πού θα σταθώ ή άγρια λύσσα αυτή να κοιμηθώ...

Τό ίδιο φλογερό έρωτηματικό μά και άλλα σημαντικότερα άκόμα άσπράζουν στο πνεύμα τού άκροατού.

Θά τιμωρηθώ λοιπόν και ό 'Ορέστης όπως οι φονιάδες τού 'Αγαμέμνονα; Έσφαλε δηλαδή ή όχι έκδικούμενος με τέτοιο τρόπο τόν πατέρα του;

Αν ναι, γιατί τότε τού έδωσε ό Θεός αυτή την προσαγή; Τόν άπάτησε; Δέν μπορούμε με κανένα τρόπο να τό παραδεχτούμε. Ένας Θεός δέν μπορεί να άπατήσει, και μάλιστα ένας Θεός σάν τόν 'Απόλλωνα πού διερμηνεύει τίς βουλές τού Δία και με τούς χρησμούς του τό κύρος του διατηρεί στην κοινωνία των ανθρώπων την ειρήνη πού είναι κι' αυτή μία έκδήλωση της παγκόσμιας άρμονίας.

Μήπως στην προσαγή τούτη κρύβεται ένας μουσικός σκοπός της θείας πρόνοιας πού ό άνθρωπος μονάχα όταν έκδηλωθή και φτάση σε άποτέλεσμα καταλαβαίνει; Και ποιός είναι ό σκοπός αυτός;

Στά έρωτηματικά αυτά θα δοθώ άπάντηση με τό τρίτο έργο της τριλογίας πού έπιγράφεται «Εύμενίδες».

Μ. Άναστασίου

ΤΕΛΟΣ

Άλλά τά μάτια τού Γιάννη έμειναν καρφωμένα στην άμορφη κοπέλλα πού έκρατούσε ό Πάνος στην άγκαλιά του. Την 'Ελενιώ, την άδελφή του, πού σάν να είχε μιλήσει ή καρδιά του από τότε πού είδε την φωτογραφία της. Και έπειτα από μερικές ημέρες χαμηλώνοντας τά μάτια του σάν κορίτσι και υπερδεύοντας τά λόγια του, την έζήτούσε από την μητέρα της.

— Έγώ δόξα τω Θεώ έχω την σειρά μου... Με τόν Πάνο αγαπιώμαστε σάν άδελφια, άς γίνωμε λοιπόν αν θέλετε και άδελφια άληθινά.

— Μά έμεις παιδί μου είμαστε φτωχοί... είπε στενωχωρημένα ή μητέρα της κόρης... Έμεις δέν έχουμε προίκα να σου δώσωμε!...

— Μά έγώ δέν σάς έγύρεψα προίκα... είπε ό νέος χαρούμενος, έγώ την 'Ελενιώ θέλω να κάμω γυναίκα μου και τόν Πάνο άδελφό μου.

Και ή γρηούλα τότε με μάτια γεμάτα δάκρυα, τού έδωσε την εύχή της.

Άγγ. Τανόγρας

Τύπος : «ΕΥΡΟΨ» Α. Ε.

Ἡ προστασία τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἀπὸ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομὰς.

V

ΟΙ ΟΙΚΟΦΥΛΑΚΕΣ

Ἐκλογή:

Οἱ οἰκοφύλακες ἐκλέγονται ὅπῃ τῶν ἐνοίκων ἀπὸ ἀνδρας, οἱ ὅποιοι δὲν στρατεύονται, δηλαδὴ ἡλικίας 17-20 ἐτῶν καὶ ἀνω τῶν 45 ἐτῶν, ἢ καὶ ἀπὸ γυναικας ἐν ἀνάγκῃ.

Τὰ πρόσωπα ταῦτα πρέπει νὰ εἶναι δραστήρια, ψύχραιμα καὶ εὐσυνειδήτα καὶ ν' ἀπολαμβάνουν τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν συνοίκων τῶν.

Ὁ οἰκοφύλαξ θεωρεῖται ὡς ἀρχηγὸς τῆς ἀεραμύνης τοῦ σπιτιοῦ, ὅλοι δὲ οἱ συγκατακοί του πρέπει νὰ τὸν ὁπακοῦν καὶ νὰ πειθαρχοῦν εἰς τὰς ὁποδεῖξεις του μὲ προθυμίαν καὶ τάξιν.

Σὲ κάθε πολυκατοικίαν ἢ σὲ κάθε ὁμάδα οἰκῶν ὁπαρχει ἓνας οἰκοφύλαξ, ὁ ὁποῖος ἐνσχύεται ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἀπὸ ἓνα ἢ δύο βοηθούς.

Ὡς οἰκοφύλακες τῶν πολυκατοικιῶν χρησιμοποιοῦνται συνήθως οἱ θυρωροὶ αὐτῶν.

Εἰς αὐτοὺς χορηγοῦνται ὅπῃ τῶν ἐνοίκων προσώπιδες καὶ κατὰ τὸ δυνατόν καὶ προστατευτικαὶ ἐνδυμασίαι.

Καθήκοντα:

Ὁ οἰκοφύλαξ, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς εἰρήνης, διαφωτίζει καὶ ἐκπαιδεύει τοὺς ἐνοίκους καὶ ὑποδεικνύει τ' ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν ὁργάνωσιν τῆς Ἀεραμύνης τοῦ σπιτιοῦ.

ὑποδεικνύει τὰ ὅπλα ποὺ χρειάζονται (ἄμμος, μπιλὲ χαρτιά ἢ μαῦρες κουρτίνες διὰ τὴν κάλυψιν τῶν φῶτων, σκαπάναι, φτυάρια κλπ.). Ὅλα δὲ αὐτὰ τὰ προμηθεύεται, τὰ διαφυλάσσει καὶ τὰ συντηρεῖ.

Κανονίζει τὸ ζήτημα τοῦ συναγερμῶ τῆς κατοικίας. (Πῶς δηλαδὴ θὰ λαμβάνουν γινώσιν νύκτα ἢ ἡμέραν οἱ ἐνοικοὶ τοῦ συνθῆματος τοῦ συναγερμῶ, διὰ νὰ κατέλθουν εἰς τὸ καταφύγιον).

Φροντίζει διὰ τὴν κατσκευὴν καὶ συντήρησιν τοῦ καταφυγίου τῆς οἰκίας.

Κρατεῖ τὰς διευθύνσεις καὶ τὸν ἀριθμὸν τηλεφώνου τῶν πλησιεστέρων ἀστυνομικῶν σταθμῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν τῆς Ἀεραμύνης.

Κάνει ἀσκήσεις συναγερμῶ τῶν ἐνοίκων, εἰκονικὰς πρῶτας βοηθείας καὶ ἀσκεῖ

τοὺς ἐνοίκους εἰς κατάσβεσιν ψευδοπυρκαϊῶν μὲ ἐμπρηστικὰς βόμβας.

Μόλις κηρυχθῇ ἐπιστράτευσις:

Βεβαίωται διὰ τὴν καλὴν κατάστασιν τοῦ καταφυγίου, διὰ τὸ φράξιμο τῶν ὁπῶν καὶ τῶν σχισμῶν.

Κολλᾷ εἰς τὰ τζάμια τῶν παραθύρων τῆς οἰκίας παχύ μπιλὲ χαρτί χιαστί.

Ἐφοδιάζει τὸ καταφύγιον μὲ πάγκους ἢ καθίσματα, κλεφτοφάναρα, κεριά, σκαπάνες, φτυάρια, νερό, δοχεῖα κλπ. καὶ μὲ ἓνα κρεβάτακι ἐκστρατείας διὰ τυχὸν ὁπαρχοντα ἀσθενή.

Βεβαιοῦται διὰ τὴν καλὴν ἀπόκρισιν τοῦ φωτισμοῦ τῆς οἰκίας καὶ ἀφαιρεῖ τὰ ἐξωτερικὰ φῶτα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ φαίνεται οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη φωτεινὴ ἀκτίς.

Πρέπει νὰ λαμβάνῃ ἐγκαίρως γινώσιν τῶν διαταγῶν, τὰς ὁποίας ἐκδίδουν αἱ ἀρχαὶ τῆς Ἀεραμύνης.

Πρέπει νὰ γνωρίσῃ τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμῶ καὶ τὸ ἄλλο σύνθημα τῆς λήξεως τοῦ συναγερμῶ.

Δὲν ἀπομακρύνεται ποτὲ ἐκ τῆς οἰκίας, ἐκτός ἐὰν ἀφήσῃ ἀντικαταστάτην του, εἰς τὸν ὁποῖον δίδει καὶ τὰς ἀναγκαῖας ὁδηγίας.

Ὅταν δοθῇ τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμῶ:

Ὁ οἰκοφύλαξ εἰδοποιεῖ τοὺς ἐνοίκους, ἐπιλέπει αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ εἰσελθουν μὲ τάξιν καὶ ἡσυχίαν εἰς τὸ καταφύγιον, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται καὶ ἡ οἰκονοσοκόμος μὲ τὰ ἐφόδια τῆς, κατόπιν κλείει τὴν θύραν τοῦ καταφυγίου καὶ καλύπτει αὐτήν μὲ μιά κουβέρτα ποτισμένην μὲ ρετινολάδο ἢ μὲ διάλυσιν σόδας.

Βοηθούμενος ἀπὸ τὸν οἰκοπυροσβεστήν, ἐπιλέπει ἐὰν ἐκαλύφθησαν τὰ φῶτα, κλείει τοὺς κεντρικοὺς διακόπτες τοῦ γκαζιοῦ καὶ τοῦ νεροῦ καὶ σβήνει τὰ τυχὸν ἐγκαταλειφθέντα ἀναμμένα μαγκάλια ἢ θερμάστρες ἢ κανδήλια, διὰ νὰ μὴ πάρῃ τὸ σπῆτι φωτιά.

Ἐξακριβώνει ἐὰν ἐλήφθησαν τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν παρεμπόδισιν εἰσόδου πολεμικῶν ἀερίων ἐντὸς τῆς οἰκίας καὶ ἐὰν εἶναι προφυλαγμένα τὰ τρόφιμα καὶ τὸ νερὸ τοῦ σπιτιοῦ.

Ἐπιστέλλει ὥστε ὁ οἰκοπυροσβεστής ν' ἀναβῇ εἰς τὸ ἀνω πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ μὲ

τὴν μάσκα του καὶ τὴν ἐξ ὁμίαντου στολήν του (ἀντιωπεριτικὴν) καὶ μὲ τὰ ἀπαραίτητα ἐργαλεῖά του.

Κατὰ τὴν στιγμήν ἡν τοῦ βομβαρδισμοῦ:

Ὁ οἰκοφύλαξ, ἐὰν ἀντιληφθῇ ὅτι κινδυνεύει νὰ καταρρεῦσῃ τὸ καταφύγιον ἢ εἰσέρχονται πολεμικὰ δηλητήρια ἐντὸς αὐτοῦ, διατάσσει τὴν ἐξοδὸν ἐξ αὐτοῦ μὲ ἡσυχίαν καὶ τάξιν τῶν καταφυγόντων εἰς αὐτὸ ἐνοίκων.

Ἐὰν αἱ εἰσοδοὶ τοῦ καταφυγίου ἐκαλύφθησαν μὲ χώματα καὶ πέτρες, καλεῖ βοηθίαν, ἐν τῷ μεταξύ δὲ καὶ ὁ ἴδιος φροντίζει νὰ ἀπτελευτηθῇ τὸς ἐντὸς τοῦ καταφυγίου κινδυνεύοντας.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ βομβαρδισμοῦ καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ συναγερμῶ ἀπαγορεύει τὴν εἰσοδὸν καὶ τὴν κυκλοφορίαν οἰουδήποτε ἀτόμου ἐντὸς τῆς οἰκίας, μόνον δὲ ἀπὸ τῆς τελειώσεως ὁ συναγερμὸς καὶ βεβαιωθῇ ὅτι δὲν ἐμολύνθη τὸ σπῆτι μὲ πολεμικὰ ἀέρια, τότε μόνον ἐπιτρέπει τὴν ἐξοδὸν ἐκ τοῦ καταφυγίου καὶ τὴν κυκλοφορίαν ἐντὸς τῆς οἰκίας.

Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ συναγερμῶ:

Ἐξακριβώνει ἐὰν τυχὸν οἱ πύριξ δρόμοι ἐμολύνθησαν ἀπὸ ὀπείτην καὶ εἰδοποιεῖ διὰ νὰ ἔλθουν τὰ συνεργεῖα τῶν ἀπολυμαντῶν.

Φροντίζει κατόπιν διὰ τὸν ἀερισμὸν τοῦ καταφυγίου, ὥστε νὰ εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀμέσως καὶ ἐν γένει προετοιμάζεται διὰ νέον συναγερμὸν.

Ἐὰν ἐξεργάσῃ πυρκαϊὰ ἢ ἐὰν ὁπαρχουν θύματα, καλεῖ εἰς βοήθειαν τοὺς οἰκονοσοκόμους καὶ οἰκοπυροσβεστές τῶν παρακειμένων οἰκῶν καὶ μόνον διὰν δὲν δύνανται ν' ἀντιπερὶβῶσι μόνον τῶν, τότε μόνον εἰδοποιεῖ τὸ τμήμα Ἀεραμύνης πρὸς ἀποστολὴν πυροσβεστικοῦ συνεργεῖου. Ἐπίσης εἰδοποιεῖ διὰ τὴν ταχείαν παραλαβὴν τῶν βαρέως τραυματισθέντων καὶ ὀλων τῶν ἀπορρηκτικῶν.

Οἱ οἰκοφύλακες, διὰ νὰ ἐκτελέσουν καλῶς τὴν ἀποστολήν των, πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ψύχραιμοι καὶ θαρραλεοὶ καὶ νὰ μεταδίδουν τὸ θάρρος των εἰς τοὺς λοιποὺς ἐνοίκους κατὰ τὰς κρίσεις ὥρας.

(Ἀκολουθεῖ)

Γ. Κ. ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 53

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 22-721, 30-601, 30-602

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ. Προστασία παραγωγῆς καὶ ἐμπορίας τῆς κορινθιακῆς σταφίδος.—Βελτίωσις τῆς ποιότητος. Κοινὴ ἐναποθήκευσις τῆς σταφίδος.—Οἰκονομικὰς χλῶρας σταφίδος.—Διαφήμισις τῆς σταφίδος εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν καὶ τὸ Ἐσωτερικόν.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ. Ὁ πλέον εὐθηνός, ὑγιεινός καὶ εὐγευστος ξηρὸς καρπὸς τῆς παγκοσμίου γεωργικῆς παραγωγῆς.—Εἶναι πλουσιωτάτη εἰς σάκχαρον καὶ βιταμίναν.—Ἐχει μεγίστην θερμαντικὴν δύναμιν.—Περιέχει μαγνήσιον, ἐνδεικνυόμενον κατὰ τοῦ καρκίνου, ἀλκαλικὰς οὐσίας ὠφέλιμους εἰς τὸ αἷμα, σίδηρον, ἄλατα κλπ. ὠφέλιμα εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. Τρώγοντες κορινθιακὴν σταφίδα ἐξασφαλίζετε τὴν ὑγείαν σας, ἔχετε οἰκονομίαν καὶ ἐνισχύετε τὴν ἐθνικὴν μας οἰκονομίαν.

Ἡ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

